

Cudzie jazyky

Časť 1

Všeobecné východiská pre vyučovanie
cudzích jazykov | Námety pre prax -
anglický a nemecký jazyk

Vzdelávacia oblasť **Jazyk a komunikácia**
Podoblasť Cudzie jazyky

Metodická príručka pre
2. stupeň (3. cyklus) ZŠ

NÁRODNÝ INŠTITÚT VZDELÁVANIA A MLÁDEŽE

Cudzie jazyky (Časť 1)

Všeobecné východiská pre vyučovanie cudzích jazykov Námety pre prax - anglický a nemecký jazyk

Metodická príručka pre 2. stupeň (3. cyklus) ZŠ

---

prof. Zuzana Straková, PhD.
prof. PaedDr. Silvia Pokrivčáková, PhD.
prof. PhDr. Gabriela Lojová, PhD.
Ing. Beata Menzlová
PaedDr. Dominika Tuššová
Mgr. Anna Krnáčová

Obsah

<u>Úvod</u>	3
<u>1 Prístupy vo vyučovaní cudzích jazykov</u>	4
<u>1.1 Implementácia prístupu zameraného na žiaka vo výučbe cudzích jazykov</u>	4
<u>1.2 Implementácia činnostne zameraného prístupu vo výučbe cudzích jazykov</u>	12
<u>1.3 Implementácia viacjazyčného prístupu vo výučbe cudzích jazykov</u>	19
<u>2 Hodnotenie v 3. cykle</u>	21
<u>2.1 Základné charakteristiky hodnotenia</u>	21
<u>2.2 Základné princípy a postupy hodnotenia učebných výstupov v treťom cykle</u>	25
<u>3 Výučba cudzích jazykov v inkluzívnom prostredí</u>	32
<u>4 Využívanie digitálnych technológií vo vyučovaní cudzích jazykov</u>	36
<u>5 Od štátneho vzdelávacieho programu k vyučovacej jednotke</u>	41
<u>5.1 Ako spolu fungujú ciele, výkonové a obsahové štandardy</u>	43
<u>5.2 Ako spolu fungujú jednotlivé zložky obsahového štandardu</u>	44
<u>5.3 Druhý cudzí jazyk v 3. cykle: rovnaký štandard, iný kontext učenia sa</u>	47
<u>6 Scenáre vyučovacích jednotiek</u>	51
<u>6.1 Anglický jazyk: príklad vyučovacej jednotky (3. cyklus, 6. ročník)</u>	52
<u>6.2 Anglický jazyk: príklad vyučovacej jednotky (3. cyklus, 9. ročník)</u>	60
<u>6.3 Nemecký jazyk: príklad vyučovacej jednotky (3. cyklus, 6. ročník)</u>	69
<u>6.4 Nemecký jazyk: príklad vyučovacej jednotky (3. cyklus, 9. ročník)</u>	77
<u>Príloha č. 1: Funkcie jazyka</u>	88
<u>Príloha č. 2: Tematické okruhy</u>	98

Úvod

Metodická príručka pre 2. stupeň základného vzdelávania je určená učiteľom¹ cudzích jazykov, ktorí vyučujú prvý aj druhý cudzí jazyk v 3. cykle. V koncepcnej aj obsahovej rovine plynule nadväzuje na Metodickú príručku pre 1. stupeň základného vzdelávania a zachováva jej základnú štruktúru, terminológiu a metodické východiská.

Príručka je spracovaná ako ucelený metodický materiál, ktorý je vzhľadom na svoj rozsah rozdelený do dvoch na seba nadväzujúcich častí. Obe časti vychádzajú zo spoločných didakticko-metodických východísk výučby cudzích jazykov v súlade s platným štátnym vzdelávacím programom.

Cieľom príručky je poskytnúť jasné a prakticky orientované odporúčania, ktoré pomôžu učiteľom preniesť princípy nového štátneho vzdelávacieho programu do každodennej výučby cudzích jazykov v podmienkach 3. cyklu. Rovnako ako príručka pre 1. stupeň, aj táto publikácia prepája teoretické východiská, metodické odporúčania s konkrétnymi príkladmi, ktoré možno priamo aplikovať na hodinách cudzích jazykov.

Prvá kapitola predstavuje *tri základné piliere modernej didaktiky cudzích jazykov*, ktoré vytvárajú spoločný rámec pre výučbu naprieč cyklami a zároveň zohľadňujú špecifiká žiakov 3. cyklu, najmä ich kognitívny rozvoj, rastúce metakognitívne zručnosti a skúsenosti s učením sa viacerých jazykov. Druhá kapitola sa venuje zásadám *hodnotenia* – zdôrazňuje význam formatívneho hodnotenia a poskytovania cielenej spätnej väzby, ktorá žiakom pomáha uvedomovať si vlastný pokrok v učení sa cudzích jazykov. Kapitola *Výučba cudzích jazykov v inkluzívnom prostredí* ponúka praktické odporúčania, ako vytvárať podporujúce prostredie, v ktorom môže rozvíjať svoj potenciál každý žiak.

Na tieto východiská nadväzuje štvrtá kapitola zameraná na *využívanie digitálnych technológií* ako prirodzenej a zmysluplnej súčasť výučby cudzích jazykov. Kapitola *Od štátneho vzdelávacieho programu k vyučovacej jednotke* sa sústreďuje na základné zásady práce so vzdelávacím štandardom a ich uplatnenie pri tvorbe učebných osnov a plánovaní vyučovacích jednotiek v 3. cykle.

Záverečná kapitola tejto časti metodickej príručky prináša *scenáre vyučovacích jednotiek*, ktoré na príkladoch anglického a nemeckého jazyka ilustrujú uplatnenie uvedených princípov v pedagogickej praxi. Súčasťou vybraných scenárov sú aj podporné materiály, ktoré je možné priamo využiť na vyučovacích hodinách.

Obe časti Metodickej príručky pre 2. stupeň (3. cyklus) spolu s metodickými príručkami pre 1. stupeň (1. a 2. cyklus) vytvárajú ucelený metodický rámec, ktorý podporuje kontinuitu výučby cudzích jazykov na základnej škole a prepája princípy nového štátneho vzdelávacieho programu s ich praktickým uplatnením v jednotlivých vzdelávacích etapách.

---

1 V texte príručky je používané generické maskulínium, t. j. označenie osôb v zástupnom mužskom rode. Výrazy nie sú prechýľované do ženského rodu, aby nedošlo k zníženiu zrozumiteľnosti textu.

1.1 Implementácia prístupu zameraného na žiaka vo výučbe cudzích jazykov

Prístup zameraný na žiaka (PZŽ) vo výučbe cudzích jazykov predstavuje moderný pedagogický smer, ktorý nie je len súborom metód, ale celkovou edukačnou filozofiou, teda **spôsob uvažovania o učení sa a vyučovaní**. Vyžaduje premyslené plánovanie, pravidelnú reflexiu a ochotu učiteľa prehodnocovať tradičné postupy a meniť tradičné stereotypy. Dôraz kladie na samotný **proces učenia sa a na rozvoj potenciálu každého žiaka**, pričom **rešpektuje ich vývinové osobitosti, individuálne potreby, záujmy a schopnosti**. V centre pozornosti nestojí učiteľ ako hlavný nositeľ vedomostí, ale učenie sa žiaka – teda **spôsob, akým žiak vníma, spracúva a používa cieľový jazyk v reálnych komunikačných situáciách**. Úloha žiaka sa mení: z pasívneho prijímateľa informácií sa stáva **aktívny spolutorca vlastného učenia sa**. Výučba sa tak neobmedzuje na osvojovanie si gramatiky a slovnej zásoby, ale smeruje k rozvoju **funkčnej, zmysluplnej komunikačnej kompetencie v cudzom jazyku**. Prístup zameraný na žiaka je teda spôsob, akým **učiteľ myslí, cíti a vníma svojich žiakov**. Ovplyvňuje všetky pedagogické rozhodnutia – od plánovania hodiny až po hodnotenie. Neznamená „vol'nú“ alebo nesystematickú výučbu. Naopak, ide o **premyslený, cielený, rešpektujúci a flexibilný prístup** opierajúci sa o aktuálne poznatky psychodidaktiky, neurodidaktiky a pedagogickej psychológie.

Vzhľadom na vývinovo-psychologické zákonitosti, hlavne prudký rozvoj kognitívnych funkcií, je 3. cyklus obdobím **najdynamickejšieho rozvoja** cudzojazyčnej komunikačnej kompetencie. Žiaci v tomto veku prirodzene rozširujú svoje schopnosti používať cudzí jazyk a dokážu ho aktívne využívať v rôznorodých komunikačných situáciách.

Základné charakteristiky prístupu zameraného na žiaka:

1. Diferenciácia a individuálny prístup vo výučbe

Zásada: Prvým krokom k efektívnej výučbe je prijať žiaka takého, aký je. Usilujme sa porozumieť jeho potrebám, záujmom a rešpektovať jeho aktuálnu úroveň schopností – s cieľom ďalej ich systematicky rozvíjať.

Konštrukcia učebných úloh by mala prirodzene zohľadňovať potrebu diferenciácie a individualizácie učenia. **Každý žiak sa totiž učí inak**: má odlišné tempo, preferované stratégie učenia, rôzne predchádzajúce skúsenosti, motiváciu či sociálne zázemie. Preto je nereálne očakávať, že všetci žiaci zvládnu rovnaké učivo v rovnakom čase a rovnakým spôsobom. Zároveň každý žiak vyniká v iných oblastiach. Diferencované úlohy im umožňujú **rozvíjať silné stránky**, no zároveň **pracovať na tých slabších**. Keďže žiaci prichádzajú na hodiny s rozdielnou úrovňou jazykových zručností, diferenciácia pomáha prispôbiť obsah a aktivity tak, aby boli výzvou pre pokročilých, ale zároveň zvládnuteľné

---

pre menej zdatných. Diferenciácia tak zároveň prispieva k pozitívnej dynamike triedy – rýchlejší žiaci sa nenudia a tí, ktorí potrebujú viac času, neprežívajú frustráciu z neustáleho dobiehania. Vytvárajú sa tak podmienky, aby sa každý cítil **rovnocennou súčasťou skupiny** a mohol **napredovať svojím tempom**. Keď učiteľ ponúkne viac možností úloh alebo stratégií a žiaci si môžu vybrať podľa svojich schopností, zároveň sa učia preberať zodpovednosť za vlastný pokrok, čím sa prirodzene rozvíja aj ich **autonómnosť**. Navyše primerane náročná úloha umožní každému zažiť **úspech**. Úspech posilňuje **vnútornú motiváciu** a podporuje **dlhodobé učenie sa**. Takto nastavené vyučovanie dáva priestor prirodzenej aktivite každého žiaka a **optimálnemu rozvoju jeho potenciálu**.

Diferenciácia je obzvlášť dôležitá v období 3. cyklu, keď žiaci prechádzajú **výraznými vývinovo-psychologickými zmenami**, ku ktorým sa pripája aj dynamika spojená s nástupom puberty, keď sa menia z detí na mladých dospelých. Tieto zmeny ovplyvňujú ich kognitívne, fyzické, motorické, sociálne aj emocionálne procesy. Majú významný vplyv na to, ako žiaci prežívajú učenie sa, aké vzťahy si vytvárajú, ako sa správajú, ako si formujú svoju identitu a obraz o sebe – to všetko výrazne ovplyvňuje aj ich učenie sa cudzieho jazyka. Prežívajú snáď najdramatickejšie obdobie svojho detstva, keď sú **individuálne odlišnosti** ešte výraznejšie. To kladie zvýšený dôraz na individuálny prístup v učení, v komunikácii, aj v sociálnych interakciách v triede.

Praktické odporúčania

- Zadávajme žiakom také úlohy, ktoré budú schopní zvládnuť. Pripravujme obsah a úlohy na rôznych úrovniach náročnosti tak, aby boli výzvou pre pokročilejších, ale zároveň zvládnuteľné pre menej zdatných žiakov. (napr. „základná“, „stredná“, „výzva“).
- Rešpektujme individuálne tempo a rozdielne osobnostné charakteristiky a potreby; umožňujme žiakom prejsť svoje potreby, záujmy a preferencie a rešpektujme ich pri usmerňovaní vyučovania. Ponúkajme preto žiakom viac možností, aby si mohli vybrať podľa svojich schopností, záujmov a aktuálnej energie.
- Umožňujme žiakom rozvíjať svoje silné stránky a zároveň pracovať na tých slabších. Nielen tých, ktoré súvisia s jazykom (dobrá výslovnosť, dobrá pamäť, pohotovosť reakcie a pod.), ale aj mimojazykové a využívajme ich v prospech rozvíjania jazykových zručností (napríklad žiak, ktorý sa venuje hudbe, môže prinášať na hodiny texty piesní a nahrávky, ktoré využívame vo výučbe). Pripravujme aktivity, pri ktorých môže každý člen skupiny prispieť podľa svojich možností a schopností (napr. tvorba plagátu, krátke video, komiks – jednotliví žiaci majú rôzne úlohy podľa svojich záujmov alebo schopností).
- Priebežne sledujme, ako sa žiaci učia, rozprávajme sa s nimi o tom, ako sa im najlepšie učí, čo im ide ľahko a čo im robí ťažkosť. Využívať môžeme aj krátke diagnostické aktivity (mini-test, vstupná aktivita, rýchle overenie porozumenia, dotazníky). Umožnime žiakom používať rôzne stratégie učenia sa jazyka (písanie poznámok vlastným spôsobom, kreslenie myšlienkových máp, nahrávanie hlasových poznámok a pod.).
- Striedajme homogénne skupiny tvorené žiakmi na približne rovnakej úrovni (napríklad pre detailné precvičenie) so zmiešanými skupinami, kde si žiaci môžu navzájom pomáhať.
- Kombinujme rôzne spôsoby vysvetľovania a typy aktivít: vizuálne (obrázky, grafy, videá), auditívne (nahrávky, podcasty), kinestetické (pohybové alebo praktické úlohy).

Príklad uplatňovania diferenciacie na hodinách cudzieho jazyka

V obchode (hranie rolí) – Na najnižšej úrovni žiaci dostanú kartičky s dialógom s prázdny miestami na doplnenie: (Customer: I would like a ____). Na vyššej úrovni je už polo riadený dialóg, kde kartička obsahuje len zoznam viet a slovnú zásobu, žiaci si dialóg vytvoria sami. Na najvyššej úrovni žiaci dostanú len situáciu (napr. „kúpiť darček pre kamaráta“) a vytvoria úplne vlastný dialóg s minimálnou podporou. Tí najrýchlejší môžu aj nahráť dialóg ako krátke video.

Môj vysnený deň – Denné rutiny si žiaci precvičujú so zapájaním tvorivosti a predstavivosti rôznymi spôsobmi, ktoré im umožnia pracovať na rôznej úrovni zodpovedajúcej ich vývinovým osobitostiam a úrovni rozvoja komunikačnej kompetencie v cieľovom jazyku. Na najnižšej úrovni žiak napíše krátky text (6–8 viet) o svojom „vysnívanom dni“, prípadne doplní aktivity ostatných členov rodiny. Na vyššej úrovni môže žiak vytvoriť plagát, prezentáciu alebo komiks, kde originálne opíše svoj „vysnívaný deň“ (min. 10 viet), prípadne môže pridať zdôvodnenie svojej voľby. Na najvyššej úrovni môžu žiaci tvoriť multimediálne projekty, ako krátke filmy a podobne.

2. Prepájanie kognitívnych, emocionálnych a osobnostných faktorov

Zásada: K efektívnemu učeniu sa dochádza vtedy, keď sa prepája myslenie, emócie, motivácia a osobnostné charakteristiky žiaka.

Učenie sa je **celostný proces – kognitívne funkcie** (myslenie, vnímanie, pamäť, predstavivosť, pozornosť) úzko súvisia s **emocionálnym prežívaním**, keďže všetky mozgové systémy sú vzájomne prepojené. Efektívnosť učenia sa je preto do veľkej miery podmienená emóciami, ktoré žiaci pri učení prežívajú. **Positívne emócie** podporujú vytváranie pevných neurónových spojení v mozgu, a teda trvalé zapamätanie a chápanie súvislostí. Pri aktívnom zmysluplnom a personalizovanom učení sa cudzieho jazyka sú žiaci plne zaangažovaní kognitívne, emocionálne aj osobnostne, čím dosahujú plnú **sebarealizáciu**. Aktivizuje sa ich **celý potenciál**, výrazne sa posilňuje **vnútorná motivácia a sebais-tota**, vytvárajú sa **vlastné asociácie**, ktoré vedú k pevným pamäťovým spojeniam, čím sa prirodzene rozvíja komunikačná kompetencia v cudzom jazyku. Positívne učebné zážitky – objavovanie, riešenie problémov, „aha“ efekt – zvyšujú **sebavedomie** a podporujú **dlhodobé učenie sa**.

Neoddeliteľnou súčasťou takéhoto prístupu je aj **rozvíjanie metakognície** žiakov, teda rozmyšľanie o vlastnom učení sa. Žiaci sú postupne vedení k zamýšľaniu sa nad tým, ako sa učia, čo im pomáha, čo im vyhovuje, a čo nie. Takýmto prístupom si rozvíjajú efektívne učebné **návyky a stratégie** vedúce k samostatnosti a **autonómnemu učeniu sa**. Pravidelná **reflexia** učebných postupov a hodnotenie vlastného napredovania a práce spolu-žiakov sa tak postupne stáva prirodzenou súčasťou učenia sa jazyka.

Praktické odporúčania:

- Kombinujme kognitívne a emocionálne zložky učenia sa (napríklad majú riešiť problém, ktorý je pre nich relevantný, personalizovaný, zaujímavý alebo vtipný; čítajú napínavý príbeh s detektívnou zápletkou).
- Zadávajme úlohy podporujúce vyššie myšlienkové procesy (analýzu, syntézu, hodnotenie) a rozvíjajúce predstavivosť a kreativitu žiakov; využívajme problémové a tvorivé úlohy, ktoré aktivujú myslenie a vedú k pochopeniu súvislostí.

Vyhýbajme sa úlohám, ktoré budú žiaci riešiť mechanicky bez zamýšľania sa; memorovanie využívajme len pri osvojovaní si niektorých aspektov jazyka, ako napríklad výslovnosti, ustálených slovných a vetných spojení, nepravidelných slovies a podobne.

- Umožnime žiakom prejavovať svoju “odbornosť” súvisiacu napríklad s ich záujmami, voľnočasovými aktivitami, rodinným prostredím (hokej, počítačové hry, filmy a pod.). Prepájajme učivo s reálnym životom žiakov, s ich zážitkami a skúsenosťami, aby si vytvárali osobné pamäťové asociácie posilnené citovými zážitkami (napr. žiaci tvoria vlastné príklady, rozprávajú vlastné príbehy).
- Používajme materiály a aktivity, ktoré u žiakov vyvolávajú pozitívne emócie (emotívne príbehy, vtipné obrázky, situácie a príbehy a pod.). Posilňujme motiváciu aj prostredníctvom humoru, hier a pozitívnej spätnej väzby.
- Umožňujme žiakom zažiť úspech, uznanie a pocit „viem to povedať po anglicky/francúzsky/taliansky“ alebo „rozumiem po anglicky/francúzsky/taliansky“. Prímerane oceňme aj malé kroky, ktoré sa žiakom podarili – rastie tak ich sebaistoť, sebadôvera a posilňuje sa motivácia a pozitívny vzťah k učeniu sa jazyka.
- Pri plánovaní hodiny a usmerňovaní vyučovania zohľadňujme aktuálnu náladu, záujmy, potreby, postoje a názory žiakov. Reagujme citlivo na ich prežívanie – najmä v období puberty, kedy sú emócie nestabilnejšie. Predchádzajme vytváranie jazykovej úzkosti, prežívaniu strachu, stresu a frustrácie.
- Vedme žiakov k otvorenej diskusii, k formovaniu, vyjadrovaniu a obhajovaniu svojich názorov a postojov, k uvedomovaniu si svojho prežívania, svojich citov a k ich zdieľaniu. Pracujme so sebaopätím žiakov – pomenujme ich silné stránky, oceňujme ich prístup, tvorivosť či zodpovednosť.
- Vedme žiakov k rozvíjaniu reflexie svojho učenia, k sebahodnoteniu, čiže k zamýšľaniu sa nad tým, ako sa učia, k rozvíjaniu efektívnych učebných návykov a stratégií (organizácia učenia sa, využívanie myšlienkových máp, podčiarkovanie, kľúčové slová, párovanie obrázkov a slov). Reflexiu zamerajme nielen na učenie sa, ale aj na prežívanie (ako som sa pri tom cítil, s čím som spokojný, čoho som sa obával). Môžeme pritom používať rôzne nástroje, ako denníky, seba hodnotiace škály, kartičky a podobne.
- Zapájajme žiakov do rozhodovania o dani v triede (napr. výber témy, formy aktivity, materiálov, tvorba triednych pravidiel). Rozvíjajú si tak autonómiu a zodpovednosť za vlastné učenie sa.

Príklad kognitívnej a afektívnej aktivácie na hodinách cudzieho jazyka:

Nájdí svoju celebritu – Žiaci sú rozdelení na celebrity a reportérov (reportéri sú zvyčajne tí komunikatívnejší a pokročilejší). V úvodnej fáze si “celebrity” pripravujú svoje osobné profily (slabší žiaci ich môžu dostať predpripravené) a reportéri si pripravujú otázky, ktoré sa budú pýtať. Reportéri sa následne pohybujú medzi celebrityami a robia s nimi rozhovory, prípadne ich môžu aj nahrávať. Celebrity môžu poskytovať realistické alebo nezmyselné odpovede, čo zvyčajne prináša do aktivity absurdný humor blízky ich veku. Na záver v kruhu reportéri prezentujú, čo zistili. Náročnejším výstupom môže byť žiacky multimediálny projekt – zostrih nahrávok s hudobným pozadím a slovným komentárom.

Príbehová štafeta – Trieda sa rozdelí do skupín po 4–5 žiakov. Každá skupina dostane sériu obrázkov (každý člen vidí iný obrázok). Úlohou je vytvoriť spoločný príbeh – každý žiak opisuje svoj obrázok a posúva príbeh ďalej. Na záver skupina prezentuje hotový

---

príbeh v 5–7 vetách. Môže nasledovať krátka diskusia a reflexia. Diferenciácia: obrázky s rôznou náročnosťou (jednoduché vs. detailné), pokročilejší žiaci tvoria zložitejšie vety a používajú spojovacie výrazy (zrazu, pretože, a potom...), slabší žiaci si môžu pripraviť kľúčové slová.

Emocionálne naladenie pred hodinou² – Na tabuli sú jednoduché emoji alebo rôzne frázy, ako: „Cítim sa výborne/je mi fajn/som unavený/som stresovaný/bojím sa...“ Každý žiak si vyberie jednu a krátko doplní vetu: „Cítim sa ... lebo ... (dobrovoľne). Učiteľ môže krátko reagovať, povzbudiť, oceniť otvorenosť. (Žiaci vnímajú, že učiteľ rešpektuje ich prežívanie; atmosféra sa odľahčí a trieda sa rýchlejšie naladí na spoluprácu.)

3. Atmosféra a vzťahy v triede

Zásada: Bezpečné, rešpektujúce, podporujúce a spolupracujúce prostredie je základom úspešného učenia sa.

Pozitívna sociálna klíma, bezstresová učebná atmosféra a citové prežívanie sprevádzajúce učenie sa má zásadný vplyv na procesy učenia sa jazyka a správanie žiakov. Rozhoduje o tom, či žiak prijme učebnú situáciu pozitívne ako príležitosť rásť, alebo pociťuje stres a negatívne prežívanie. V triede, kde panuje **dôvera, rešpekt a férové vzťahy**, sa žiaci učia aktívnejšie, lepšie zvládajú akékoľvek problémy a prirodzene rozvíjajú svoje jazykové i sociálne zručnosti. Kľúčovú úlohu zohráva učiteľ, ktorý nastavuje tón celej triedy – svojím prístupom, komunikáciou, celkovým emocionálnym naladením, vzťahom ku žiakom, či spôsobom prezentácie úloh. Svojím pozitívnym prístupom a zápalom pre jazyk inšpiruje a motivuje žiakov. **Pevný, stabilný vzťah** medzi učiteľom a žiakmi výrazne ovplyvňuje ich motiváciu, ochotu spolupracovať a celkový postoj k učeniu sa cudzieho jazyka. Žiaci v tomto veku potrebujú cítiť, že sú **prijímaní, videní a dôležití**, že majú v kolektíve svoje miesto. Učiteľ, ktorý prejavuje záujem o svojich žiakov, pristupuje k nim individuálne a zameriava sa na ich silné stránky, prostredníctvom ktorých môže rozvíjať ich cudzojazyčnú kompetenciu, ako aj ďalšie prierezové gramotnosti, napomáha budovať ich sebadôveru aj jazykovú kompetenciu. Obzvlášť dôležité sú **sociálne interakcie a pozitívne vzťahy medzi rovesníkmi**, keďže práve tie majú v tomto veku dominantný vplyv na správanie aj motiváciu. Podpora **kooperácie, tímovej práce a rovesníckeho učenia sa** zvyšuje pocit **spolupatričnosti** a posilňuje inkluzívnosť. Takáto podporujúca atmosféra umožňuje žiakom spontánne sa prejavovať, komunikovať, prirodzene sa zapájať do vyučovacích aktivít, cítiť sa bezpečne pri vyjadrovaní svojich myšlienok, nápadov, názorov a pocitov. Žiaci môžu byť sami sebou **bez obáv zo zlyhania** a **bez vytvárania bariér**, čím sa zároveň prispieva k formovaniu zdravého **sebavedomia, pozitívneho obrazu o sebe** a vzťahu k sebe samému, k posilňovaniu ich reziliencie, motivácie, pozitívneho vzťahu k učeniu sa jazyka a prirodzenej disciplíny. K vytváraniu pozitívnej učebnej atmosféry môže výrazne napomáhať využívanie **hier, humoru**, prirodzených humorných situácií a **pozitívne ladených** učebných úloh. Podobne aj pozitívna formulácia inštrukcií a triednych pravidiel, či posilňovanie žiadúceho správania namiesto trestania nežiadúcich prejavov.

Pozitívne prežívanie je kľúčovým predpokladom efektívneho učenia sa jazyka. Žiaci potrebujú jasne vedieť, čo sa od nich očakáva, cítiť záujem učiteľa o ich proces učenia sa

---

2 Aktivitu je vhodné používať vo všetkých cykloch/vekových skupinách na úrovni primeranej vývinovo-psychologickým charakteristikám žiakov a ich úrovni rozvoja komunikačnej kompetencie v cudzom jazyku.

---

a mať priestor na výber a rozhodovanie. Dôležitou súčasťou takéhoto prostredia je aj **možnosť robiť chyby** a následne hľadať cesty k ich náprave. Zmierňujú sa tak obavy zo zlyhania a podporuje sa u žiakov odvaha skúšať nové veci.

Praktické odporúčania:

- Začínajme hodinu krátkou aktivitou alebo neformálnym rozhovorom, ktorý navodí pozitívnu atmosféru.
- Vnímajme žiaka pozitívne a ako individualitu, osobnosť s potenciálom, ktorý mu pomôžeme rozvíjať.
- Budujme vzťahy založené na vzájomnej dôvere, úcte, rešpekte a akceptácii; rozvíjajme u žiakov empatiu, toleranciu a schopnosť oceňovať úspech a prínos svojich spolužiakov.
- Zaraďujme aktivity, v ktorých musia žiaci spolupracovať (riešenie problémov, rolové hry, projektová práca, rovesnícke učenie) a ktoré pomáhajú rozvíjať pozitívne vzťahy medzi žiakmi (napríklad hľadanie v skupine čo majú spoločné, posielanie si „vianočných prianí“). Striedajme pritom skupiny tak, aby sa predišlo fixovaniu „uzavretých partii“ a rozvíjala sa u žiakov flexibilita v komunikácii a spolupráci.
- Podporujme kooperáciu namiesto individuálnej súťaživosti a budovanie tímového ducha a skupinovej identity. Posilňuje sa tak prirodzená disciplína a prosociálne správanie - vzájomná pomoc, zdieľanie materiálov a rešpektujúca komunikácia. Zamerajme sa na posilňovanie žiadúceho správania namiesto trestania nežiadúcich prejavov a predchádzajme vzniku konfliktov a nevhodného sociálneho správania (zosmiešňovanie, zastrasovanie, šikanovanie).
- Pravidelne používajme pozitívnu spätnú väzbu („Vidím pokrok...“, „Oceňujem tvoju snahu...“), vytvárajme emocionálne pozitívne situácie a bezpečné prostredie, kde je chyba prirodzenou súčasťou učenia sa. Pri stanovovaní pravidiel a zadávaní úloh sa vyhýbajme negatívnym formuláciám (namiesto „Nekričte!“ – „Rozprávame tichšie.“).
- Kontrolujme vlastné emócie, prejavujme pozitívne city k žiakom a nadšenie pre cudzí jazyk a učenie sa, keďže emócie učiteľa sa prenášajú na žiakov.

Príklady aktivít zameraných na vytváranie pozitívnej atmosféry na hodinách cudzieho jazyka:

Kruh dobrých správ³ – Na začiatku hodiny každý povie niečo pozitívne (napr. čo sa mu dnes podarilo, na čo sa teší). Zadanie možno rôzne modifikovať podľa aktuálnej situácie. Čo máme spoločné – Žiaci sa rozdelia do skupín po štyroch. Úlohou je v danom časovom limite napísať čo najviac príkladov, čo majú všetci štyria spoločné (okrem „všeludských charakteristík“). Na záver každá skupina prezentuje svoje výsledky a víťazom je skupina s najväčším počtom spoločných charakteristík.

Reťaz pozitívnych odkazov – Žiaci sedia v kruhu. Jeden žiak začne: „Chcel by som pochváliť ... za ...“. Reťaz pokračuje, až kým každý nepovie aj nedostane malé ocenenie. Možná modifikácia: žiaci píšu krátke lístočky s komplimentom (anonymne alebo menovite). Zada-

---

3 Aktivitu je vhodné používať vo všetkých cykloch/vekových skupinách na úrovni primeranej vývinovo-psychologickým charakteristikám žiakov a ich úrovni rozvoja komunikačnej kompetencie v cudzom jazyku.

---

nie možno rôzne modifikovať podľa situácie – napríklad na konci školského roka, pred Vianocami ako vianočný darček a podobne. Posilňuje sa spolupatričnosť a pocit prijatia.

Vzájomné poďakovanie – Žiak si sadne na stoličku chrbtom k tabuli. Ostatní žiaci prichádzajú k tabuli a píšú, čo si na danom žiakovi cenia, za čo mu ďakujú. Keď sa všetci vystriedajú, žiak sa otočí a prečíta si odkazy. Takto sa postupne vystriedajú všetci žiaci. Posilňujú sa tak vzájomné vzťahy, sebaistota, obraz o sebe a pocit spolupatričnosti.

4. Spätná väzba, reflexia

Zásada: Konštruktívna a motivujúca spätná väzba usmerňuje učenie a ďalší pokrok žiakov.

Priebežná spätná väzba je nevyhnutná, pretože žiakom ukazuje, **ako napredujú**, čo sa im darí a na čom môžu ešte pracovať, aby sa ďalej zlepšovali. Kvalitná spätná väzba je **konkrétna, konštruktívna, povzbudzujúca, poskytuje podnety** pre ďalšie smerovanie a vyjadruje **dôveru** a vieru v žiakove schopnosti a potenciál. Zdôrazňuje **silné stránky žiakov**, uspokojuje potrebu **úspechu a uznania**, podporuje ich **sebaistotu** a vytvára **bezpečné prostredie**, v ktorom sa chyby vnímajú ako **prirodzená súčasť učenia sa**, nie ako zlyhanie. Bezpečné prostredie zvyšuje ochotu žiakov pracovať, skúšať a prijímať spätnú väzbu. Takýto prístup zvyšuje **vnútornú motiváciu**, odbúrava strach z používania cudzieho jazyka a pomáha predchádzať vzniku emocionálnych bariér. Žiakov zároveň vedieme k tomu, aby vedeli **reflektovať svoje učenie sa**, sami hodnotiť vlastný výkon a poskytovať spätnú väzbu spolužiakom, čo je prirodzenou súčasťou vyučovania. Pri takomto prístupe si rozvíjajú **kritické myslenie**, uvedomujú si svoj pokrok a zvyšujú **zodpovednosť** za vlastné učenie sa. Postupne sa tak čoraz viac rozvíja **metakognícia a sebaregulácia** – uvedomenie si toho, ako sa učím, čo potrebujem, ako môžem pokročiť, ako sa správam a prečo sa tak správam. Nežiadúce správanie sa nerieši trestom, ale **posilňovaním žiadúcich prejavov**, jasnými očakávaniami a pravidlami.

(Zásady hodnotenia sú podrobne analyzované v 2. kapitole tejto publikácie a v publikácii Sprievodca zmenami vo vzdelávacích oblastiach: jazyk a komunikácia – cudzie jazyky v kapitole č. 5.)

Praktické odporúčania:

- Pravidelne poskytujeme konkrétnu, povzbudzujúcu a vecnú spätnú väzbu, ktorá žiaka posúva ďalej, pričom sa zameriavajme na to, čo sa žiakovi podarilo a jasne pomenujme, čo potrebuje zlepšiť a ako to urobiť (Čo bolo dobré – čo by mohlo byť lepšie - ako to zlepšiť).
- Zamerajme sa na proces učenia sa a oceňujme pokrok, nielen výsledok; vyzdvihujme snahu a úsilie. Umožňujme žiakom zažiť pozitívne emócie a pocit kompetencie, uznania a úspechu.
- Vyhýbajme sa všeobecným výrokom typu „musíš sa viac snažiť“. Žiak tak nevie, čo má presne urobiť, v čom sa má zlepšiť.
- Spätnú väzbu poskytujeme tak, aby sme neprerušovali aktivitu žiaka, zvyčajne po skončení aktivity. Používajme aj neverbálne signály povzbudenia (úsmev, prikývnutie, gestikulácia).
- Učme žiakov dávať bezpečnú, rešpektujúcu a konštruktívnu spätnú väzbu spolužiakom.

- Vedme žiakov k vnímaniu chýb ako prirodzenej súčasť učenia sa, nie ako zlyhanie či dôvod na stres. Súčasne ich vedme k samostatnému odhaľovaniu chýb a hľadaniu možností ich nápravy.
- Vyhýbajme sa porovnávaniu žiakov a súťaživému hodnoteniu.
- Zavedme pravidelný zvyk: v závere každej hodiny vyhradiť pár minút na krátku reflexiu, čím sa podporuje nielen jazykový, ale aj osobnostný a emocionálny rozvoj žiakov.
- Vedme žiakov k zamýšľaniu sa nad svojím správaním a konaním a k uvedomovaniu si dôsledkov svojho správania.

Príklady aktivít na spätnú väzbu a reflexiu:

Two Stars and a Wish – Po aktivite žiak vyjadrí spolužiakovi dve veci, ktoré sa mu páčili („stars“) a jedno želanie – jemný návrh, čo by mohol nabudúce zlepšiť („a wish“). Pre zavedenie pravidelného zvyku možno mať na nástenke pripravené frázy ako: *Páčilo sa mi ... Zaujalo ma ... Podarilo sa ti ... Nabudúce by si mohol skúsiť ...*

Mini-konzultácie spolužiakov – Žiaci napíšu krátky text (napr. opis osoby, krátky e-mail, 6–8 viet). Následne vytvoria skupiny po 3 – 4. Každý prečíta svoj text nahlas a ostatní mu poskytnú spätnú väzbu podľa šablóny: 1. Pozitívne (*Páčilo sa mi ...*), 2. Návrhy (*Možno by si mohol ešte doplniť ...*), 3. Otázka (*Prečo si sa rozhodol ...?*). Autor si zapíše dve odporúčania, ktoré chce zapracovať a text upraví.

Môj učebný denník – Každý žiak si vedie jednoduchú tabuľku, kartičku alebo denník, kde na konci každej hodiny doplní 3 vety: *Dnes som sa naučil ..., Mal som problém s ..., Nabudúce skúsím...*

5. Rola učiteľa – facilitátor, partner a kouč

Zásada: Učiteľ je sprievodcom aktívneho učenia sa a sebapoznávania, nie autoritatívnym sprostredkovateľom vedomostí.

V prístupe zameranom na žiaka sa rola učiteľa výrazne mení. Učiteľ už nie je dominantným zdrojom informácií, ale **facilitátorom**, ktorý vytvára podmienky na aktívnu a zmysluplnú účasť žiakov na učebných aktivitách, na rozvoj ich potenciálu a na ich plnú **sebarealizáciu**. Navrhne a zadáva úlohy umožňujúce žiakom **skúmať, experimentovať, objavovať, rozvíjať kritické myslenie a riešiť problémy**, pričom sa jazykové zručnosti rozvíjajú prirodzeným spôsobom – v spolupráci, komunikácii a v reálnych situáciách. Učiteľ podporuje **učenie sa od spolužiakov, kooperatívne učenie** a tímovú spoluprácu. Dáva žiakom voľnosť a možnosť voľby tak, aby sa aktívne **zapájali do rozhodovania** o priebehu vyučovania i o vlastnom učení sa, čím posilňuje ich zodpovednosť a vnútornú motiváciu. Ako **kouč a mentor** pomáha žiakom **rozvíjať metakognitívne schopnosti**, sebapoznávanie a sebareguláciu – spoznávať vlastný učebný štýl, vytvárať si efektívne stratégie učenia sa, formovať a prejavovať vlastné myšlienky, pocity a názory, stanovovať si ciele a vytrvalo pracovať na ich dosahovaní. Tým vedie žiakov k samostatnosti – **autonómii**, ktorá je pre žiakov tohto veku mimoriadne dôležitá. **Partnerstvo** medzi učiteľom a žiakmi je založené na **vzájomnej dôvere, rešpekte, aktívnom počúvaní a otvorenej partnerskej komunikácii**. Žiaci tak nadobúdajú pocit bezpečia a istoty, že ich názor má hodnotu a môžu slobodne vyjadrovať svoje myšlienky, pocity, postoje aj otázky bez obáv z ich posudzovania.

Praktické odporúčania

- Vytvárajme také podmienky, aby žiaci mohli využívať svoj potenciál a rôzne talenty na rozvíjanie komunikačnej kompetencie v cudzom jazyku.
- Presúvajte čo najviac aktivity na žiakov; minimalizujte rozsah svojho hovorenia v prospech žiackej komunikácie.
- Vytvárajme priestor na spontánne otázky, diskusiu a flexibilnú úpravu plánovaných aktivít, ak to podporuje učenie sa.
- Umožňujeme žiakom spolurozhodovať o dani na vyučovaní (napr. ako budú pracovať, ktorú úlohu si zvolia, aké materiály použijú, s kým budú spolupracovať a akým spôsobom výsledok prezentujú).
- Cieľový jazyk používajte v bežnej triednej komunikácii – pri inštrukciách, organizačných pokynoch či komunikácii o aktivite. Podporujeme tak automatizáciu, znižujeme strach z hovorenia a vytvárame prirodzený jazykový kontakt.
- Pomáhajte žiakom stanovovať si krátkodobé aj dlhodobé ciele učenia sa a usmerňujeme ich pri plánovaní krokov k ich dosiahnutiu. Vedme ich k sebaopoznávaniu, vytrvalosti a zodpovednosti sa svoje učenie sa.
- Prejavujeme žiakom rešpekt, dôveru a úctu; vytvárajme atmosféru rovnocennosti a partnerstva; modelujeme otvorenú komunikáciu, aktívne počúvanie a oceňovanie ich iniciatívy.

1.2 Implementácia činnostne zameraného prístupu vo výučbe cudzích jazykov

Činnostne zameraný prístup (ČZP) vo vyučovaní cudzích jazykov je založený na presvedčení, že najefektívnejším spôsobom učenia sa cudzieho jazyka je jeho **aktívne používanie** v konkrétnych situáciách a činnostiach, ktoré majú pre učiaceho sa zmysel. Jazyk sa v tomto prístupe nechápe ako cieľ, teda ako ovládanie súboru gramatických pravidiel a slovnej zásoby, ale predovšetkým ako **nástroj komunikácie v reálnom živote**. Takto zameraný prístup zohráva na úrovni 3. cyklu základnej školy dôležitú úlohu, pretože podporuje rozvoj komunikačných kompetencií a vedie žiakov k tomu, aby cudzí jazyk používali funkčne a cielene.

Činnostne zameraný prístup zodpovedá vývinovým potrebám žiakov v tomto cykle, keďže uspokojuje potrebu aktivity, spolupráce a sociálnej interakcie, napríklad prostredníctvom skupinovej práce, projektov a riešenia úloh. Zároveň **posilňuje ich vnútornú motiváciu**, pretože žiaci jasne vidia praktické využitie cudzieho jazyka a lepšie chápu zmysel učenia sa. Takto pomáha zvyšovať aj aktivitu žiakov a ich záujem o vyučovanie, čím prispieva k pozitívnej učebnej klíme v triede. Prostredníctvom **autentických alebo komunikačných situácií**, ktoré zodpovedajú reálnemu použitiu, sa u žiakov rozvíja nielen jazyková kompetencia, ale aj **sociálne zručnosti, kritické myslenie, kreativita a schopnosť spolupracovať** a podobne. Čím viac je učenie sa spojené s reálnou činnosťou, tým hlbšie sa informácie uložia do dlhodobej pamäte, ako to dokazujú výskumy v neurovedách. Pri aktívnom zapájaní žiakov (objavovanie, riešenie problémov, vytváranie hypotéz, ale aj pri pohybe, komunikácii) sa v mozgu vytvára viac synaptických spojení, čo podporuje dlhodobejšie uchovanie vedomostí, keďže učenie sa je založené na osobnej skúsenosti žiakov.

Základné charakteristiky činnostne zameraného prístupu

1. Orientácia na zmysluplné úlohy

Zásada: Žiaci si cudzí jazyk osvojujú jeho používaním, a to najmä riešením zmysluplných úloh.

Jadro vyučovania by mali tvoriť **konkrétne úlohy**, ktoré majú **jasný cieľ** a **výsledok**. Precvičovanie jazykových štruktúr alebo slovnej zásoby by sa nemalo obmedziť na dopĺňacie cvičenie, pri ktorom je správny tvar alebo forma jediným cieľom. Žiaci by si mali precvičovať reálne fungovanie jazyka pri riešení problému alebo tvorení produktu. Činnosti, do ktorých ich zapájame, by mali vychádzať zo situácií, s ktorými sa žiaci môžu stretnúť vo svojom reálnom živote v škole aj mimo školy. Vtedy sa cieľový jazyk používa funkčne a zmysluplne.

Praktické odporúčania

- Pripravujeme také úlohy, aby v nich žiaci videli zmysel.
- Spájame jazykové prostriedky s funkciami jazyka – pomôžu nám vytvárať zmysluplné úlohy.
- Snažme sa vložiť do každej hodiny aspoň jednu úlohu s jasným cieľom a výstupom (napr. produkt alebo zdôvodnené rozhodnutie).
- Vytvárajme učebné úlohy a situácie blízke skutočnému životu žiakov.
- Dajme žiakom priestor aktívne sa podieľať na prispôsobovaní obsahu vyučovania ich záujmom a potrebám. Zapojme ich ako partnerov do tvorby učebných materiálov – pracovných listov, úloh a zadaní (vrátane domácich úloh). Žiaci tak prirodzene navrhujú úlohy, ktoré sú pre nich zmysluplné a motivujúce.
- Diferencujeme úlohy podľa schopností žiakov, aby pre nich predstavovali primeranú výzvu.

Príklady aktivít zameraných na využívanie zmysluplných úloh:

Výlet do Londýna – Žiaci v skupinách naplánujú triedny výlet do Londýna, pri ktorom dostanú za úlohu zostaviť program na tri dni, zistiť náklady na realizáciu programu (vstupné, doprava a pod.) a odprezentovať svoju ponuku triede. Na záver trieda hlasuje za najpríťažlivejší program. Žiaci si precvičujú používanie budúceho času a vyjadrenie návrhu, prípadne reakcie naň.

Vylepšime svoju školu – Úlohou žiakov je v malých skupinách prediskutovať, čím by mohli vylepšiť svoju školu, aké pravidlá by sa mohli zrušiť, prípadne zaviesť. Tieto následne odprezentujú aj so svojim zdôvodnením a trieda v závere vyberie tri najužitočnejšie návrhy, ktoré by mohli prezentovať vedeniu školy. Žiaci si precvičujú používanie modálnych slovík a vyjadrenie názoru so zdôvodnením.

2. Aktívne zapojenie žiaka

Zásada: Žiaci sú aktívne zapájaní do každej fázy vyučovacieho procesu.

Činnostný prístup vníma žiaka ako aktívneho účastníka vyučovania, nie iba ako príjemcu informácií od učiteľa. **Žiak** je zapájaný do takých činností, v ktorých informácie samo-

---

statne zisťuje, potvrdzuje si hypotézy, rozhoduje o svojich krokoch a tvorí vlastné produkty, pričom **aktívne využíva cieľový jazyk**.

Praktické odporúčania

- Vyučovacie hodiny nestavajme iba na cvičeniach z učebnice alebo pracovného zošita, v ktorých žiaci dopĺňajú chýbajúce slová, správne tvary a pod.
- Snažme sa znížiť na nevyhnutné minimum množstvo času, kedy učiteľ prezentuje a vysvetľuje učivo.
- Umožnime žiakom hľadať a objavovať zákonitosti fungovania cieľového jazyka prostredníctvom ich vlastnej činnosti a aktivít, ktoré ich zaujmú.
- Zvyšujeme motiváciu a angažovanosť žiakov prostredníctvom ich vlastných rozhodnutí, ktoré im umožníme počas vyučovania urobiť.
- Uprednostňujeme úlohy, ktoré rozvíjajú experimentovanie, objavovanie, riešenie problémov.
- Zadávajme aktivity, v ktorých žiaci sami formulujú otázky a aktívne hľadajú odpovede.
- Podporujeme skupinovú spoluprácu a projektové vyučovanie ako prirodzenú súčasť učenia.

Príklady aktivít zameraných na aktívne zapojenie žiakov:

Zachráňme školský výlet – Žiaci si majú na hodine osvojiť používanie prvého kondicionálu. Učiteľ navodí situáciu, v ktorej zdieľa problém svojho kolegu, pripravujúceho výlet do hôr pre svojich žiakov, pri ktorom naráža na rôzne problémy. Nazdieľa im email od kolegu, kde popisuje, čoho sa obáva, napr. *Next Friday, my class 8B is going on a trip to the mountains. The students are very excited, but there are some problems. The weather forecast is not good. If it rains, the class will not go hiking. Some students want to stay at the hotel, but others want to visit a museum. I don't know what to do. Museum visit is 20€ per person, but if the trip is too expensive, some students will stay at home. And I want all of them to come.* Žiaci vo dvojiciach pracujú s textom a ich úlohou je identifikovať problémy, ktoré hrozia výletu. Pomocou otázok učiteľ vedie žiakov k pochopeniu vzťahu podmienka – dôsledok (o aké problémy ide – reálne? v prítomnosti? v budúcnosti? Čo sa stane najskôr a čo následne?). Následne si žiaci podčiarknu vety s *if* a podčiarknu slovesá, ktoré po *if* nasledujú a zakrúžkujú slovesá v druhej časti vety. V malých skupinkách si skúsia naformulovať, aké pravidlo im z tých príkladov vyšlo a vytvoria plagátik znázorňujúci pravidlo. Pomocou otázok učiteľ pracuje s triedou a rekapituluje sa pravidlo (*if + present simple, will + verb*). Trieda následne pomocou brainstormingu spíše na tabuľu, aké ďalšie problémy by mohli komplikovať výlet, napr. *some students sleepover and miss breakfast, somebody gets sick* a pod. V skupinách žiaci následne rozmýšľajú, ako by vyriešili problém, keby boli na mieste učiteľa, pričom používajú plagátik alebo formulu, na ktorej sa predtým ako trieda dohodli. V tejto aktivite si žiaci uvedomia, v akých situáciách sa prvá podmienka používa, ako sa tvorí a sú schopní generovať niekoľko viet použitím správneho pravidla.

Najlepší školský krúžok – Žiaci dostanú zoznam krúžkov, ktoré by mohli na svojej škole navštevovať. V skupinkách diskutujú o ponuke a ich úlohou je vybrať tri z ich hľadiska najlepšie a odôvodniť svoj výber. Ak sa im predložený zoznam nepozdáva, môžu ho doplniť o vlastné návrhy, zdôvodniť doplnenie a navrhnúť, ktorý učiteľ by bol vhodným garan-

---

tom krúžku. Žiaci si precvičujú používanie prídavných mien (stupňovanie) a vyjadrenie názoru so zdôvodnením.

3. Spolupráca a sociálna interakcia

Zásada: Komunikáciu je možné rozvíjať len prostredníctvom zmysluplnej interakcie.

Na hodinách cudzieho jazyka je dôležité, aby sme žiakov **zapájali do činností**, v ktorých budú prostredníctvom **skupinovej práce** alebo **práce vo dvojiciach** rozvíjať svoje komunikačné a sociálne zručnosti prostredníctvom zmysluplných úloh. **Zmyslupnosť úlohy** spočíva v tom, že žiaci v rámci úlohy získavajú **nové informácie** (o sebe, o spolužiakovi, o okolí), ktoré si navzájom vymieňajú. Takáto úloha ide nad rámec cudzojazyčnej komunikácie o veciach a javoch, ktoré sú žiakom všeobecne známe. Pri vzájomnej komunikácii umožníme žiakovi učiť sa od seba navzájom, korigovať vlastné chyby a učiť sa používať jazyk ako nástroj spolupráce.

Praktické odporúčania

- Uprednostňujeme prácu vo dvojiciach a skupinách, aby sme podporili interakciu a bezpečné prostredie.
- Učme žiakov, ako spolupracovať (napr. rozdelenie rolí) a ako prispievať k výsledku.
- Využívajme rôzne rozdelenia do skupín alebo dvojíc (náhodné alebo zámerné), aby sme zabránili stereotypným zoskupeniam (napr. rozpočítaním, vyhľadáním partnera/ov podľa rozstriednutého obrázku, výroku a pod.).
- Cielene sa venujme technikám riešenia konfliktov v skupine a učme žiakov, ako ich riešiť.

Príklady aktivít zameraných na rozvoj spolupráce a sociálnej interakcie:

Debaty „za a proti“ – Tento typ aktivít je veľmi užitočný a motivačný pre danú vekovú kategóriu, avšak je potrebné poskytnúť žiakovi veľa podpory a akceptovať nedokonalosti. Je dôležité od počiatku dohodnúť si pravidlá, na ktorých bude debata postavená, napr. vždy hovorí len jeden, počúvame sa navzájom, rešpektujeme iný názor, všetci robíme chyby a je to o.k. a pod. Spočiatku je lepšie začať (učiteľom) riadenou debatou, v ktorej žiaci dostanú výrok, v skupinách si pripravujú napr. dva dôvody, prečo ne/súhlasia a jeden príklad. Zároveň im učiteľ poskytne jazykové pomôcky na argumentovanie – frázy, ktoré sa používajú, keď súhlasíme alebo nesúhlasíme, keď chceme vyjadriť názor alebo oceniť názor oponenta a pod. Učiteľ stráži čas aj počas prípravy, aj počas realizácie debaty. Riadi výmenu argumentov a dbá na dodržiavanie pravidiel. V reflexii učiteľ zhrnie výsledky debaty a analyzuje, ako sa žiakovi darilo obsahovo aj jazykovo. Postupne, ako si žiaci na tento formát navyknú, môžu debaty riadiť aj sami, pričom sa môže vyčleniť aj nezávislá monitorovacia skupinka, ktorá sleduje výmenu názorov aj používanie jazyka a v reflexii vyhodnotí ostatných spolužiakov.

Simulácia tímového stretnutia – Rolová hra, v ktorej žiaci môžu v rôznych rolách simulovať riešenie rôznych úloh. Môže ísť o stretnutie zamerané na prípravu stretnutia žiakov s rodičmi s cieľom prezentovať dobrovoľnícky zámer alebo stretnutie intervenčného tímu na riešenie problémov v rámci triedy (problémy by mohli žiaci navrhovať sami, aj na základe vlastnej skúsenosti). Každý žiak dostane iba rámcový popis svojej roly, takže

---

môžu diskusiu rozvíjať podľa vlastného uváženia. Pri takýchto úlohách je vhodné, ak sa žiaci dohodnú (alebo učiteľ úlohu prideli), kto bude hovorca/spravodajca, ktorý po ukončení činnosti informuje triedu o záveroch stretnutia.

4. Integrovaný rozvoj komunikačnej kompetencie

Zásada: Integrovanie komunikačných jazykových činností pomáha zmysluplnejšiemu rozvoju komunikačnej kompetencie.

Na úrovni A2 je veľmi dôležité rozvíjať komunikačné jazykové činnosti **vo vzájomnej súčinnosti a nadväznosti**. Úlohy, v ktorých sa počúvanie, čítanie, hovorenie a písanie rozvíja spoločne, majú oveľa bližšie k reálnemu používaniu jazyka a budú pre žiakov zmysluplnejšie ako oddelené zameranie sa na jednotlivé činnosti. Preto je ich **prepájanie** v rámci riešenia úlohy **klúčové**.

Praktické odporúčania

- Plánujme hodinu ako reťaz prepojených komunikačných jazykových činností.
- Kombinujme viacero komunikačných jazykových činností v rámci jednej úlohy tak, aby každý vstup (či už text, video alebo audio) viedol k interakcii žiakov.
- Pri používaní učebníc modifikujme prípravné alebo následné úlohy tak, aby zahrnuli iné komunikačné jazykové činnosti.
- Snažme sa o rovnováhu medzi recepciou, produkciou a interakciou v rámci úlohy.

Príklady aktivít zameraných na integrovaný rozvoj komunikačnej kompetencie:

Pozvánka na akciu – Žiaci si prečítajú krátky text o meste a aktivitách, ktoré sa tam dajú robiť počas vybraného obdobia (prázdniny, Vianoce a pod.). V skupinách si zvolia pre nich najzaujímavejšiu aktivitu a pripraví pozvánku (možnosť voľby: hranú na spôsob televíznej reklamy alebo písomnú vo forme plagátu). Tú v závere prezentujú. Integruje sa čítanie, aktívne počúvanie, hovorenie a prípadne písanie v jednej úlohe.

List primátorovi – Žiaci v skupinách diskutujú o tom, čo ich trápi alebo s čím nie sú vo svojom meste spokojní. Identifikujú jeden alebo dva problémy a diskutujú o možných riešeniach. Ich úlohou je napísať list primátorovi, v ktorom stručne popíšu problém a navrhnu riešenie. Napíšu ho do vopred pripravenej šablóny. Následne si skupiny listy vymenia. Každá skupina si prečíta list, ktorý dostali a pripraví si krátku scénu o tom, ako primátor reaguje na list v lokálnej televízii. Žiaci si rozdelia úlohy – moderátori, primátor/ka, členovia mestských výborov a pod. V závere scény zahrajú a skupiny, ktoré listy poslali, budú počas hrania fungovať ako živé publikum a môžu kľásť otázky. V jednej úlohe sa integruje hovorenie, písanie, čítanie a počúvanie.

5. Zodpovednosť za učenie

Zásada: V žiakoch je dôležité upevňovať presvedčenie, že za vlastný učebný proces nesú zodpovednosť a sami ho môžu ovplyvniť.

Je dôležité, aby si žiaci v 3. cykle plne uvedomovali, že sú sami zodpovední za vlastný učebný proces a majú možnosť ho ovplyvňovať používaním vhodných učebných stratégií a postupov.

Praktické odporúčania:

- Hovorme so žiakmi o tom, ako sa učia.
- Diskutujeme so žiakmi o stratégiách, ktoré používajú a ktoré im v učení pomáhajú.
- Podporujeme žiakov v bezpečnom experimentovaní s učebnými stratégiami.
- Vedme ich k zadávaniu cieľov a k monitorovaniu ich dosahovania.
- Pravidelne zaraďujeme reflexiu do každej vyučovacej hodiny.

Príklady aktivít zameraných na podporu preberania zodpovednosti za učebný proces:

Môj akčný plán – Žiaci si na začiatku každej lekcie definujú tri vlastné ciele, ktoré chcú dosiahnuť. Nemali by byť zamerané na obsah, ale na používanie cudzieho jazyka a využívanie komunikačných stratégií. Na konci lekcie sa uskutoční reflexia, v ktorej žiaci zdieľajú so spolužiakmi svoje výsledky a diskutujú o tom, čo im pomohlo alebo čo by mohli urobiť inak.

Vyber si stratégiu – Pred čítaním textu učiteľ vyzve žiakov, aby na tabuľu napísali, čo môžu urobiť, keď v texte narazia na neznáme slovo. Následne vyzve žiakov, aby si zo zoznamu vybrali jednu stratégiu a používali ju počas čítania textu. Po čítaní žiaci zdieľajú vo dvojiciach, ako im stratégia fungovala a ktorú by použili nabudúce. Túto aktivitu je možné modifikovať aj na situáciu, v ktorej žiaci pripravujú stratégie na porozumenie textu a jeho následnú sumarizáciu (napr. podčiarknutie kľúčových slov/myšlienok, vypísanie poznámok, práca s textovými značkami a pod.).

Sebahodnotenie – Pravidelné hodnotenie vlastného výkonu vedie žiakov k získaniu schopnosti vedieť sa reálne oceniť. Je možné ho realizovať na konci aktivity, hodiny, týždňa alebo tematického celku. V 3. cykle je možné používať rôzne formáty sebahodnotenia, napr. can-do hodnotenie, hodnotenie podľa kritérií stupnicou alebo symbolom, porovnávacou reflexiou pred a po, prípadne sebahodnotiacimi výroky. Dôležitejšie ako forma je pravidelnosť a konzistentnosť v realizácii.

Rovesnícka spätná väzba je pre žiakov dôležitá, lebo dokáže poskytnúť informáciu prichádzajúcu od rovnocenného partnera. Vie byť teda podaná pochopiteľnejším spôsobom a takisto sa zameria na skutočnosti pre rovesníkov zrozumiteľné. Aj pri tomto hodnotení existuje veľa možností, ako sa to dá realizovať, napr. pochváľ – opýtaj sa – navrhni, avšak podstatná je pravidelnosť a uznanie jej dôležitosti učiteľom.

6. Chyby ako prirodzená súčasť učenia sa

Zásada: Chyby sa v učení sa jazyka prirodzene vyskytujú a nemali by sa vnímať ako zlyhanie žiaka.

Táto zásada veľmi pomáha činnostne zameranému prístupu, v ktorom je nevyhnutné, aby sa žiaci chceli do učebných aktivít dobrovoľne zapájať. Podporuje totiž **vytváranie bezpečného prostredia, v ktorom sa nebudú obávať pokusov a omylov**. Ak si žiaci uvedomia, že za svoje pokusy a prípadné omyly nebudú potrestaní (napr. horšou známku), tak nebudú mať problém s jazykom experimentovať. Čím viac to budú robiť, tým viac budú chybné pokusy miznúť a ich jazykový prejav sa bude zlepšovať. Zároveň je dôležité, aby s chybou pracovali vedome, teda aby mali možnosť rozmýšľať o tom, prečo túto chybu urobili a ako to môžu napraviť.

Praktické odporúčania:

- Neopravujeme každú chybu okamžite.
- Zvýšme vlastnú úroveň tolerovania chýb a chápme, že ich robíme všetci.
- Mnohé chyby miznú samy častým používaním jazyka.
- Zamerajme sa najmä na porozumenie a význam, zvlášť pri aktivitách, ktoré rozvíjajú plynulosť.
- Zapájajme žiakov do opravovania chýb – rovesnícka spätná väzba – a do diskusie, prečo chyba vznikla.

Príklady aktivít zameraných na prácu s chybou:

Moja oblúbená chyba – V tejto aktivite je cieľom učiteľa pomôcť žiakom uvedomiť si, že je úplne normálne robiť chyby a že sa z nich máme niečo naučiť. Na začiatku hodiny dá žiakom napísať jednu alebo dve vety podľa obrázka, napr. so zameraním na minulý čas s otázkou, čo včera robil Peter. Následne zozbiera papieriky a vytriedi správne a nesprávne použitie minulého času. Z nesprávneho použitia vyberie jeden príklad (bez identifikácie autora), napíše vetu na tabuľu a nechá žiakov rozmýšľať vo dvojiciach, kde je chyba a prečo.

Chyba ako informácia – Žiaci pracujú vo dvojiciach a ich úlohou je identifikovať chybu, ktorú často robia. So spolužiakom diskutujú, prečo to tak je a čo majú robiť, aby to zmenili. Žiaci navzájom zdieľajú svoje odporúčania. Táto aktivita im môže pomôcť zmeniť vlastný postoj k chybe, teda nevnímať ju ako zlyhanie a zamerať sa na možnosti rastu. Je možné opakovať ju v každej lekcii a zúžiť pre žiakov priestor na výber častých chýb v rámci danej lekcie.

7. Rola učiteľa – ako podporovať ČZP

Zásada: Úloha učiteľa je vytvoriť podmienky na to, aby sa žiaci naučili používať jazyk ako nástroj komunikácie.

Pri uplatňovaní činnostne zameraného prístupu je nevyhnutné vnímať **žiaka ako hlavného aktéra vyučovacieho procesu**, pričom na hodine by mali dominovať **úlohy**, ktoré sú pre žiakov dostatočne **motivujúce** a podporujú ich **aktívne zapojenie**. Pozornosť žiakov sa sústreďuje na učenie sa iba vtedy, ak ich úloha zaujme. Preto je hlavnou úlohou učiteľa navrhovať činnosti, v ktorých žiaci jazyk používajú s konkrétnym zámerom a na dosiahnutie určitého cieľa, nie iba na aplikáciu správnych jazykových foriem. Je dôležité zabezpečiť, aby **všetci žiaci mali možnosť komunikovať počas hodiny**, čo možno najlepšie dosiahnuť, keď žiaci pracujú na zmysluplných úlohách v skupinách alebo vo dvojiciach. Napriek tomu, že nebudeme mať pod kontrolou prehovor každého žiaka, naši žiaci sa budú cítiť bezpečnejšie a skôr začnú komunikovať. Bezpečné prostredie aktivizuje žiakov, ktorí sa zároveň **učia monitorovať a riadiť svoj vlastný učebný proces**.

Praktické odporúčania:

- Navrhujeme úlohy s jasným cieľom, ktoré povedú ku konkrétnym výstupom.
- Sledujeme a podporujeme proces, nielen výsledok učenia.
- Pôsobíme ako facilitátori a ponúkajme žiakom primeranú podporu.
- Prenesme iniciatívu a aktivitu na žiakov cez zmysluplné úlohy a zadania.
- Podporujeme uvedomovanie si zodpovednosti za vlastné učenie sa u žiakov a rozvíjame ich schopnosti sebareflexie.

1.3 Implementácia viacjazyčného prístupu vo výučbe cudzích jazykov

Bilingválni alebo viacjazyční žiaci, ktorí komunikačne používajú dva alebo viac jazykov, sú dokázateľne kognitívne flexibilnejší, kultúrne empatickejší a úspešnejší v riešení problémov. Neraz sú tiež tvorivejší a sebavedomejší. **Viacjazyčnosť** teda prináša žiakom dôležité benefity v škole a následne v praktickom živote. V rámci cudzojazyčného vzdelávania si žiaci môžu pomáhať všetkými prostriedkami, ktoré sú spojené s ich **znalosťou iných jazykov**, ktoré už ovládajú, **vrátane** svojho **materinského jazyka a regionálnych jazykov**.

Zásady a praktické odporúčania uvedené v tejto kapitole nadväzujú na východiská a princípy viacjazyčného prístupu spracované v Metodickej príručke pre učiteľov cudzích jazykov pre 1. stupeň – 1. časť (pozri podkapitolu 1.3 Implementácia viacjazyčného prístupu vo výučbe cudzích jazykov). Kým v nižších cykloch sa pri rozvíjaní viacjazyčnosti pozornosť sústreďuje predovšetkým na uvedomovanie si vlastného jazykového repertoára a jeho prirodzené zapájanie do učenia sa, v 3. cykle sa kladie dôraz na jeho systematickejšie a strategickéjšie využívanie v učení sa a komunikácii, primerane k vyššej kognitívnej a jazykovej úrovni žiakov.

Zásada: Vnímanie jazykov v širšom sociokultúrnom kontexte rozvíja jazykové povedomie, rešpekt k jazykovej a kultúrnej rozmanitosti a uvedomovanie si vlastnej viacjazyčnosti.

Praktické odporúčania:

- Vychovávajme žiakov pre multilingválnu a multikultúrnu spoločnosť.
- Oceňujme jazykovú rozmanitosť a naučme žiakov vnímať rôzne vlastnosti jazykov, vzťahy medzi nimi a ich kultúrnym pozadím.
- Upozorňujme na zhodné alebo podobné prvky medzi jazykmi, s ktorými žiaci pracujú (materinský jazyk, vyučovací jazyk, ak je iný ako materinský, prvý a druhý cudzí jazyk). Takéto porovnávanie môže byť spontánne (keď sa ukáže vhodná príležitosť pri preberaní nového učiva) alebo pravidelné a systematické. Žiaci si prostredníctvom takéhoto porovnávania uvedomujú štruktúrne rozdiely medzi jazykmi, čo priamo posilňuje ich jazykové povedomie.
- Vedme žiakov k tomu, aby vnímali vlastnú viacjazyčnosť, rozvíjali ju a brali ju ako prirodzenú a obohacujúcu súčasť svojej identity.
- Priamo, jednoznačne a pri každej príležitosti odmietajme jazykovú a kultúrnu intoleranciu.

Príklady aktivít:

Porovnávanie verbálnych a neverbálnych prostriedkov z rôznych jazykov, ako sú výslovnosť niektorých hlások, rozdiely v tempe a intonácii reči, podobná a rozdielna slovná zásoba, podobný spôsob tvorby slov, podobný alebo rozdielny slovosled a pod. Príklady: Ktoré z nasledujúcich slov nepatrí do skupiny a prečo? – *polícia, police, polizei, rendőr-ség*. V čom sa nasledujúce slovné spojenia podobajú a v čom sa líšia: *dopravná polícia, traffic police, közlekedésrendészet, Transportpolizei*.

Viacjazyčné miniprojekty (napr. plagáty, videoprezentácie, minifilmy a pod.) – Žiaci môžu napríklad na hodine nemčiny ako druhého cudzieho jazyka pripraviť projekt o Londýne

---

(o meste, o ktorom sa učili na hodine angličtiny ako prvého cudzieho jazyka), pričom všetky pôvodné regionálne názvy ako *Westminster, Tower Hamlets, Tower Bridge, East End, Docklands* doslovne prekladajú do cieľového jazyka (nemčiny).

Porovnávanie idiómov – Na popísanie rovnakých situácií používajú jazyky neraz veľmi rozdielne idiómy, ktoré odhaľujú aj kultúrne pozadie jazyka. Napr. žiaci prekladajú, ilustrujú a porovnávajú nasledujúce idiómy: leje ako z krhly, it rains cats and dogs, es schüttet wie aus Eimern, il pleut comme vache qui pisse.

Viacjazyčné príbehy – Žiaci tvoria v skupinách príbehy, v ktorých jednotlivé postavy hovoria inými jazykmi (na spôsob románov Agathy Christie o Herculovi Poirotovi, kde hlavná postava neustále do svojich prehovorov vkladá francúzske výrazy).

Komické príbehy s nedorozumením – Žiaci vytvárajú príbehy (vtipy), ktorých pointou je neporozumenie na základe podobnosti alebo rozdielnosti jazykov.

Zásada: Cielený rozvoj strategickkej komunikačnej kompetencie posilňuje schopnosť žiakov dorozumieť sa aj vtedy, keď pri komunikácii narazia na prekážky.

Praktické odporúčania:

- Ukážme žiakom, ako si pri osvojovaní si cudzieho jazyka môžu aktivizovať všetky jazyky zo svojho jazykového repertoára, vrátane materinského jazyka, nárečí a aj takých jazykov, ktoré ovládajú len veľmi obmedzene.
- Ak žiaci narazia na prekážky pri komunikácii v cieľovom cudzom jazyku, dovolme im ich prekonať tým, že môžu využiť akékoľvek prostriedky zo svojho jazykového repertoára (napr. použijú synonymný výraz z iného jazyka).
- Žiakom, ktorým to vyhovuje, umožnime pri učení sa cieľového cudzieho jazyka používať všetky jazykové prostriedky, ktoré majú vo svojom jazykovom repertoári (tzv. translanguaging).
- Pri učení sa cudzích jazykov umožnime žiakom, ktorým táto stratégia vyhovuje, využívať materinský jazyk ako podporný prostriedok.
- Na hodinách druhého cudzieho jazyka modelujme situácie, v ktorých môžu žiaci prakticky využiť svoje nadobudnuté znalosti a zručnosti z prvého cudzieho jazyka.

Príklady aktivít:

Otestujte si svoju viacjazyčnosť – žiaci si otvoria niekoľko cudzojazyčných mutácií webstránok medzinárodných firiem (napr. McDonald's, KFC, MTV, Dior a pod.). V jednotlivých jazykových mutáciách hľadajú slová alebo výrazy, ktorým rozumejú.

Ako veľmi si viacjazyčný? – Žiaci vytvoria pre spolužiakov dotazník „Ako veľmi si viacjazyčný?“, ktorého cieľom je poukázať na žiakovu vlastnú viacjazyčnosť. Žiaci pri tvorbe aj vyplňaní dotazníka sami uvažujú o tom, čo je viacjazyčnosť, kto je viacjazyčný a v akých situáciách sa viacjazyčnosť prejavuje.

Atraktívne **aktivity na rozvoj sebareflexie učenia sa** ako napr. práca s portfóliom, hravé formy rovesníckeho hodnotenia, aby žiaci dokázali vnímať svoj medzijazyk a pracovať s ním.

Hodnotenie v každom cykle vzdelávania je neoddeliteľnou súčasťou edukačného procesu a zohráva kľúčovú úlohu pri riadení žiakovho učenia sa. Poskytuje informácie o tom, do akej miery si žiaci osvojili učivo, ako ho dokážu prepájať s predchádzajúcimi poznatkami a využívať v reálnych situáciách. Výsledky hodnotenia naznačujú učiteľom aj žiakom, kde sú ich silné stránky a aký pokrok sa im darí dosahovať, ale zároveň poukazujú aj na oblasti, ktorým je potrebné venovať zvýšenú pozornosť. Na základe týchto zistení môžu učitelia žiakom poskytovať cieleňú podporu, diferencovať úlohy podľa svojich individuálnych potrieb a efektívnejšie plánovať ďalšie vyučovacie kroky, zvoliť vhodné metódy práce a prispôbiť tempo vyučovania schopnostiam a možnostiam žiakov. Hodnotenie teda slúži aj ako nástroj sebareflexie učiteľa, pretože poskytuje spätnú väzbu o úspešnosti použitých pedagogických postupov. Analýzou výsledkov žiakov môže učiteľ vyhodnotiť, ktoré postupy sa ukázali ako účinné a ktoré je potrebné modifikovať alebo úplne zmeniť. Tento proces podporuje reflexiu vlastnej práce, rozvoj pedagogickej zručnosti a zvyšovanie kvality vyučovania. Hodnotenie teda nepredstavuje iba klasifikovanie vedomostí žiakov, ale aj kontinuálne sebazvdelávanie učiteľov a ich schopnosť reflektovať a flexibilne reagovať na meniace sa potreby žiakov.

V rámci základného vzdelávania má hodnotenie zároveň význam pri komunikácii s rodičmi, pre ktorých je hodnotenie zdrojom informácií o pokroku ich dieťaťa, čo prispieva k lepšej spolupráci rodiny so školou. V tejto oblasti však musíme mať na pamäti, že rodičia, ktorí sami prešli vlastným vzdelávacím procesom, budú často očakávať rovnaké postupy, aké sami zažili. Z tohto dôvodu je potrebné vysvetliť im, na čom staviame hodnotenie, aký má pre všetkých význam, aké kritériá budeme používať a prečo a akým spôsobom môžu rodičia žiakom pomôcť.

2.1 Základné charakteristiky hodnotenia

Základné charakteristiky hodnotenia sa v treťom cykle neodlišujú od tých, ktoré uplatňujeme v prvom a druhom cykle. Ak teda chceme, aby bolo hodnotenie prospešné pre učebný proces našich žiakov, hodnotenie musí byť spravodlivé, zrozumiteľné pre všetkých, objektívne, vyvážené, orientované na žiaka, podporujúce učebný proces a malo by viesť k rozvoju autonómie žiaka.

Spravodlivé hodnotenie predstavuje taký prístup, pri ktorom majú všetci žiaci vytvorené porovnateľné podmienky na dosiahnutie úspechu. Učiteľ dokáže **zohľadniť** ich **individuálne rozdiely, východiskovú úroveň** vedomostí a schopností a **opiera sa o jasne stanovené pravidlá**, ktoré sú vopred známe a platia **pre všetkých** rovnako. To však neznamená, že hodnotenie musí mať jednotnú podobu pre všetkých žiakov. Práve táto dimenzia hodnotenia patrí medzi najnáročnejšie, a zároveň najmenej uplatňované v slovenskom školskom prostredí. Učitelia sa niekedy mylne domnievajú, že použitím rovnakého testu automaticky vytvárajú pre všetkých žiakov rovnaké podmienky, a tým zabezpečujú spravodlivosť hodnotenia. V skutočnosti však žiaci nevstupujú do vzdelávacieho

---

procesu s rovnakými podmienkami, osobnými charakteristikami ani vývinovou úrovňou. Preto je nevyhnutné, aby učitelia reflektovali dosiahnuté výsledky žiakov, zvažovali, či im poskytlí dostatočný priestor na nácvik, a zároveň si uvedomovali, že výsledky žiakov vypovedajú aj o spôsobe nastavenia vyučovacieho procesu a o miere, v akej sú v ňom zohľadňované ich individuálne potreby.

Zrozumiteľné hodnotenie je také, pri ktorom žiak, ale aj jeho rodičia, chápu dôvody udeľeného hodnotenia a význam poskytnutej spätnej väzby. Žiak potrebuje vedieť, čo zvládol správne, ktoré hodnotiace kritériá splnil a ktoré naplnil len čiastočne alebo vôbec. **Kritériá a pravidlá hodnotenia** musia byť **vopred jednoznačne a zrozumiteľne formulované** jazykom primeraným veku a schopnostiam žiakov. Vzťahuje sa to nielen na jednotlivé úlohy a aktivity hodnotené počas školského roka, ale aj na celkový systém hodnotenia, ktorý učiteľ používa pri stanovovaní záverečnej známky na vysvedčení. Je preto dôležité usilovať sa o predchádzanie nejasnostiam a nedorozumeniam pri hodnotení. Keďže hodnotenie je často sprevádzané emocionálnou reakciou žiaka, môže významne ovplyvniť jeho ďalší učebný pokrok, motiváciu, vzťah k predmetu a v konečnom dôsledku aj jeho úspešnosť v danej oblasti.

Objektívne hodnotenie je založené na kritériách, ktoré sú žiakom vopred známe a nezohľadňuje faktory, ktoré nesúvisia s hodnotenou úlohou, akým sú napríklad nálada učiteľa, správanie žiakov, vplyvy iných autorít a pod. **Zameriava sa výlučne na výkon žiaka alebo kvalitu jeho práce**, nie na jeho osobu či správanie. Hodnotenie sa nesmie stať prostriedkom na uplatňovanie moci alebo trestanie a žiak by nemal byť pri hodnotení konkrétnej úlohy spätne posudzovaný aj za predchádzajúce správanie, aktivitu či minulé výkony. Dôležitou súčasťou objektívnosti hodnotenia je jeho validita a reliabilita. **Validita** znamená, že hodnotená úloha alebo test skutočne overuje to, čo má overovať; napríklad pri hodnotení počúvania alebo čítania s porozumením by nemali byť zohľadňované prapovisné chyby. **Reliabilita**, teda spoľahlivosť hodnotenia, spočíva v tom, že pri hodnotení tej istej úlohy za rovnakých podmienok by žiak dosiahol porovnateľný výsledok aj u iného učiteľa. Cieľom je vytvoriť pre všetkých žiakov rovnaké, nestresujúce, a zároveň podporujúce prostredie, v ktorom majú možnosť objektívne preukázať mieru zvládnutia učiva.

O **vyváženom hodnotení** hovoríme vtedy, keď **zohľadňujeme rôznorodé formy žiackych výkonov**. Nejde teda len o výsledky písomných testov či ústnych odpovedí, ale do hodnotenia vstupujú všetky výstupy, ktoré určitým spôsobom vypovedajú o pokroku žiaka. V niektorých školách sa využívajú váhové koeficienty hodnotených úloh, pričom najväčší dôraz sa často kladie na testy, najmä tie z dlhšieho časového obdobia. Neexistuje však dôvod, prečo by mali mať práve testy najvyššiu váhu, keďže samy o sebe často nedokážu zachytiť skutočnú úroveň rozvoja požadovaných jazykových zručností a schopnosť žiaka aplikovať nadobudnuté poznatky v praxi. Okrem toho mnohí žiaci pod vplyvom zvýšeného stresu nedokážu podať výkon zodpovedajúci ich reálnej úrovni vedomostí a ich výsledky sú preto slabšie, než by zodpovedali ich skutočným schopnostiam. Vyvážené hodnotenie preto spočíva v zohľadňovaní širokého spektra výkonov a v **rešpektovaní individuálnych osobitostí každého žiaka**.

Hodnotenie orientované na žiaka znamená, že jeho hlavnou funkciou je **pomôcť žiakovi zorientovať sa vo vlastnom učení** sa a porozumieť tomu, kde sa nachádza a aké kroky má podniknúť ďalej. Žiaci si vďaka takémuto hodnoteniu môžu uvedomiť svoje silné stránky aj oblasti, v ktorých ešte ciele alebo kritériá nenapĺňajú. Zároveň je dôležité, aby žiaci chápali význam dosiahnutých výsledkov, aby sa tak sami naučili hodnotiť vlastný výkon a následne prenášať tieto zručnosti do bežného života. Preto by učiteľ nemal byť

---

jediným hodnotiteľom v triede, ale jeho súčasťou by mali byť aj samotní žiaci, či už prostredníctvom **sebahodnotenia** alebo **rovesníckeho hodnotenia**, aby si dokázali uvedomiť smerovanie svojho učebného procesu. Hodnotenie by tak malo podporovať samotné učenie, nielen finálny výsledok. V praxi sa však často očakáva, že žiak si s udeleným hodnotením poradí sám a automaticky podnikne kroky na zlepšenie alebo udržanie dosiahnutej úrovne. Mnohí žiaci však svoj učebný proces vedome nesledujú a nevedia, ako si pomôcť v situáciách, keď sa im nedarí dosahovať stanovené ciele, pričom hodnotenie vnímajú skôr ako konečný verdikt učiteľa.

Preto by hodnotenie nemalo slúžiť len na oznámenie výsledku, ktorý žiak dosiahol, ale aj na **vytvorenie priestoru na reflexiu**, teda na premýšľanie o chybách, ich príčinách a o tom, ako sa im nabudúce vyhnúť. Takéto hodnotenie zároveň usmerňuje a formuje učebné stratégie žiakov a spôsob, akým sa učia, čím naplňa charakter formatívneho hodnotenia. Jeho systematickým využívaním podporujeme aj rozvoj autonómie žiakov a ich metakognitívnych zručností, keďže im umožňujeme premýšľať nad svojím učením a prevziať zaň zodpovednosť aj na základe spätnej väzby od učiteľa či spolužiakov. Zároveň by sme mali do tohto procesu zapojiť aj žiakov, aby si dokázali vytvoriť návyk premýšľať nad dňom okolo seba a vyhodnocovať svoje výkony a výkony ľudí okolo seba. V rámci 3. cyklu sú tieto postupy veľmi dôležité, keďže žiaci už dokážu používať metakognitívne učebné stratégie. Zároveň to rozvíja a posilňuje ich zodpovednosť za vlastné učenie sa, ale tiež podporuje ich sebavedomie a motiváciu k dosahovaniu lepších výsledkov a rozvíja sebareflexiu a kritické myslenie.

Existujú rôzne spôsoby, ako ich môžeme zapojiť napríklad:

- **Sebahodnotenie**, pri ktorom svoj pokrok hodnotí samotný žiak, môže učiteľ podporiť tým, že naň pravidelne vytvára priestor, žiakov k nemu povzbudzuje a vedie ich k používaniu rôznych autodiagnostických nástrojov, priradených veku žiakov, ako napr. hodnotiace hárky, grafické vyjadrenia, učebné denníky a záznamy a pod.. Žiaci v 3. cykle by si mali už vedieť stanoviť vlastné ciele, napr. v akčných plánoch a sledovať ich dosahovanie.
- **Rovesnícke hodnotenie**, pri ktorom sa žiaci hodnotia navzájom, vedie žiakov k vedomej práci s kritériami hodnotenia a premýšľaniu nad ich plnením. Žiaci si takto uvedomujú, ako im spätná väzba pomáha a aké dôležité je čím presnejšie vyjadriť, čo bolo splnené a čo by mohlo byť nabudúce lepšie. Týmto spôsobom sa zároveň učia uplatňovať kritériá aj pri hodnotení vlastnej práce. Rovesnícke hodnotenie by malo byť súčasťou všetkých činností, v ktorých žiaci produkujú jazyk a prezentujú svoje výstupy ostatným spolužiakom, napr. projektové práce, výstupy zo skupinovej práce, individuálne prezentácie a pod.
- **Individuálna a skupinová reflexia**: podporujú rozvoj metakognitívnych schopností žiakov, uvedomovanie si vlastného spôsobu učenia sa a identifikáciu možností na jeho zlepšovanie. Realizujú sa napríklad formou krátkych individuálnych záznamov alebo skupinovej diskusie, keď na konci každej vyučovacej hodiny vyhradíme krátky čas na zhrnutie priebehu hodiny, žiaci získajú príležitosť pomenovať, čo sa naučili, v čom ich hodina posunula a kde vnímajú svoje slabšie miesta, čím sa posilňuje ich vnímanie učebného procesu ako celku. Súčasťou tohto záveru môže byť aj rýchla spätná väzba, prostredníctvom ktorej žiaci jednoducho vyjadria, do akej miery bol splnený cieľ hodiny, napríklad pomocou grafických symbolov alebo krátkych slovných vyjadrení v písomnej či ústnej forme. Takáto spätná väzba poskytuje učiteľovi cenné informácie o miere zvládnutia učiva, naplnení zámerov vyučovacej jednotky, ale aj o preferovaných typoch aktivít, rušivých

---

faktoroch či ďalších podnetoch, ktoré môžu prispieť k zlepšeniu motivácie žiakov a celkovej učebnej atmosféry.

V rámci jazykového vzdelávania sa pri hodnotení v 3. cykle zameriavame na niekoľko kľúčových oblastí:

- 1. Hodnotenie komunikačných jazykových činností:** recepcia (počúvanie a čítanie s porozumením), produkcia (ústny a písomný prejav), interakcia (ústna a písomná interakcia). Hodnotenie sa sústreďuje na porozumenie počutého alebo čítaného textu, na schopnosť vyjadriť sa a reagovať v cieľovom jazyku v rámci danej komunikačnej situácie na primeranej jazykovej úrovni.
- 2. Hodnotenie používania jazykových prostriedkov** (slovná zásoba, gramatika, výslovnosť, pravopis): hodnotenie sa sústreďuje na používanie vhodnej slovnej zásoby v danom kontexte, správny pravopis, vhodné používanie gramatických štruktúr na vyjadrenie zámeru v hovorených a písomných úlohách a na zrozumiteľnú výslovnosť, pričom by sme mali mať na zreteli, že jazykové prostriedky sú iba nástroj na realizáciu nejakého komunikačného zámeru, a nie samostatným cieľom.
- 3. Hodnotenie plynulosti pri komunikácii:** hodnotenie sa sústreďuje na schopnosť žiakov efektívne komunikovať v cieľovom jazyku so zameraním na vyjadrenie jazykových funkcií, plynulosť, logickosť a zrozumiteľnosť prejavu v ústnej alebo písomnej komunikácii.
- 4. Hodnotenie učebného pokroku:** hodnotenie berie do úvahy širokú paletu žiackych produktov a výkonov, ktoré dokumentujú učebný pokrok, ako aj jeho prístup a zodpovednosť za vlastné napredovanie. Sústreďuje sa na pokrok žiaka v priebehu určitého obdobia, sleduje jeho rozvoj a pomáha identifikácii oblastí, v ktorých sa má žiak zlepšiť.

Rovnako ako v predchádzajúcich cykloch, aj v 3. cykle je dôležité zdôrazniť, že hodnotenie musí byť realizované v rámci bezpečného prostredia. To je pre rozvoj cudzieho jazyka u žiakov a pre ich učebný proces nevyhnutné, ako potvrdzujú aj mnohé neurovedecké výskumy (napr. Tokuhama-Espinosa, 2014⁴). Žiaci by sa nemali báť urobiť chybu a aj napriek omylom by sa mali cítiť prijatí a motivovaní k tomu, aby sa zlepšovali. Iba tak podporíme rozvoj ich komunikačných schopností, sebavedomia a pozitívneho postoja k učeniu sa cudzieho jazyka.

Praktické odporúčania:

- Uprednostňujeme formatívne hodnotenie s cieľom pomôcť žiakovi zlepšiť svoj pokrok.
- Poskytujeme motivačnú a efektívnu spätnú väzbu pri všetkých výkonoch, ktoré žiaci realizujú.
- Naučme žiakov pracovať s kritériami, podľa ktorých sa hodnotí – budme im príkladom, aby mohli podľa nich sami hodnotiť svoj výkon, aj výkon spolužiakov.
- Pravidelne vytvárajme príležitosti na rovesnícke hodnotenie, ktoré podporuje pochopenie hodnotiacich kritérií a zvyšuje zodpovednosť za učenie sa.
- Vyhnime sa hodnotiacim výrokmi smerujúcimi k osobe žiaka, a nie k jeho výkonu.
- Rešpektujme variabilitu žiakov a využívajme diferencované hodnotenie tak, aby každý žiak mohol zažiť úspech.

---

4 Tokuhama-Espinosa, T. (2014). *Making Classrooms Better: 50 Practical Applications of Mind, Brain, and Education Science*. New York: W.W. Norton & Company.

2.2 Základné princípy a postupy hodnotenia učebných výstupov v treťom cykle

| Zásada: Formatívne hodnotenie je dôležité pre podporu učebného procesu.

V 3. cykle vzdelávania už žiaci dokážu premýšľať nad tým, ako sa cudzí jazyk učia. Formatívne hodnotenie je pre nich dôležité, pretože im poskytuje **priebežnú a konkrétnu spätnú väzbu** o tom, ako napredujú. Žiaci tak lepšie rozumejú tomu, čo sa od nich očakáva a ako môžu svoj výkon zlepšiť. Učiteľ zároveň dokáže včas identifikovať oblasti, v ktorých žiaci potrebujú pomoc a primerane upraviť svoju výučbu. Tento typ hodnotenia **podporuje zapojenie žiakov** a ich **vyššiu zodpovednosť** v učení. Vytvára pozitívne a bezpečné prostredie, v ktorom je učenie vnímané ako proces, nie iba ako výsledok. V rámci formatívneho hodnotenia je dôležité rozvíjať u žiakov aj schopnosť hodnotiť seba a iných prostredníctvom rovesníckeho hodnotenia a sebahodnotenia.

| Zásada: Bezpečným prostredím podporujeme jazykovú produkciu.

Na úrovni A2, teda v 3. cykle, sa začína reálne používanie cudzieho jazyka a teda obdobie jazykovej produkcie. K nemu samozrejme patria pokusy a omyly a je nevyhnutné očakávať, že žiaci budú pri vyjadrovaní – ústnom alebo písomnom – **robiť chyby**. K chybám musíme pristupovať ako k javu, ktorý **je prirodzenou súčasťou učebného procesu** a nemali by sme pri reakcii na chybu používať postupy, ktoré žiakov od produkcie odradia. Práve naopak, chyby môžu slúžiť ako **východisko pre uvedomenie si omylu a pochopenie** pravidiel správneho používania jazykového prostriedku alebo jazykovej funkcie. Žiaci by mali vnímať, že urobiť chybu nie je pre nich ohrozujúce a nebudú za to trestaní (napr. zlou známkou, poznámkou, zahanbujúcim komentárom a pod.).

Tomu, aby sa žiaci nebáli urobiť chybu, môže napomôcť aj možnosť opravy hodnoteného výkonu. Ak žiaci budú vedieť, že v prípade zlyhania môžu dostať druhú šancu, odbúra to značný stres, ktorý často počas hodnotenia cítia. S takouto možnosťou sa dá pracovať flexibilne – oprava celej úlohy, časti alebo iba vybraných situácií, v ktorých došlo predtým k chybám.

Je dôležité rozvíjať u žiakov nastavenie mysle na rast (Carol Dweck, 2015⁵), na to, že ak urobia chybu, znamená to, že zatiaľ im to ešte nejde, nie, že to nedokážu zvládnuť. To ich môže motivovať k intenzívnejším pokusom o používanie jazyka a teda jeho precvičovanie.

| Zásada: Úlohy na hodnotenie musia súvisieť s výkonovým štandardom a sústredujú sa na funkčné používanie jazyka.

Hodnotenie má sledovať najmä **komunikačnú schopnosť žiaka**, nielen znalosť pravidiel. Aj keď sú jazykové prostriedky dôležité pre **funkčné používanie jazyka**, až keď sú využívané v rámci zmysluplných komunikačných aktov/situácií, nadobúdajú reálny význam. To znamená, že testovanie slovnej zásoby alebo gramatické testy, v ktorých žiaci dopĺňajú napr. správny tvar vybraných slovies, by nemali byť najdôležitejšou výpovednou hodnotou, ktorá indikuje pokrok žiaka napriek tomu, že môžu byť pre žiakov užitočné.

---

5 Dweck, C. S. (2015). Mindset: The new psychology of success. New York: Ballantine Books.

Môžu slúžiť na získanie informácií o tom, s čím žiak ešte zápasí. Učiteľ mu môže poskytnúť potrebnú spätnú väzbu, ale nie je potrebné takto zamerané testy hodnotiť známku. Hodnotiť máme až to, čo žiak s danou slovnou zásobou alebo gramatikou dokáže urobiť **v rámci konkrétnej situácie**. Zvládnutie gramatiky a slovnej zásoby, ak je precvičované v rámci samostatných cvičení, by malo byť iba prípravou na uplatnenie tejto slovnej zásoby alebo gramatiky **v komunikačnej úlohe**, ktorá súvisí s výkonovým štandardom alebo definovaným cieľom a až to by sa malo stať predmetom hodnotenia. Takto by sme hodnotenie mali uplatňovať pri všetkých jazykových komunikačných činnostiach (počúvanie, hovorenie, čítanie aj písanie) použitím rôznych hodnotiacich úloh, ako napr. krátke ústne interakcie, prezentácie, projekty, písomné úlohy, výstupy skupinovej práce, tvorivé úlohy, portfólio, pozorovanie, mini testy a pod.

Zásada: Hodnotenie sa má opierať o jasné kritériá a má sledovať napĺňanie cieľov, nie porovnávanie žiakov medzi sebou.

Neexistuje žiaden dôvod na to, aby boli žiaci navzájom porovnávaní. Ak chceme rešpektovať variabilitu ich učebných preferencií a osobnostných charakteristík, bude v rovnakom type úloh úspešnejšia iba určitá skupina žiakov. Preto je pre nás oveľa dôležitejšie sledovať, do akej miery sa žiakom darí napĺňať ciele stanovené pre určitý ročník, lekciiu, tému a pod. Na to je potrebné vypracovať si kritériá hodnotenia tak, aby po každej úlohe bolo možné vyhodnotiť, ako boli tieto naplnené. **Kritériá** musia byť preto **konkrétne, merateľné a zamerané na cieľ**. Cieľom hodnotenia a teda náplňou kritérií **nemúsi byť vždy iba obsah a jeho správnosť, ale aj proces**, ktorým žiaci pri učení sa prechádzajú. Kritériálne hodnotenie môže obsahovať stupne alebo napríklad definovanie stavu napĺňania cieľa, ako napr. na ceste k cieľu, splnené, prekročené. Žiaci by sa mali naučiť s kritériami hodnotenia pracovať, kritériá by nemali byť vlastníctvom učiteľa. Žiaci sa môžu aj podieľať na ich definovaní, čo veľmi napomáha ich uvedomovaniu si, čo ktorá učebná úloha obnáša.

Zásada: Rozvíjajme rovesnícke hodnotenie a sebahodnotenie.

Na hodnotení by sa mali **aktívne** podieľať aj **samotní žiaci**. Dôvodov na to je viacero, ale azda najdôležitejším z nich je, že ich pripravujeme na život, v ktorom by mali byť **schopní vedieť vyhodnotiť situáciu, svoj výkon, výkon ostatných** a takto zvyšovať kvalitu svojej práce. Práve škola ich na tieto situácie dokáže pripraviť, ak im umožní rozvíjať svoju metakogníciu, reflexiu a sebahodnotenie. Týmto spôsobom dokážu žiaci identifikovať, čo už zvládajú, pochopia, čo potrebujú zlepšiť, dokážu si stanoviť primerané ciele a uvedomia si vlastnú zodpovednosť za svoj pokrok.

Zásada: Hodnotenie musí byť konzistentné a transparentné.

Ak chceme, aby žiaci vnímali svoj pokrok a rozumeli mu, musí byť hodnotenie pre nich transparentné po celý čas. Už na začiatku školského roka je dôležité žiakom vysvetliť, ako sa bude hodnotiť, aké ciele sa budú dosahovať, aké kritériá uplatňovať a kto bude aktérom hodnotenia. Je to veľmi dôležité, ak učiteľ používa väčšie množstvo hodnotených úloh, ktoré sa môžu odlišovať od ich skúseností z iných predmetov, kde môžu byť navyknutí na ústne skúšanie a testy. Tie majú často žiaci vnútorne definované ako dôležité, a preto nemusia automaticky venovať dostatočnú pozornosť iným úlohám. Následne je potrebné **držať sa zásad**, na ktorých sa **so žiakmi dohodneme** na začiatku roka a **uplatňovať ich dôsledne** vzhľadom na definované kritériá.

1. Hodnotenie komunikačných jazykových činností

V 3. cykle sú už všetky komunikačné činnosti rovnocenné. V rámci hodnotenia recepcie je dôležité, aby úlohy imitovali autentický prenos informácií, či už počutých alebo čítaných. To znamená, aby texty, s ktorými žiaci budú pracovať, obsahovali primerane komplexný jazyk a dostatočný kontext a sústredili sa na komunikačný zámer, nie iba na vybraný gramatický jav. Na úrovni hodnotenia je potrebné sledovať výstupy definované v rámci štandardov pre recepciu.

Príklady úloh na hodnotenie recepcie:

- **Porozumenie hlavnej myšlienke a kľúčovým informáciám:** Žiaci si prečítajú text, ku ktorému je priložených viacero krátkych zhrnutí obsahu textu. Ich úlohou je vybrať, ktoré zhrnutie najlepšie vystihuje to, o čom čítali.
- **Vyhľadanie špecifickej informácie:** Žiaci dostanú dva texty, v ktorých budú podobné informácie (napr. akcie v dvoch blízkych mestách v určitom mesiaci). Úlohou žiakov bude vyhľadať špecifickú informáciu podľa inštrukcií a zistiť, v ktorom meste je možné realizovať konkrétne aktivity.
- **Doplňanie textu:** Žiaci pracujú s textom, v ktorom sú určité slová vynechané a úlohou žiakov je tieto slová správne doplniť výberom z troch možností.
- **Zachytenie špecifickej informácie:** Žiaci majú pred sebou dve sady obrázkov. Na jednej sú znázornené predmety a na druhej lokality. Žiaci počúvajú rozhovor dvoch kamarátov o tom, odkiaľ si priviezli suveníry z prázdnin. Počúvajú text a následne prepoja správne dvojice obrázkov.
- **Zoradenie obrázkov podľa postupnosti:** Žiaci počúvajú pokyny na prípravu nápoja alebo jedla. Ich úlohou je zoradiť obrázky podľa postupnosti v príprave.
- **Zdôvodnenie udalosti:** Žiaci počúvajú rozhovor medzi otcom a synom. Ich úlohou je identifikovať dôvody konania syna v určených činnostiach.

Produkcia sa v 3. cykle začína plne rozvíjať a je dôležité žiakov v nej podporovať aj napriek tomu, že sa v ich produkcii, či už ústnej alebo písomnej, budú vyskytovať chyby. Porozumenie skutočnosti, že chyba je súčasťou učebného procesu, by malo byť premietnuté aj do podporujúceho prístupu k samotnému hodnoteniu žiackych výstupov. Nie je potrebné opravovať všetky chyby, ktoré učiteľ zaregistruje. Najmä pokiaľ ide o produkciu v rámci aktivít zameraných na rozvoj plynulosti. Tam by opravovanie chýb žiakov spomaľovalo a vyrušovalo. Dôležité je naplnenie komunikačného zámeru, nie bezchybný prejav, pretože by to bolo nereálne očakávanie.

Hodnotenie produkcie, či už ústnej alebo písomnej, sa má realizovať podľa vopred stanovených kritérií, ktoré sú známe aj žiakom, pričom aj samotní žiaci by mali byť na hodnotení produkcie zainteresovaní (rovesnícke hodnotenie a sebahodnotenie), najmä ak ide o vopred pripravené produkty, napr. prezentácie, projektovú prácu, výstupy skupinovej práce a pod.

Príklady úloh na hodnotenie produkcie:

- **Moje obľúbené veci:** Žiaci dostanú za úlohu vybrať si 3 obľúbené veci/miesta/činnosti (šport, film, kniha, jedlo, prázdninová destinácia) a napísať, prečo tieto veci majú radi a prečo by odporučili kamarátom tieto veci/miesta alebo činnosti vyskúšať. Kritériá na hodnotenie môžu obsahovať, napr.:

-
- Každá z troch častí obsahuje dve zdôvodnenia.
  - Jazykové prostriedky: vyjadrenie preferencie, použitie prítomného a predprítomného času, použitie podradovacej spojky because.
  - Použitie troch rôznych vecí alebo činností.
- **Miniprezentácia:** Žiaci si pripravlia krátku (max 2 minútovú) ústnu miniprezentáciu na tému, ktorú si sami zvolia v rámci preberanej tematickej oblasti. Ak sa napr. lekcia orientuje na tému Cestovanie, žiaci si môžu pripraviť prezentáciu na tému Najhoršia dovolenka pri mori, Kam už nikdy nepôjdeme, Moja krajina snov a pod. Ako podporu pre svoju prezentáciu môžu použiť iba obrázky, žiaden text. Kritériá na hodnotenie môžu obsahovať napr.:
- Zrozumiteľné (nie nevyhnutne bezchybné) doručenie pripraveného obsahu.
  - Plynulé rozprávanie počas dvoch minút.
  - Využitie stupňovania prídavných mien (napr. najhorší, najlepší, lepší, krajší, bližší a pod.)
  - Využitie aspoň dvoch stratégií plynulej komunikácie (napr. vypĺňanie páuz, parafrázovanie, gestikulácia a pod.).
  - Kontakt s publikom (očný, verbálny).

Interakcia je pre správne používanie jazyka kľúčová, avšak jej nácvik môže byť v triede komplikovaný kvôli neautentickému prostrediu. Preto by mal byť nielen nácvik, ale aj úlohy, v ktorých interakciu budeme hodnotiť, pre žiakov zmysluplné, zaujímavé a mali by overovať naplnenie reálneho komunikačného zámeru.

Príklady úloh na hodnotenie interakcie:

- **Odpoveď na email:** Žiaci napíšu krátky email kamarátovi, v ktorom sa ospravedlnia, že sa nemôžu zúčastniť na oslave ich narodenín a vysvetlia dôvody.
Kritériá na hodnotenie môžu obsahovať napr.:
  - Splnenie komunikačnej úlohy (žiak sa ospravedlní za neúčast', jasne uvedie dôvod/dôvody).
  - Text je adresovaný kamarátovi (primeraný štýl).
  - E-mail má základnú štruktúru (pozdrav, ospravedlnenie, vysvetlenie dôvodu, záver).
  - Myšlienky na seba plynulo nadväzujú.
  - Používa jednoduché spojky (and, but, because, so...).
  - Používa jednoduché frázy na ospravedlnenie (I'm sorry..., I can't come...).
- **Interview:** Žiaci sa rozdelia do trochu skupín. Úlohou bude zúčastniť sa na interview, na ktorom sa žiaci budú uchádzať o miesto redaktora/redaktorky v školskom rádiu. Jedna skupina (A: výberová komisia) si pripraví otázky, ktoré budú uchádzačom klásť. Žiaci v druhej skupine (B: uchádzači) sa budú o pozíciu v rádiu uchádzať a budú diskutovať o možnej motivácii a zručnostiach, ktoré by v tejto pozícii vedeli využiť a mali by ich odprezentovať. Tretia skupina (C: monitorujúci) diskutujú o tom, aké kritériá hodnotenia by mali žiaci splniť pri tejto úlohe, čo si budú všimáť a na čo zamerajú spätnú väzbu. Pripravlia si tabuľku, do ktorej budú zaznamenávať a hodnotiť interakciu spolužiakov. Po uplynutí času

---

na prípravu žiaci začnú pracovať tak, že sa zoskupia A, B, C. Po viacnásobnej výmene prebieha hodnotenie, v ktorom sa vyjadruje monitorovacia skupina, učiteľ, ale aj účastníci.

Kritériá na hodnotenie pre túto úlohu vypracujú žiaci sami. Môžu obsahovať napr. hovoril/a plynule, bolo mu/jej rozumieť, odpovedal/a a kládol/a otázky k téme, splnil/a svoju rolu, spolupracoval/a v rozhovore, použil/a vhodné frázy a pod.

2. Hodnotenie používania jazykových prostriedkov

Slovnú zásobu, gramatiku, výslovnosť a pravopis nie je nevyhnutné hodnotiť oddelene od používania jazyka, ale je vhodné hodnotiť ich v rámci realizácie komunikačného zámeru.

Príklady úloh na hodnotenie jazykových prostriedkov:

- **Rolová hra:** Žiaci v rámci interakcie, napr. rolová hra pri nakupovaní zeleniny a ovocia na trhu, dostanú za úlohu využiť aspoň 5 druhov zeleniny a 5 druhov ovocia spolu s váhovým alebo množstevným údajom.
- **Športový klub:** Žiaci majú napísať krátky list/email vedúcemu klubu a opýtať sa na možnosti pripojenia sa k športovému klubu. Medzi kritériami hodnotenia sa vyskytne napr. správne formulovanie aspoň troch otázok s použitím rôznych slovies. Prípadne, ak žiaci dostanú zadanie stručne opísať svoje predchádzajúce športové skúsenosti, tak medzi kritériá môžeme zaradiť správne používanie minulého času u pravidelných slovies (ktorým sa predchádzajúci nácvik na hodinách venoval).

3. Hodnotenie plynulosti pri komunikácii

Hodnotenie sa sústreďuje na schopnosť žiakov efektívne komunikovať v cieľovom jazyku so zameraním na vyjadrenie jazykových funkcií, plynulosť, logickosť a zrozumiteľnosť prejavu v ústnej alebo písomnej komunikácii.

Príklady úloh na hodnotenie plynulosti pri komunikácii:

- **Príbeh podľa obrázkov:** Učiteľ žiakom ukáže niekoľko obrázkov a ich úlohou je vytvoriť podľa týchto obrázkov príbeh s neočakávaným záverom (ústna produkcia). Kritériá na hodnotenie môžu obsahovať napr.:
  - text dodržiava chronologickú postupnosť a dáva zmysel,
  - prejav je plynulý (bez dlhých prestávok),
  - výslovnosť je zrozumiteľná,
  - jazykové prostriedky: použitie minulého času; používanie spájacích výrazov,
  - príbeh má aspoň 10 viet,
  - tvorivosť: príbeh popisuje zaujímavé alebo prekvapujúce skutočnosti.
- **E-mail priateľovi:** Žiaci napíšu krátky text, v ktorom opíšu priateľovi, ako vyzeral uplynulý víkend v ich rodine, čo robili oni sami, ale aj ich rodinní príslušníci (písomná produkcia). Kritériá na hodnotenie môžu obsahovať napr.:
  - logická štruktúra textu,
  - plynulé nadväzovanie viet,
  - zrozumiteľnosť obsahu,
  - použitie jednoduchých jazykových funkcií (pozdrav, informovanie, záver).

- **Ako to chceme ja:** Žiaci dostanú od učiteľa rovnaký obrázok, na ktorom sú veci v určitej miestnosti nezvyčajne rozmiestnené. Úlohou žiakov je diskutovať o tom, aké zmeny by v miestnosti urobili, ak by tam bývali a zdôvodniť, prečo by niektoré veci/predmety vymenili, presunuli alebo nie. Žiaci sa navzájom počúvajú, reagujú na spolužiakove návrhy, vysvetlia prečo s nimi súhlasia alebo by to chceli mať inak (ústna interakcia). Kritériá na hodnotenie môžu obsahovať napr.:
  - plynulosť odpovedí/reakcií bez dlhého rozmýšľania,
  - zrozumiteľné zdôvodnenie premiestnenia alebo zachovania umiestnenia predmetu,
  - schopnosť udržať rozhovor,
  - primeraná dĺžka reakcie/odpovede spolužiakovi (nie jednoslovné),
  - spontánne využívanie jazyka pri prezentácii nového nápadu (v anglickom jazyku napríklad: I think..., For example..., I can ...very, really, quite...),
  - tvorivosť: spracovanie nezvyčajne umiestnených predmetov na nové a prijateľné využívanie.

4. Hodnotenie učebného pokroku

Hodnotenie by malo byť realizované predovšetkým samotnými žiakmi, pretože **vedie** žiakov **k aktívnejšiemu uvedomeniu si vlastnej zodpovednosti**. Keď žiaci premýšľajú nad tým, čo sa naučili, čomu porozumeli a v čom sa potrebujú zlepšiť, postupne si začnú uvedomovať, že sa môžu sami rozhodnúť, čo a ako chcú urobiť. Takéto postupy rozvíjajú ich metakognitívne zručnosti, teda **schopnosť uvažovať o vlastnom myslení a učení sa, pomenovať svoje silné a slabé stránky a plánovať ďalšie kroky smerujúce k zlepšeniu**. Zároveň to prispieva k posilneniu ich vnútornej motivácie, pretože im umožňuje vnímať vlastný pokrok, uvedomiť si úspech a podporuje pozitívny vzťah k učeniu. Žiaci týmto spôsobom vnímajú svoje omyly a chyby ako prirodzenú súčasť učenia, nie ako zlyhanie, čo prispieva k vytváraniu realistického a zdravého obrazu o sebe samých. **Na úrovni 3. cyklu** má hodnotenie vlastného učebného pokroku **osobitný význam**, pretože práve v tomto období si deti formujú vzťah k učeniu sa a k vlastným schopnostiam. Jednoduché a primerané formy reflexie im pomáhajú rozvíjať schopnosť pomenovať svoje pocity, úspechy aj neistoty. Takáto prax pomáha aj učiteľom, ktorí takto získavajú spätnú väzbu o tom, ako žiaci vnímajú zvládnutie učiva a kde potrebujú ďalšiu podporu alebo iný spôsob vysvetlenia.

Príklady úloh na hodnotenie učebného pokroku:

Reflexia na konci hodiny:

Čo som sa dnes naučil/a? (Napíš aspoň jednu vec alebo slovíčko.)

Ako som dnešnej hodine rozumel/a? Zakrúžkuj alebo označ ✓

😊 Výborne   😐 Celkom dobre   😞 Potrebujem ešte niečo vysvetliť

Čo sa mi dnes podarilo? _____

Ako som sa dnes zapájal/a do hodiny? Zakrúžkuj:

- Aktívne som sa hlásil/a
- Odpovedal/a som, keď som bol/a vyzvaný/á
- Väčšinou som len počúval/a

Čo by som chcel/a zlepšiť nabudúce? _____

---

3 – 2 – 1:

Žiaci si na konci hodiny vyplnia výstupný lístok 3-2-1, kde zhodnotia svoju prácu, napr.:

- 3 nové slová, ktoré som sa naučil/a
- 2 vety, v ktorých ich viem použiť
- 1 vec, ktorá mi ešte nejde

Reflexia vo dvojici:

Žiaci pracujú posledné minúty hodiny vo dvojiciach. Každý z nich má približne 1 minútu na to, aby odpovedal na zadané otázky. Spolužiak počúva a po skončení môže reflexiu okomentovať. Otázky pre žiakov môžu byť na tabuli alebo na kartičkách:

- Čo si sa dnes naučil/a?
- Čo ti išlo ľahko?
- Čo bolo ťažké?
- Vieš povedať jedno nové slovo, frázu alebo vetu?
- Aký máš pocit z dnešnej hodiny? 😄 😊 😞 😬

Cieľom inkluzívnej výučby cudzích jazykov je vytvoriť také prostredie a podmienky, aby mali žiaci s rôznymi vzdelávacími potrebami či sociálnym alebo jazykovým zázemím **rovnakú možnosť učiť sa cudzí jazyk a napredovať**. V inkluzívnej triede by mali všetci žiaci **cítiť podporu a spolupatričnosť**, aby sa cítili ako plnohodnotní členovia triedy, v ktorej môžu **bez obáv komunikovať a prejaviť sa**. Tým sa cudzojazyčnému vzdelávaniu dodáva sociálny aj osobnostný rozmer, ktorý je mimoriadne dôležitý práve v tínedžerskom veku. Aj k starším žiakom musíme pristupovať citlivo, rešpektovať ich individuálne osobitosti a poskytovať im premyslenú a cielenú podporu.

Kvalitatívny rozdiel medzi metódami inkluzívneho vzdelávania na 1. a 2. stupni ZŠ vyplýva najmä z rozdielnych vývinových potrieb žiakov, vyššej náročnosti učiva a zmeny formy vzdelávania (prechod na systém, keď sú rôzne predmety zabezpečované rôznymi učiteľmi). Kým v 1. a 2. cykle sa inkluzívny prístup sústreďuje najmä na vytvorenie bezpečného, predvídateľného a všeobecne podporujúceho prostredia, **v 3. cykle sa okrem rozvoja cudzojazyčnej komunikačnej kompetencie sústreďujeme na podporu samostatnosti žiakov, ich zodpovednosti a dôraz na sociálnu inklúziu v heterogénnej rovesníckej skupine**. Metódy sú analytickejšie, menej hravé, viac zamerané na výkon a samostatnosť. Inkluzívne metódy vo vyučovaní cudzích jazykov sa preto ešte viac orientujú na zapájanie a kombinovanie širokej palety stratégií učenia, tímovú prácu (napr. rôzne metódy rovesníckeho učenia) a riešenie komplexnejších problémových úloh (napr. projekty). Psychická a sociálna podpora sa presúva do oblasti budovania sociálnych vzťahov v triede a zdravého sebavedomia.

Zásada: Diferencovaná a individualizovaná výučba podporuje každého žiaka v súlade s jeho potrebami a možnosťami.

Vyučovanie cudzieho jazyka v heterogénnych triedach plánujeme a organizujeme tak, aby sme mali k dispozícii rôzne typy úloh, ktoré rešpektujú rozdielne potreby žiakov a ich rozdielne tempo. Predpokladáme, že starší žiaci (3. cyklus) sa už do istej miery poznajú a vedia o svojich silných aj slabých stránkach. Žiaci s diagnostikovanými špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami už majú osvojené vhodné kompenzačné techniky a prácu s kompenzačnými nástrojmi.

Praktické odporúčania:

- Žiakom od začiatku školského roka poskytujeme všestrannú podporu podľa ich individuálnych potrieb a neskôr ju postupne obmedzujeme.
- Vyučovacie aktivity voľme, plánujeme a organizujeme tak, aby sme ich vedeli podľa aktuálnej situácie, potrieb jednotlivcov alebo skupín flexibilne modifikovať. Napriek počítačovej časovej náročnosti je napokon pre žiakov aj učiteľa veľmi efektívne, ak si pripravujeme hodiny s viacerými alternatívnymi aktivitami alebo s alternatívnymi variantmi jednej aktivity, aby sme žiakom umožnili vybrať si.

- K používanej učebnici cudzieho jazyka si postupne vytvárajme bohatú batériu doplnujúcich aktivít a materiálov. To nám poskytne materiál pre postupy diferencovaného vyučovania, vďaka ktorým budeme vedieť pracovať paralelne s dvoma alebo viacerými skupinami žiakov s rozdielnymi potrebami a schopnosťami.
- Individualizované a personalizované vyučovanie podporujeme zapojením vhodných digitálnych nástrojov (interaktívne kvízy, výučbové programy, chatboty a pod.), pomocou ktorých môžu žiaci pracovať samostatne a postupovať podľa poskytovanej okamžitej spätnej väzby.
- Žiakom poskytujeme podporu tým, že zložitejšiu úlohu rozdelíme na menšie kroky a ukážeme, ako ich postupne riešiť a dospieť k žiadanému výsledku, napr. pred čítaním nového textu so žiakmi zopakujeme potrebnú slovnú zásobu a gramatické štruktúry; otázkami ich navedieme na to, čo si majú v texte všímať; po prečítaní pomôžeme s významom nových slov a slovných spojení a napokon zosumarizujeme nový jazykový materiál. Takýmto modelovaním vhodných učebných postupov (scaffolding) pomáhame žiakom rozvíjať vlastné metakognitívne stratégie, pripraviť sa na riešenie podobných úloh v budúcnosti a byť samostatnejšími.
- Pravidelne do vyučovania zapájame úlohy na rozvoj sebareflexie, sebahodnotenia a metakognície, pomocou ktorých sa žiaci učia rozumieť sami sebe, pracovať so svojimi silnými aj slabými stránkami a plánovať si učebné aktivity podľa svojich potrieb a možností, ako aj sledovať vlastné pokroky.

Príklady aktivít:

Diferencované čítanie: Pri práci s učebnicou v rámci bežného zadania na rozvoj čítania rozdelíme žiakov do menších skupín podľa ich individuálnych potrieb alebo komunikačnej úrovne. Kým väčšina žiakov pracuje bežným spôsobom (odporúčaným metodickou príručkou k učebnici), žiakom so ŠVVP (najmä s dyslexiou a dysgrafiou) a menej úspešným žiakom poskytneme upravený text (skrátенý alebo zjednodušený) s vizuálnymi podnetmi. Na základe potrieb a zručností žiakov môžeme upraviť aj jednotlivé zadania na kontrolu porozumenia po prečítaní textu. Talentovaným a komunikačne pokročilejším žiakom pripravme adekvátne doplnujúce zadanie (napr. môžu vyhľadať a pred spolužiakmi prezentovať doplnujúce informácie k textu).

Diferencované písanie: Všetci žiaci majú za úlohu splniť bežné písomné zadanie z učebnice, napr. Popíš svoje zimné prázdniny. Kým zadanie je rovnaké pre všetkých žiakov, môžu si vybrať, v akom formáte úlohu odovzdajú, napríklad či ako krátke súvislé rozprávanie, alebo ako komiks, osnovu (text v odrážkach), pojmovú mapu, plagát alebo ako ilustrovanú ppt prezentáciu s animáciami a hudbou.

Zásada: Prirodzenou súčasťou vyučovania má byť aj priestor na rovesnícke učenie, v ktorom sa žiaci učia spolupracovať, podporovať sa a učiť sa navzájom.

Jedným z najefektívnejších prostriedkov inkluzívneho vzdelávania je spolupracujúca atmosféra v triede a vzájomná podpora rovesníkov. Preto je všestranne užitočné vytvárať na vyučovaní priestor na rovesnícke (kooperatívne, tímové) učenie, ktorého podstatou je vzájomná spolupráca žiakov pri dosahovaní spoločného vzdelávacieho cieľa. Učenie jednotlivca je tu motivované a podporované činnosťou rovesníckej skupiny a naopak, celá skupina profituje z činnosti každého jej člena. Základom je dobrovoľné zdieľanie skúseností, vedomostí a zručností medzi žiakmi – členmi rovesníckej skupiny. Predpo-

---

kladá sa, že v dobre zorganizovanej (a učiteľom podporovanej) rovesníckej skupine sa žiaci nenútene a prirodzene učia navzájom, pričom musia zapájať celú škálu sociálnych zručností, ako pozorovanie, napodobňovanie, vzájomná komunikácia a rešpekt, kladenie otázok, zisťovanie a odovzdávanie informácií, plánovanie spoločnej činnosti, predchádzanie konfliktom prípadne ich riešenie, poskytovanie pomoci, vyhodnotenie spoločných výsledkov a pod.

Praktické odporúčania:

- Vždy, keď je to možné, umožnime žiakom pracovať v pároch alebo malých skupinách, kde môžu navzájom komunikovať, pomáhať si, poskytovať si rovesnícku spätnú väzbu. Týmto spôsobom môžeme modifikovať väčšinu aktivít z učebníc.
- Do vyučovania zaraďujeme štruktúrované skupinové úlohy, kde je každý člen skupiny zodpovedný za svoju časť úlohy. Žiaci sú tak na sebe navzájom závislí a pre úspešné splnenie úlohy je nutná ich spolupráca.
- Z hľadiska inkluzívneho vyučovania je mimoriadne efektívne rovesnícke hodnotenie, pretože žiaci sa pri hodnotení spolužiakov učia identifikovať silné a slabé stránky cudzojazyčnej interakcie, a tiež prijímajú hodnotenie z úst spolužiakov inak ako zo strany učiteľa. Žiaci sa môžu navzájom hodnotiť formou vopred pripravených jednoduchých hodnotiacich škál alebo tabuliek. Keďže žiaci sú v tomto veku mimoriadne citliví na to, ako ich vnímajú a hodnotia rovesníci, kritériá hodnotenia musia byť vopred jasne definované (určí ich učiteľ alebo sa na nich dohodnú žiaci v diskusii), zrozumiteľné a dobre odkomunikované.

Príklady aktivít:

Skupinový brainstorming môžeme použiť pred počúvaním alebo čítaním textu, pri diskusii o ilustráciách, pri riešení úloh po počúvaní alebo čítaní a pod. Žiaci v skupine spontánne navrhujú odpovede alebo riešenia problému. Všetky nápady sa rátať a žiadny sa nesmie odmietnuť. Na úvod si všetky nápady zapisujú a následne pomocou kritického zhodnotenia vyberú najlepšie alebo najvhodnejšie riešenie.

Skupinové kvízy: Žiaci v pároch alebo skupinách tvoria rôzne zábavné kvízy (rébusy, križovky, osemsmerovky a pod.) pre svojich spolužiakov. Spolužiakom tiež poskytujú spätnú väzbu a prípadne aj vysvetlenie riešenia, ak je to potrebné.

Úlohy s tajomstvom: Každý žiak má len jednu časť informácie potrebnej na splnenie úlohy. Preto musia žiaci v páre alebo skupine spolupracovať so spolužiakmi.

Párové križovky: Žiaci pracujú v pároch. Žiak A pozná len zadania pre slová napísané zvislo a žiak B zadania pre slová napísané vodorovne.

Kaskádové úlohy: Žiaci pracujú v skupinách, ktorých zloženie sa počas aktivity mení. Tento typ aktivity je vhodný pri produktívnych jazykových cvičeniach (napr. tvorba dialógu alebo krátkeho písaného textu). Prvá časť úlohy – napr. výber destinácie triedneho výletu, výmena argumentov pre a proti sa najskôr rieši v tímoch, kde má každý člen pridelené iné číslo (napríklad 1 až 4). Po istom čase nositelia rovnakých čísel vytvoria nové skupiny (napr. len jednotky), v ktorých pokračujú v plnení úlohy (tvorba itinerára pre triedny zahraničný výlet do vybranej destinácie). Okrem splnenia vzdelávacieho cieľa je zámerom kaskádových úloh to, aby sa maximalizovalo zapojenie každého žiaka do viacerých spolupracujúcich skupín bez vytvárania pocitu súťaže a konkurencie.

Zásada: Každý žiak prináša hodnotu a zaslúži si prijatie.

Školy a školské triedy by mali ísť vzorom vo vytváraní bezpečného, stimulujúceho a podporujúceho prostredia, kde sa každý žiak cíti vítaný a hodnotný. Práve vyučovanie cudzieho jazyka je výbornou príležitosťou na reflektovanie rôznych odlišností žiakov (zdravotné, sociálne, kultúrne, jazykové alebo osobnostné), potieranie diskriminácie akéhokoľvek druhu a vytváranie rovnakých vzdelávacích príležitostí pre všetkých žiakov.

Praktické odporúčania:

- Vytvorme priestor na to, aby žiaci mohli v cudzom jazyku vyjadriť svoju výnimočnosť.
- Posilňujme u žiakov pozitívny vzťah k rozmanitosti a upozorňujme na dobré príklady v prírode aj spoločnosti (napr. príbehy úspešných a slávnych osobností).
- Jasne, jednoznačne a zrozumiteľne odmietnime na vyučovaní akékoľvek prejavy netolerancie, posmechu a osočovania.

Príklady aktivít:

Keby som bol sebou...: Učiteľ vyberie (a podľa potreby upraví) jednoduchý cudzojazyčný popularizačný sebaopoznávací kvíz, akých nájdeme veľa v ktoromkoľvek časopise alebo na internete (napr. Čo o tebe prezradia tvoje obľúbené jedlá? Koľko rokov sa dožiješ? Máš psiu alebo mačaciu povahu? a pod.) a premieta ho na interaktívnej tabuli. Žiaci spolupracujú v pároch a sedia pritom tak, že na tabuľu vidia len žiaci A. Žiaci B sú otočení k tabuli chrbtom. Najskôr žiak A číta nahlas kvíz (otázky s možnosťami) a žiak B odpovedá, ale tak, ako si myslí, že by odpovedal spolužiak A. Potom si vymenia miesta na sedenie aj úlohy. Žiak B číta kvíz a žiak A odpovedá z hľadiska svojho partnera. Okrem rozvoja cudzojazyčnej interakcie a zábavy sa žiaci počas aktivity dozvedia veľa o sebe navzájom a aj o tom, ako ich vnímajú spolužiaci.

Sme dobrí ľudia?: Žiaci v menších skupinách hodnotia svoju triedu. Učiteľ pripraví formulár pre SWOT analýzu (veľký štvorec rozdelený na 4 menšie s označením: strengths (silné stránky), weaknesses (slabé stránky), opportunities/what more can we do (príležitosti na zlepšenie) a threats/what's stopping us (čo nás brzdí)). Žiaci v cudzom jazyku dopisujú položky do jednotlivých kategórií. Následne sa skupiny spoja a žiaci spoločne zhrnú svoje postrehy v jednotlivých bodoch SWOT a navrhnu opatrenia, pomocou ktorých by atmosféru vo svojej triede zlepšili. Okrem rozvoja ústnej a písomnej interakcie aktivita u žiakov rozvíja sebareflexiu, kritické myslenie a empatiu.

Čo keby prišiel Eskimák?: Podobne ako pri SWOT analýze žiaci spoločne alebo v skupine uvažujú, čo by robili, keby im pribudol nový spolužiak z úplne iného prostredia. Čo by sa mu u nás páčilo? Čo by sa mu asi nepáčilo? Čo by bolo preňho asi nové? S čím by sme mu museli pomôcť? Ako by sme mu vedeli pomôcť? a pod. Okrem rozvoja cudzojazyčnej interakcie aktivita učí žiakov premýšľať nad tým, aké je to byť niekým novým a odlišným v cudzom prostredí, rozvíja kritické myslenie, toleranciu k inakosti a odlišnosti.

Každý z nás je výnimočný: Žiaci tvoria svoje charakteristiky (písomný opis, plagát, ústnu prezentáciu) v cudzom jazyku, pričom každý z nich sa sústreďuje na to, v čom je výnimočný (t. j. odlišný od väčšiny).

Jedným z charakteristických znakov súčasného vyučovania cudzích jazykov je intenzívna podpora sofistikovaných digitálnych nástrojov, čo viedlo ku vzniku a prudkému rozmachu osobitného metodického prístupu – počítačom podporovaného učenia sa jazykov (*computer-assisted language learning* = CALL) alebo novšie technológiami podporovaného učenia sa jazykov (*technology enhanced language learning* = TELL). Dá sa predpokladať, že žiaci v 3. cykle sú už digitálne pomerne zruční a v podstate schopní samostatnej práce s informačnými technológiami. Starší žiaci už vedia:

- tvoriť rôzne typy digitálnych obsahov (napr. napísaním, zoskenovaním, odfotením, nahratím zvuku alebo videa),
- pomocou rôznych nástrojov tvoriť, upravovať a kombinovať texty, obrázky, animácie a videá,
- komunikovať pomocou digitálnych nástrojov, a to písomne, zvukom aj obrazom,
- prijímať a odosielať elektronickú poštu,
- vyhľadávať a získavať textové, zvukové alebo grafické informácie z webových stránok (podľa zadanej frázy alebo promptu),
- používať širokú paletu digitálnych nástrojov, ktorú vedia využiť pre cudzojazyčnú komunikáciu (napr. prekladače a chatboty).

Pri výbere aktivít a jednotlivých digitálnych nástrojov vychádzame z už existujúcich skúseností a digitálnych zručností žiakov. Dôležitý je tiež diferencovaný prístup k žiakom s rôznou úrovňou digitálnych zručností.

Zásada: Pestrosť zdrojov, nástrojov a aktivít obohacuje učenie a rozširuje možnosti, ako sa môže zapojiť každý žiak.

Takmer všetky dnešné tlačene učebnice sú doplnené bohatým digitálnym materiálom (e-knihy, digitálne balíčky, zvukové a audiovizuálne nahrávky, online materiály, interaktívne cvičenia a testy a pod.). Okrem nich má učiteľ aj žiaci k dispozícii nepreberné množstvo voľne dostupných digitálnych materiálov, ktoré môžu využiť ako doplňujúci materiál. Pestrosť použitých materiálov a nástrojov podporuje motiváciu žiakov a pomôže predchádzať stereotypu v triede. Tiež vytvára podmienky pre diferenciaciu jazykových úloh.

Praktické odporúčania:

- Umožnime žiakom, aby sami navrhovali, ktoré digitálne materiály (videá, podcasty...) by chceli na vyučovaní používať.
- Autentické digitálne materiály v cudzom jazyku vyberajme tak, aby boli primerane náročné, zmysluplné a aby bol ich obsah v súlade s kurikulumom. Môžeme siahnuť po

---

---

zvukových nahrávkach, podcastoch, krátkych videách, vlogoch, webstránkach, videách na Youtube a i. Ich nespornou výhodou je, že sa žiaci stretávajú s cudzím jazykom v jeho živej, reálnej podobe.

- Svoje hodiny spestríme zapojením hotových online didaktických materiálov (interaktívne jazykové cvičenia, online kvízy, vzdelávacie videofilmy, online jazykové kurzy a pod.). Šetríme tak čas a v triede sa môžeme viac sústrediť na priamu interakciu.
- Všímajme si, kto je autorom používaných autentických materiálov a do akej miery možno ponúkanému obsahu dôverovať. Uprednostňujeme profesionálne produkovvané materiály, ktoré sú publikované na oficiálnych stránkach pre školy alebo učiteľov daného jazyka a vydávané profesionálnymi vydavateľstvami alebo profesijnými asociáciami.
- Do vyučovania zapájajme sledovanie krátkych filmov alebo vzdelávacích videí v cudzom jazyku, doplnené o aktivity na cielené osvojenie si nového alebo fixáciu už preberaného jazykového materiálu.
- Na sprostredkovanie rôznych významných miest a kultúrnych artefaktov atraktívnou formou využívajme voľne dostupné virtuálne prehliadky významných miest, zámkov a múzeí s cudzojazyčným komentárom. Okrem recepcie zaujímavých informácií prostredníctvom cudzieho jazyka tieto materiály pomáhajú pri rozvoji interkultúrnych kompetencií žiakov, pretože im sprostredkujú autentické ukážky kultúry a umenia z krajín, kde sa komunikuje cieľovým jazykom.
- Vyučovanie cudzieho jazyka na hodinách ozvláštnime interaktívnymi hrami a inými prvkami gamifikácie, ktoré môžu výrazne posilniť upevňovanie nadobudnutých vedomostí a zručností. Gamifikačné prvky (body, odznaky, rôzne úrovne) zvyšujú motiváciu a zapojenie žiakov. Jazykové učenie sa tak pre nich stáva atraktívnejším a menej stresujúcim.
- Na nácvik priamej ústnej alebo písomnej interakcie v cudzom jazyku môžeme využiť niektorý z chatbotov (napr. ChatGPT, Gemini a pod.). Pamätajme, že komunikáciu žiakov s jazykovými modelmi je potrebné manažovať (napr. pomocou prednastavených promptov) a neustále monitorovať.
- Umožnime žiakom používať na hodinách cudzieho jazyka online strojové prekladače, ktoré sú žiaci zvyknutí používať aj mimo školy (vo svojich mobiloch). Žiakov s ich pomocou učme nielen vyhľadávať slová, ich výslovnosť a významy, ale aj vnímať ich miesto v lexikálnom systéme (viacvýznamovosť, synonymá, opozitá, register, do ktorého slovo patrí a pod.). Žiakov neustále upozorňujme, že strojové preklady sú len orientačné a môžu obsahovať chyby, preto vyžadujú post-editáciu.
- Naučme žiakov, ako zodpovedne využívať pri tvorbe vlastných textov online asistentov písania a nástroje generatívnej umelej inteligencie (genAI). Ukážme žiakom, že ich môžu používať cielené ako pomoc pri tvorbe svojho vlastného originálneho textu, a nie ako náhradu vlastnej tvorby. Naučme žiakov vnímať, prehodnocovať a aktívne reagovať na odporúčania asistentov písania a komentáre genAI.

Príklady aktivít:

Pozrite, čo mám...: Žiaci spoločne sledujú video, na ktorom známy influencer propaguje nejaký tovar. Na základe tohto videa, ktoré slúži ako motivácia a zdroj potrebnej slovnej zásoby a gramatických štruktúr žiaci pripravia scenár k vlastnému propagačnému videu.

Interaktívne testy a kvízy: Žiaci si priamo na hodine alebo v rámci domácej prípravy precvičujú gramatiku, slovnú zásobu či výslovnosť prostredníctvom overených interaktívnych online cvičení a kvízov, ktoré im poskytujú okamžitú spätnú väzbu.

Sem idem...: Po sledovaní cudzojazyčnej virtuálnej prehliadky vybraného výnimočného miesta (hradu, zámku alebo múzea) žiaci v skupine pripravujú časový a cestovný plán exkurzie a plagát pozývajúci na návštevu daného miesta.

Súťaž prekladačov: Žiaci porovnávajú preklady krátkych textov podľa vlastného výberu (môžu to byť vtipy, texty známych piesní, krátke básne, reklamné spoty a pod.), ktoré získali použitím rôznych prekladačov. Žiaci si všímajú rozdiely v prekladoch, vyberajú najlepšie varianty a tiež vyhľadávajú prekladateľské omyly.

Pomocník vo vrecku: Učiteľ náhodne vyberie jedno vypracované ucelené písomné zadanie (krátky príbeh, opis, e-mailová správa a pod.), ktoré žiaci vypracovali na hodine alebo na domácu úlohu. S pomocou interaktívnej tabule (aby prácu videli všetci žiaci) zadanie prepíše do niektorého z asistentov písania a zapne komentovanie. Žiaci spoločne rozhodujú o návrhoch asistenta, či ich prijímú a text opravujú alebo nie.

Zásada: Autentická interakcia a komunikácia v cieľovom jazyku posilňuje motiváciu, porozumenie aj kultúrne povedomie žiakov.

Digitálne technológie nachádzajú svoje uplatnenie aj v procese rozvoja autentickej interakcie a komunikácie v cieľovom jazyku, pretože umožňujú žiakovi kontakt s reálnym jazykovým prostredím. Prostredníctvom online platforiem, videohovorov, diskusných fór či multimediálnych materiálov majú žiaci možnosť komunikovať s rodenými hovoriacimi alebo s inojazyčnými rovesníkmi z iných krajín, čím sa jazyk učia používať v prirodzených a zmysluplných situáciách. Takáto forma komunikácie podporuje rozvoj komunikačných zručností, kultúrneho povedomia aj motivácie učiť sa cudzí jazyk, keďže žiaci vnímajú jazyk ako praktický nástroj reálneho dorozumievania, nie iba ako školský predmet.

Praktické odporúčania:

- Vytvárajme možnosti na virtuálnu cudzojazyčnú komunikáciu pomocou rôznych nástrojov na prenos písomnej aj audiovizuálnej informácie. Umožnime žiakovi individuálne alebo skupinovo viesť videorozhovory s rovesníkmi či učiteľmi z iných krajín (ako súčasť medzinárodných projektov, e-Twinning, alebo ako súčasť virtuálnych návštev partnerských škôl). Virtuálne komunikovať v cudzom jazyku môžu aj so spolužiakmi, ktorí sa nemôžu z rôznych príčin (choroba, odcestovanie, rodinné dôvody) zúčastniť priamo na vyučovaní.
- Pripravme zadania, v rámci ktorých budú žiaci vyhľadávať a získavať praktické každodenné informácie v cudzojazyčnom informačnom systéme a databáze (napr. zahraničná knižnica, elektronická encyklopédia, medzinárodný elektronický obchod, vyhľadanie a simulovaný nákup lístkov na športové podujatie v zahraničí, rezervácie cestovných lístkov u zahraničného predajcu a pod.).
- Vytvorme chránené digitálne prostredie (triednu platformu alebo blog), kde si žiaci môžu vymieňať odkazy, informácie a zdieľať svoje produkty z vyučovania v rôznych formátoch (texty, podcasty, memečka, postery, animácie, krátke videofilmy a iné).

Príklady aktivít:

Globetrotter: Táto aktivita môže byť súčasťou väčšieho projektu o príprave triedneho výletu do zahraničia. Žiaci si vyberú online portál na predaj leteniek a pracujú s jeho cudzojazyčnou mutáciou podľa cieľového jazyka (napr. žiaci nemeckého jazyka pracujú s nemeckou verziou, žiaci talianskeho jazyka s talianskou mutáciou). Úlohou žiakov je nájsť a v cudzom jazyku zdôvodniť najvýhodnejšiu letenku do zvolenej destinácie. Kritériá výberu môžu byť: najlepší čas odletu, bez prestupov, nízka cena letenky a pod.

Literárni kritici: Žiaci pracujú v skupinách a ich úlohou je vybrať si cudzojazyčnú knihu, ktorú budú čítať ako súčasť čitateľského projektu. Pracujú pri tom s informáciami o knihách zo stránky niektorého zahraničného online kníhkupectva (alebo s cudzojazyčnou mutáciou medzinárodného kníhkupectva podľa cieľového jazyka). Kritériá výberu môžu byť: atraktívna téma, žáner, dĺžka knihy, recenzie na portáli a pod.

Triedne online fórum: Vyučujúci vytvorí bezplatnú neverejnú triednu webstránku, na ktorú počas celého školského roka môžu žiaci pridávať svoje cudzojazyčné texty, memečka, nahrávky, plagáty, multimediálne projekty a pod. Zároveň môžu na tieto príspevky spolužiaci reagovať a pridávať svoje komentáre. Príspevky žiakov by mali byť dobrovoľné a učiteľ ich nehodnotí.

Zásada: Žiaci v 3. cykle už dokážu digitálne technológie nielen používať, ale aj tvorivo využívať na vlastnú tvorbu v cudzom jazyku.

Kým mladší žiaci sú často len digitálni používatelia, starší žiaci už môžu byť samostatnými a úspešnými digitálnymi tvorcami. Starší žiaci dokážu: sformulovať a poskytnúť informácie prostredníctvom vhodných digitálnych nástrojov, tvoriť a editovať jednoduchý cudzojazyčný text pomocou vhodného strojového editora, ako aj tvoriť jednoduché multimediálne produkty.

Príklady aktivít:

Obrázky a animácie: Ako "bodku" za ktoroukoľvek témou môžu žiaci tvoriť alebo upravovať obrázky a animácie s cudzojazyčným komentárom.

Digitálne prezentácie: Namiesto tradičných písomných zadaní môžu žiaci tvoriť vlastné digitálne prezentácie v cudzom jazyku alebo iný druh multimediálnych textov v cudzom jazyku.

Webové stránky: Pri tvorbe svojich projektov dostanú žiaci za úlohu cielene vyhľadávať informácie na vybraných cudzojazyčných webových stránkach, posúdiť ich správnosť a kvalitu a následne ich použiť (citovať) vo svojich produktoch pri dodržiavaní základných autorských práv.

Zásada: Bezpečné a etické správanie v digitálnom prostredí je základom zodpovednej a kritickej práce v online priestore.

Pri cudzojazyčnej komunikácii cez rôzne digitálne kanály a pri práci s digitálnym obsahom je nutné vnímať problematiku digitálnej etiky. Ide o tému, s ktorou môžeme efektívne a produktívne pracovať aj na hodinách cudzieho jazyka.

Praktické odporúčania:

- So žiakmi diskutujme o rizikách virtuálnej (cudzojazyčnej) komunikácie na internete.
- Žiakov pomocou modelových aktivít vedme ku kritickej analýze digitálnych materiálov (či sú vhodné, pravdivé, etické a pod.), čím rozvíjame kritické myslenie a etické hodnoty žiakov.
- So žiakmi hovorme o tom, že nemajú sťahovať a spúšťať neznáme, pochybné cudzojazyčné aplikácie.
- So žiakmi diskutujme o počítačovej kriminalite a o potrebe overovať si dôveryhodnosť informácií na webe.
- So žiakmi diskutujme o právnych dôsledkoch nelegálne používaného diela a publikovania kriminálneho a nelegálneho obsahu.

Príklady aktivít:

Edukačné kvízy: Učiteľ vyberie a ak je to potrebné, jazykovo upraví jednoduchý kvíz o online bezpečnosti. Následne požiada žiakov, aby kvíz prečítali a diskutovali o odpovediach. Kvíz vyplnia na základe dohody všetkých členov skupiny. Následne si skupiny odpovede porovnajú. Okrem rozvoja čitateľských zručností a rozvoja bezprostrednej cudzojazyčnej interakcie si žiaci osvojujú príslušnú slovnú zásobu a schopnosť argumentovať. Navyše si rozvíjajú kritické myslenie.

Zdieľaj/postuj/vymaž: Žiaci v pároch alebo v skupinách vytvoria pracovné listy pre spolužiakov. Každý pracovný list obsahuje rôzne príklady internetového obsahu (fotografie, posty, texty, komentáre) s podrobnými popismi, napr. a) fotografia spolužiaka, ktorý nevie, že ste ho odfotili a nevie, že fotografiu chcete zdieľať; b) skupinová fotografia triedy, ktorú odsúhlasili na publikovanie všetci spolužiaci aj ich rodičia; c) krátke video z hodiny, ktoré niekto nahral tajne bez vedomia učiteľa a spolužiakov; d) skupinová fotografia triedy, ktorú odsúhlasili na publikovanie všetci spolužiaci, ale niektorí rodičia nesúhlasili; e) komentár, v ktorom jeden spolužiak zosmiešňuje druhého a pod. Úlohou žiakov je zhodnotiť ich vhodnosť pre uverejnenie na internete a označiť ich jedným zo symbolov “Zdieľaj/postuj/vymaž”.

Online rešpekt: Žiaci individuálne, v pároch alebo v skupinách vytvárajú inštruktážne postery v cudzom jazyku o tom, čo, kedy a ako zdieľať online s ohľadom na vlastnú bezpečnosť a ohľaduplnosť voči ostatným.

Kybernetická šikana: Na základe sledovania cudzojazyčného vzdelávacieho videa o kyberšikane alebo po prečítaní textu žiaci navrhujú krátke a zrozumiteľný cudzojazyčný manuál na to, ako by sa mali zachovať, keď sa stanú svedkom alebo obeťou kyberšikany (ako sa kyberšikana prejavuje, prečo je škodlivá, na koho sa obrátiť, kedy, kde, ako).

Cieľom tejto kapitoly nie je predpísať jednotný spôsob práce, ale ponúknuť konkrétne podnety na tvorbu učebných osnov a plánovanie vyučovania.

Kapitola ponúka ucelený pohľad na to, ako možno vzdelávací štandard cudzích jazykov prepojiť s tvorbou učebných osnov a plánovaním vyučovacích jednotiek. Cez zásady a odporúčania vysvetľuje vnútornú štruktúru a logiku dokumentu, vzájomné väzby medzi výkonovým a obsahovým štandardom a ponúka aj praktické odporúčania na prácu s jednotlivými zložkami obsahového štandardu.

Zásady a odporúčania uvedené v tejto kapitole sú zohľadnené v ukážkach scenárov vyučovacích jednotiek z anglického a nemeckého jazyka. Tieto scenáre sú zostavené tak, aby ilustrovali prepojenie medzi štátnym vzdelávacím programom (ŠVP) a školským vzdelávacím programom (ŠkVP), resp. medzi vzdelávacím štandardom cudzích jazykov, učebnými osnovami a samotnou praxou.

Zásada: Výkonové a obsahové štandardy ŠVP sú vymedzené rámcovo.

Výkonový štandard určuje, čo má žiak na konci cyklu dokázať – teda aké komunikačné činnosti má zvládnuť v cudzom jazyku. Ide o **očakávané výstupy žiaka**, napríklad porozumenie jednoduchému textu, napísanie krátkeho textu o sebe alebo o svojich plánoch. V cudzích jazykoch je výkonový štandard usporiadaný podľa komunikačných jazykových činností: recepcie, produkcie a interakcie. Pri receptívnych činnostiach (počúvanie a čítanie s porozumením) žiak prijíma a spracúva informácie z hovorených a písaných textov. Prostredníctvom produktívnych činností (ústny a písomný prejav) vytvára vlastný hovorený alebo písaný text. V interakcii žiak aktívne vstupuje do komunikácie a podieľa sa na nej ako hovoriaci a poslucháč, prípadne ako pisateľ a čitateľ.

Obsahový štandard vymedzuje, **s akým jazykovým a tematickým obsahom žiak pracuje**, aby tieto výstupy dosiahol. Vo vzdelávacej oblasti Jazyk a komunikácia – cudzie jazyky zahŕňa viacero vzájomne prepojených zložiek: funkcie jazyka, jazykové prostriedky a sociolingválnu zložku, ktoré sú rozvíjané v rámci tematických okruhov. Tieto zložky sa navzájom dopĺňajú a môžu sa flexibilne kombinovať, čo vytvára priestor na tvorbu učebných osnov prispôsobených potrebám žiakov a podmienkam školy.

Praktické odporúčania:

- Majme na pamäti, že výkonový štandard opisuje konkrétne činnosti žiaka a predstavuje pozorovateľné a hodnotiteľné výstupy učenia (viac k hodnoteniu pozri kapitolu 2 v tejto časti príručky a kapitolu Na čo sa vo vzdelávacej podoblasti zamerať pri hodnotení v Sprievodcovi zmenami vo vzdelávacích oblastiach Jazyk a komunikácia – podoblasť cudzie jazyky).

-
-
- Obsahové štandardy chápme ako prostriedok k napĺňaniu výkonových štandardov, nie ako cieľ samostatne. Cieľom výučby nie je mechanické osvojenie si slovej zásoby, ani poznanie gramatických pravidiel, ale funkčné používanie jazyka v reálnych komunikačných situáciách.

Zásada: Učebné osnovy slúžia ako most medzi vzdelávacím štandardom ŠVP a konkrétnym plánovaním učiteľa.

Znamená to, že preberajú ciele a požiadavky zo štátneho vzdelávacieho programu a rozpracúvajú ich do podoby, ktorá zodpovedá podmienkam konkrétnej školy. Sú **menej všeobecné než ŠVP**, ale ešte **nie také podrobné ako tematický plán** alebo príprava na vyučovaciu jednotku. Vymedzujú ciele, očakávané výstupy a obsah vzdelávania pre jednotlivé ročníky v rámci cyklu. Učebné osnovy poskytujú každému učiteľovi rámec, ktorý na jednej strane zabezpečuje kontinuitu a smerovanie vzdelávania v škole, na druhej strane mu ponecháva **dostatočný, slobodný priestor** pri tvorbe tematických plánov (ak sa na škole tvoria) a pri plánovaní konkrétnych vyučovacích jednotiek. Vďaka tomu je možné plánovať vyučovanie v súlade so vzdelávacím štandardom ŠVP, a zároveň reflektovať potreby konkrétnych žiakov a školy.

Praktické odporúčania:

- Pri tvorbe učebných osnov vychádzajme zo vzdelávacích štandardov ŠVP, no adaptujme ich na podmienky školy.
- Zohľadňujme gradáciu výkonových a obsahových štandardov aj v rámci cyklu – dbajme pri tom na vývinovo-psychologické osobitosti žiakov v jednotlivých ročníkoch.
- Nevytvárajme učebné osnovy ako „návod na každý deň“ – zostavujme ich tak, aby poskytovali každému učiteľovi dostatočnú mieru flexibility pri plánovaní vyučovacích jednotiek.
- Obsahový štandard, hoci má lineárnu podobu a pozostáva z viacerých zložiek, vnímajme ako vzájomne prepojený celok.
- Pamätajte, že pre aktívne používanie jazyka musí žiak ovládať určitý súbor jazykových prostriedkov (slovná zásoba, výslovnosť, gramatika, pravopis), ktoré uplatňuje v rôznych komunikačných situáciách (napr. rozhovor s priateľom, opis činností v škole, práca s príbehom) a v ktorých využíva rôzne funkcie jazyka (napr. poskytnúť informácie, vyjadriť názor alebo reprodukovať príbeh).
- Učivo prepájajme – každý tematický okruh spájajme/kombinujme s funkciami jazyka (na čo jazyk slúži) a s jazykovými prostriedkami (ako to vyjadriť). Nevnímajme jednotlivé zložky obsahového štandardu izolovane, ale ako súčasť jedného celku.

Zásada: Konkrétne plánovanie učiteľa (tematické plány a príprava na vyučovanie) vychádza z učebných osnov, ktoré rozpracúva do podoby každodennej výučby.

Tematické plány, ak sa na škole realizujú, systematizujú obsah a výstupy v jednotlivých ročníkoch počas jedného školského roka. Vyučovacie jednotky konkretizujú ciele, obsah, metódy a aktivity realizované vo vyučovacom procese podľa potrieb konkrétnej triedy alebo skupiny žiakov. Učiteľ pri plánovaní/príprave vyučovacej jednotky rešpek-

---

tuje rámec učebných osnov, zároveň ho však prispôsobuje schopnostiam, tempu a motivácii svojich žiakov.

Praktické odporúčania:

- Plánujme vyučovanie v súlade s tromi piliermi vzdelávacej podoblasti: činnostne zameraným prístupom, prístupom zameraným na žiaka a, ak je to pre danú tému alebo aktivitu relevantné, aj viacjazyčným (plurilingválnym) prístupom (bližšie pozri kapitolu 1).
- Pri plánovaní si stanovujeme jasné a realistické ciele, ktoré vychádzajú z výkonných štandardov – zamerajme sa na to podstatné, čo má žiak dokázať/vedieť.
- Zohľadňujeme kontinuitu učenia – nadväzujeme na to, čo už žiaci vedia/poznajú aj z iných predmetov, a zároveň ich pripravujeme na ďalšie kroky v učení.
- Voľme texty a aktivity, ktoré integrovane rozvíjajú počúvanie, čítanie, hovorenie a písanie, prepájajú učenie s reálnym životom a záujmami žiakov a zároveň podporujú rozvoj prierezových gramotností (čitateľskej, vizuálnej, digitálnej, interkultúrnej a ďalších).
- Plánujme s ohľadom na rôzne formy práce – individuálnu, párovú, skupinovú aj celotriednu, aby mali žiaci príležitosti používať jazyk v rôznych komunikačných situáciách.
- Nezabúdajme na reflexiu učenia – plánujme priestor a čas na spätnú väzbu, sebahodnotenie aj hodnotenie spolužiakmi (bližšie pozri kapitolu 2).
- Usilujme sa o rovnováhu medzi plánovaním a flexibilitou – vytvoríme si priestor, aby sme mohli pružne reagovať na aktuálne potreby a schopnosti jednotlivých žiakov v triede (napr. ľahšie a náročnejšie verzie úlohy, možnosť vybrať si spôsob spracovania – ústne alebo písomne).
- Využívajme vlastné plánovanie aj na rozvoj sebareflexie a sebarozvoj – pravidelne zhodnocujeme, čo sa osvedčilo, a upravujeme svoje postupy do budúcnosti.

5.1 Ako spolu fungujú ciele, výkonové a obsahové štandardy

Zásada: Všetky časti vzdelávacieho štandardu cudzích jazykov tvoria vzájomne prepojený celok.

Vzdelávací štandard cudzích jazykov je základným východiskom pri tvorbe učebných osnov aj pri plánovaní jednotlivých vyučovacích jednotiek. Aby sme ho vedeli efektívne využívať v praxi, je nevyhnutné porozumieť jeho štruktúre a vzájomnému prepojeniu jeho jednotlivých častí.

Ciele vzdelávacej oblasti vyjadrujú **dlhodobé zámery**, ktoré má žiak v priebehu vzdelávania dosiahnuť. K tomu dochádza postupne naplňaním cieľov cyklu a výkonových štandardov.

Výkonový štandard konkretizuje ciele cyklu a opisuje, čo má žiak na jeho konci dokázať – **aké komunikačné jazykové činnosti má zvládnuť**. Ich dosahovanie je postupné (od jednoduchších k zložitejším činnostiam) a je podmienené osvojovaním si obsahového štandardu. Ten tvorí základ pre obsah vzdelávania, t. j. pre aktivity realizované na vyučovaní. Obsahový štandard poskytuje jazykový a tematický základ pre postupné rozvíjanie

---

komunikačných jazykových činností (recepcie, produkcie a interakcie). Predstavuje to, **s čím žiak pracuje a čo si** v procese učenia sa cudzieho jazyka postupne **osvojuje**. Napríklad, ak má osvojené jazykové prostriedky (slovnú zásobu a gramatické javy) potrebné k téme škola a funkcie jazyka, ako „predstaviť sa“ alebo „poskytnúť informáciu“, dokáže povedať alebo napísať krátky text o sebe a o svojej škole.

Praktické odporúčania:

- Pri plánovaní vyučovania a výbere aktivít dbajme na to, aby sa výkonový a obsahový štandard uplatňovali prepojene a smerovali k spoločnému napĺňaniu cieľov cyklu.
- Vnímajme jednotlivé výkonové štandardy ako dlhodobé ciele cyklu, ktoré sa naplňujú postupne v priebehu viacerých ročníkov, nie v rámci jedného školského roka.
- Rozpracujme výkonové štandardy do jednotlivých ročníkov tak, aby sme mohli plánovať aktivity/úlohy a činnosti žiakov od jednoduchších k zložitejším, pričom dbajme na integrovaný rozvoj komunikačných jazykových činností.
- Využívajme obsahový štandard (funkcie jazyka, jazykové prostriedky, sociolingválnu zložku, tematické okruhy) ako prostriedok na dosahovanie výkonových štandardov, nie ako cieľ sám osebe.
- Rozpracujme obsahový štandard tak, aby sa žiaci k rovnakým funkciám jazyka, témam a jazykovým prostriedkom cyklicky vracali – vždy na vyššej úrovni náročnosti. Scenáre vyučovacích hodín, ktoré sú súčasťou oboch častí metodической príručky, konkretizujú, ako gradácia funguje v praxi. Sú príkladom toho, ako sa žiaci k rovnakým témam, funkciám jazyka alebo jazykovým prostriedkom vracajú od 1. po 3. cyklus, vždy však na vyššej úrovni náročnosti. V scenároch je viditeľné, ako sa postupne rozširuje obsah, prehĺbuje porozumenie a zvyšujú nároky na jazykový prejav žiakov (pozri aj Metodickú príručku pre 1. stupeň ZŠ).

5.2 Ako spolu fungujú jednotlivé zložky obsahového štandardu

Obsahový štandard tvoria **štyri** vzájomne **prepojené zložky**: funkcie jazyka, jazykové prostriedky, sociolingválna zložka a tematické okruhy. Tieto zložky nefungujú izolovane, ale **navzájom sa doplňajú** a spoločne vytvárajú rámec rozvoja komunikačnej kompetencie žiaka.

Zásada: Funkcie jazyka tvoria základ komunikácie.

Funkcia jazyka označuje komunikačný zámer, ktorý jazyk plní v konkrétnej situácii – teda to, čo chce hovoriaci alebo pisateľ prostredníctvom jazyka dosiahnuť (napr. pozdraviť, požiadať o informáciu, opísať, vyjadriť názor), a nie iba aké slová alebo gramatiku použije. V reálnej komunikácii sa spravidla uplatňuje viacero funkcií jazyka súčasne, čo umožňuje zvládať rôzne komunikačné situácie zmysluplne a flexibilne.

Praktické odporúčania:

- Podporujme funkčné používanie jazyka, namiesto osvojovania si izolovaných štruktúr.
- Prepájajme funkcie jazyka s konkrétnou komunikačnou situáciou alebo témou.
- Kombinujme viaceré funkcie jazyka podľa potrieb, resp. účelu komunikácie (napríklad požiadať o informáciu a reagovať na odpoveď).

-
-
- Dbajme na postupnosť osvojovania si jednotlivých funkcií jazyka – od jednoduchších (pozdraviť, požiadať o niečo) k zložitejším (vyjadriť súhlas/nesúhlas, opísať, vyjadriť názor).
  - Pamätajte, že tú istú funkciu jazyka je možné vyjadriť rôznymi spôsobmi a tiež s využitím rôznych jazykových prostriedkov v závislosti od komunikačnej úrovne.

Zásada: Jazykové prostriedky (slovná zásoba, výslovnosť, gramatika a pravopis) sú nevyhnutné na to, aby žiaci vedeli používať cudzí jazyk funkčne a primerane v rôznych komunikačných situáciách.

Jazykové prostriedky predstavujú stavebné kamene jazyka, ktoré používame pri komunikácii a ako také podporujú funkcie jazyka. Ich osvojovanie prebieha integrovaným spôsobom – žiaci si osvojujú slovnú zásobu a gramatické javy spolu s korektnou výslovnosťou a písomnou podobou v konkrétnych komunikačných situáciách. Je potrebné mať na pamäti, že žiak v tomto cykle v prvom cudzom jazyku (komunikačná úroveň A2) správne používa niektoré jednoduché konštrukcie. Preukazuje však zatiaľ iba obmedzené ovládanie gramatických štruktúr a dopúšťa sa viacerých chýb; napriek tomu je zvyčajne jasné, čo sa snaží povedať.

Praktické odporúčania:

- Jazykové prostriedky uvádzajme a precvičujme vždy v kontexte – prostredníctvom tém, funkcií jazyka a konkrétnych komunikačných situácií.
- Dbajme na to, aby si žiaci novú slovnú zásobu a gramatické javy osvojovali opakovaným používaním a aktívnym využívaním v zmysluplných a personalizovaných kontextoch.
- Vyhýbajme sa zoznamom izolovaných slov – osvojovanie si nových slov spolu s korektnou výslovnosťou a správnu písomnou podobou spájajme s kontextom a komunikačnou situáciou.
- Gramatické javy systematizujme postupne a v kontexte prostredníctvom práce s textom a takými úlohami, ktoré žiakom umožnia aktívne objavovať jazykové zákonitosti. Zameriavajme sa na ich upevňovanie a vedomé používanie v rôznych komunikačných situáciách tak, aby žiaci dokázali samostatne vyjadriť svoj komunikačný zámer.

Zásada: Sociolingválna zložka je zameraná na stratégie vhodnej komunikácie v rôznych situáciách a na rozvoj interkultúrneho povedomia.

Sociolingválna zložka rozvíja schopnosť žiakov prispôbiť svoju komunikáciu situácii, komunikačnému partnerovi a sociokultúrnemu kontextu krajín cieľového jazyka. Prostredníctvom tejto zložky vedieme žiakov k tomu, aby jazyk používali nielen jazykovo správne, ale aj primerane situácii a s ohľadom na kultúrne zvyklosti.

Praktické odporúčania:

- Sociolingválnu zložku integrujme do vyučovania prirodzene a priebežne – vždy, keď je to pre tému alebo komunikačnú situáciu relevantné.
- Vedme žiakov k primeranej a zdvorilej komunikácii a k rešpektu voči iným ľuďom a kultúram.

- Oboznamujeme žiakov so základnými zvyklosťami vo verbálnej a neverbálnej komunikácii v cieľovom jazyku (pozdravy, jednoduché gestá, prejavy zdvorilosti).
- Upozorňujeme žiakov na to, že niektoré gestá a výrazy môžu mať v rôznych kultúrach odlišný význam.
- Podporujeme využívanie komunikačných stratégií, ktoré žiakom pomáhajú porozumieť aj vtedy, keď nepoznajú všetky jazykové prostriedky (napr. odhadnúť význam slova alebo výrazu z obrázka, ikonky či kontextu, využívať gestá alebo mimiku).
- Pracujeme s textami, príbehmi a audiovizuálnymi materiálmi, ktoré približujú každodenný život a zvyky ľudí v iných kultúrnych prostrediach a umožňujú žiakom porovnávať ich s vlastnou kultúrou a skúsenosťou.
- Vedíme žiakov k identifikovaniu podobností, rozdielov a prienikov medzi kultúrami bez hodnotenia a zovšeobecňovania, čím podporíme rozvoj interkultúrneho porozumenia, otvorenosti a rešpektu k rozmanitosti.
- Využívajme viacjazyčný (plurilingválny) prístup – nadväzujeme na jazyky, ktoré žiaci ovládajú a poukazujeme na podobnosti a odlišnosti v ich používaní (napr. pozdravy, zdvorilostné frázy, gestá).

Zásada: Tematické okruhy a druhy textov poskytujú kontext, v ktorom sa jazyk učí a používa.

Tematické okruhy vytvárajú kontext pre praktické používanie jazyka v každodenných situáciách žiakov. Prepájajú funkcie jazyka, jazykové prostriedky a sociolingválnu zložku, a zároveň podporujú rozvoj prierezových gramotností, najmä sociálnej a emocionálnej, vizuálnej, čitateľskej, digitálnej a interkultúrnej. Umožňujú rozvíjať schopnosť žiakov spolupracovať, tvorivo a kriticky myslieť, porozumieť textom, ľuďom i kultúram, s ktorými prichádzajú do kontaktu.

Texty slúžia ako zdroj jazyka pri rozvíjaní komunikačných jazykových činností, a preto je dôležité využívať rôzne druhy textov v printovej, audiovizuálnej a digitálnej forme. Výber textov sa prirodzene líši podľa cyklu a komunikačnej úrovne. V treťom cykle ide najmä o informačné tabule, nápisy na verejných priestranstvách, osobné správy, blahoželania, pozvánky, e-maily, blogy, vlogy, statusy, brožúry, reklamný materiál, opisy, úryvky z rozprávok a príbehov, úryvky z článkov a umeleckých textov, texty piesní, interview, podcasty, poznámky, komiksy a pod.

Praktické odporúčania:

- Dbajme na to, aby témy a texty vytvárali priestor na prepojenie ostatných zložiek obsahového štandardu, t. j. funkcií jazyka, jazykových prostriedkov a sociolingválnych prvkov.
- Vyberajme témy a texty primerané veku, záujmom, potrebám a komunikačnej úrovni žiakov.
- Dbajme na vyvážené zastúpenie tém z rôznych oblastí života žiakov (škola, rodina, voľný čas, spoločnosť a pod.).
- Pri výbere tém zohľadňujme záujmy žiakov a umožňujme personalizáciu učenia – vytvárajme priestor, v ktorom môžu hovoriť o sebe, svojich skúsenostiach a svede, ktorý poznajú, a zároveň vyjadrovať svoje myšlienky, názory, postoje a emócie.

-
-
- Kombinujme rôzne druhy textov, tým podporíme rozvoj receptívnych aj produktívnych komunikačných jazykových činností.
  - Vyberajme témy a využívajme rôzne druhy textov aj na rozvoj prierezových gramotností.

Zásada: Vhodne zvolené texty vytvárajú prirodzený priestor na rozvoj počúvania a čítania s porozumením, ústneho a písomného prejavu, ale aj interakcie.

Texty predstavujú východisko pre prácu so všetkými komunikačnými jazykovými činnosťami a umožňujú ich prirodzené prepojenie v rámci jednej vyučovacej jednotky. Zároveň poskytujú žiakom jazykový a obsahový podnet, ktorý podporuje porozumenie, vyjadrovanie aj vzájomnú komunikáciu.

Praktické odporúčania:

- Uprednostňujme krátke až stredne dlhé texty s jasnou štruktúrou a zreteľným komunikačným zámerom.
- Vyberajme autentické alebo autenticky pôsobiace texty, ktoré majú jasný vzťah k životu žiakov, najmä osobné správy a e-maily, krátke príspevky a komentáre na sociálnych sieťach, podcasty, denníkové zápisky, príbehy, krátke články, informačné texty, jednoduché návody, oznámenia alebo pozvánky.
- Texty využívajme ako východisko pre ďalšiu komunikáciu – prečítaný alebo vypočítaný text by mal viesť k reakcii, krátkej výmene názorov, porovnaniu s vlastnou skúsenosťou alebo k vyjadreniu vlastného názoru.
- Texty na počúvanie a čítanie vyberajme tak, aby žiaci dokázali porozumieť hlavnému významu aj detailom v texte, obsahovali jazykové prostriedky typické pre komunikačnú úroveň A2, podporovali rozvoj stratégií porozumenia (odhad významu, práca s kontextom).
- Pri ústnom a písomnom prejave zadávajme úlohy, ktoré podporujú samostatnosť žiakov pri tvorbe textu, napríklad krátky opis skúsenosti, udalosti alebo zážitku, jednoduché vyjadrenie názoru s krátkym zdôvodnením, stručné porovnanie miest, aktivít, preferencií alebo krátky súvislý text o známej téme.
- Pri interakcii využívajme texty ako podnet a oporu pre komunikáciu, aby žiaci dokázali klásť doplňujúce otázky, reagovať primerane na partnera a komunikačnú situáciu a zapájať sa do jednoduchej výmeny názorov alebo informácií.

5.3 Druhý cudzí jazyk v 3. cykle: rovnaký štandard, iný kontext učenia sa

Zásady a odporúčania uvedené v predchádzajúcich kapitolách sa uplatňujú aj pri vyučovaní druhého cudzieho jazyka v 3. cykle. Nasledujúce zásady a odporúčania ich nenahrádzajú, ale dopĺňajú a konkretizujú.

Žiaci v 3. cykle začínajú s druhým cudzím jazykom vo vyššom veku, s vyššou kognitívnou zrelosťou a so skúsenosťami z učenia sa materinského jazyka a prvého cudzieho jazyka. Obsahový aj výkonový štandard je preto potrebné interpretovať v kontexte ich vývinovo-psychologických osobitostí, záujmov a vytvorených návykov a stratégií učenia

---

sa. Dôraz sa kladie na **vekovo primerané témy, zmysluplné komunikačné úlohy** a na **využívanie stratégií**, ktoré starším žiakom umožňujú efektívne sa učiť cudzí jazyk aj pri obmedzenom jazykovom repertoári.

Vyučovanie druhého cudzieho jazyka v 3. cykle sa realizuje v súlade s princípmi plurilingválneho prístupu (bližšie pozri kapitolu 1 v Metodickej príručke pre 1. stupeň – 1. časť). Žiakov systematicky vedieme k **vedomému využívaniu svojho existujúceho jazykového repertoáru**, najmä prostredníctvom pozitívneho transferu jazykových vedomostí, zručností a stratégií učenia sa jazyka. Súčasťou výučby je aj rozvoj schopnosti rozlišovať podobnosti a rozdiely medzi jazykmi s cieľom predchádzať negatívnej interferencii.

Zásada: Rovnaký výkonový a obsahový štandard neznamená rovnaký prístup.

Vzdelávací štandard pre druhý cudzí jazyk vyučovaný v 3. cykle je v ŠVP stanovený ako totožný s výkonovým a obsahovým štandardom pre 2. cyklus. Totožnosť štandardu vyjadruje rovnakú cieľovú komunikačnú úroveň A1, ktorú majú žiaci na konci cyklu dosiahnuť, nie však rovnaký spôsob práce so žiakmi.

Praktické odporúčania:

- Majme na pamäti, že cudzí jazyk učíme od základov, ale žiakov, ktorí už majú skúsenosti s učením sa jazykov – ide o starších, kognitívne zrelších žiakov so skúsenosťami z učenia sa iných jazykov, preto nepodceňujme ich schopnosť uvažovať o jazyku a komunikácii, aj keď ich jazykový prejav bude obmedzený.
- Postupujme od porozumenia k aktívnemu používaniu jazyka – najskôr vytvárajme priestor na počúvanie a čítanie s porozumením, až potom na ústny a písomný prejav a interakciu.
- Zabezpečme žiakom dostatok zrozumiteľného jazykového vstupu prostredníctvom audio/video nahrávok a krátkych textov s vizuálnou oporou.
- Úlohy na rozvíjanie produktívnych činností (ústny a písomný prejav) zaraďujme najprv s oporou (modelové vety, dopĺňanie slov/slovných spojení do viet najmä v prvom roku učenia sa druhého cudzieho jazyka), aby si žiaci osvojili základné jazykové štruktúry, ktoré budú neskôr používať samostatnejšie.
- Interakciu plánujme ako prirodzené vyústenie práce s jazykom; aj na komunikačnej úrovni A1 ide o jednoduché formy interakcie (krátke otázky a odpovede, reakcie na správu, jednoduché spoločenské výmeny) – no práve tie sú kľúčové pre rozvoj komunikačnej kompetencie.
- Gramatické javy integrujme do práce s textom a komunikačných úloh; dôraz kladme na ich funkčné používanie, nie na vysvetľovanie pravidiel.
- Využívajme schopnosť starších žiakov vedome pracovať s významom, porovnávať jazyky (materinský jazyk, prvý a druhý cudzí jazyk) a uplatňovať komunikačné stratégie, ako je odhad významu, využívanie kontextu či parafrázovanie.
- Počítajme s rozdielmi v tempe učenia sa a umožnime žiakom pracovať s rôznou mierou opory: vytvárajme úlohy, ktoré umožňujú jednoduché rozšírenie alebo zjednodušenie bez zmeny komunikačného zámeru.

Zásada: Jazyk ostáva jednoduchý, obsah a úlohy musia byť veku primerané.

Hoci žiaci pracujú s obmedzeným jazykovým repertoárom na úrovni A1, ich kognitívne schopnosti a životné skúsenosti zodpovedajú vyššiemu veku. Preto je dôležité voliť také témy a úlohy, ktoré sú pre nich zmysluplné, motivujúce a primerané ich záujmom.

Praktické odporúčania:

- Umožnime žiakom riešiť zmysluplné úlohy primerané ich veku, aj keď ich realizujú pomocou jednoduchých viet a obmedzeného repertoáru jazykových prostriedkov.
- Uprednostňujme aktivity, ktoré podporujú samostatnosť, spoluprácu a vyjadrenie vlastného názoru.
- Tematické okruhy spracúvajte so zameraním na životnú skúsenosť, záujmy a potreby žiakov 3. cyklu.
- Prepájajte tematické okruhy s autentickými formami komunikácie (správy, krátke online príspevky, jednoduché rozhovory), ktoré sú pre žiakov prirodzené.
- Texty voľme tak, aby boli jazykovo jednoduché, ale obsahovo a tematicky primerané veku žiakov.
- Kladme dôraz na funkčnosť a zrozumiteľnosť komunikácie, nie na jazykovú bezchybnosť.

Zásada: Vhodne zvolené texty vytvárajú prirodzený priestor na rozvoj počúvania a čítania s porozumením, písomného a ústneho prejavu, ale aj interakcie v cudzom jazyku.

Texty predstavujú základný zdroj jazykového vstupu a zároveň východisko pre rozvíjanie všetkých komunikačných jazykových činností. Umožňujú prepájať porozumenie s produkciou a interakciou v rámci zmysluplných komunikačných situácií.

Praktické odporúčania:

- Uprednostňujme krátke, prehľadné texty, ktoré majú jasný komunikačný zámer (informovať, reagovať, pozvať, opísať).
- Rozlišujeme medzi jazykovou náročnosťou textu a jeho tematickým zameraním – text môže byť jazykovo jednoduchý, no musí byť obsahovo primeraný starším žiakom. Napríklad namiesto opisného textu typu „This is Tom. He is ten.“ použijeme jednoduchý osobný profil alebo správu: „Hi! I'm Tom. I like music and basketball. What do you like?“ (t. j. jazykové prostriedky ostávajú na komunikačnej úrovni A1, no forma komunikácie zodpovedá veku žiakov).
- Využívajte texty blízke každodennej skúsenosti žiakov 3. cyklu, najmä krátke správy a chatové konverzácie, jednoduché online príspevky alebo komentáre, jednoduché osobné profily, krátke príbehy, jednoduché pozvánky a oznámenia.
- Druh textu voľme vždy s ohľadom na komunikačnú jazykovú činnosť, ktorú chceme rozvíjať (receptiu, produkciu, interakciu).
- Texty na počúvanie a čítanie vyberajte tak, aby boli podporené vizuálnymi prvkami (napr. obrázkami, ikonami, jednoduchým členením textu) a obsahovali slovnú zásobu, ktorej význam môžu žiaci odhadnúť z kontextu.

-
-
- Úlohy zamerané na ústny a písomný prejav plánujme tak, aby mali jasne vymedzený rozsah (napr. krátka správa o sebe, jednoduchý opis miesta, odpoveď na otázku alebo správu) a poskytovali žiakom primeranú jazykovú oporu, napríklad formou modelových príkladov alebo vzorov.
  - Texty využívajme ako podnet na ďalšiu komunikáciu – prečítaný alebo vypočutý text sa môže stať podnetom na jednoduchú výmenu názorov.
  - Pri práci s textom postupujme od porozumenia k produkcii a interakcii – najskôr overujeme základné pochopenie významu, až následne vytvárajme priestor na vlastné vyjadrenie žiakov.

Príklady scenárov vyučovacích jednotiek spolu s odporúčaniami v predchádzajúcej kapitole poukazujú na to, že vzdelávací štandard môže slúžiť ako praktický a funkčný rámec pre plánovanie aj realizáciu výučby cudzích jazykov. Takto koncipovaná výučba zohľadňuje záujmy a potreby žiakov, a zároveň podporuje ich aktívne zapájanie sa do učenia.

Scenáre vyučovacích jednotiek sú zámerne rozmanité – ich cieľom je inšpirovať a zdôrazniť, že pri tvorbe učebných osnov a plánovaní vyučovania má učiteľ značnú mieru autonómie. Každá škola, ročník, trieda aj jazyk majú svoje špecifiká, preto sa prirodzene objavujú rozdiely v znení najmä tých častí scenárov, ktoré ilustrujú adaptáciu vzdelávacích štandardov v školských učebných osnovách (t. j. ciele vzdelávania, výkonový štandard a obsahový štandard na úrovni učebných osnov ŠkVP). Scenáre sa líšia aj v spracovaní jednotlivých aktivít, keďže každý autor do nich vniesol svoj osobitý prístup a tvorivosť.

Pri výbere ročníkov a spracovaní scenárov bolo zámerom názorne ukázať gradačný charakter vzdelávacieho štandardu, teda ako možno témy, funkcie jazyka alebo jazykové prostriedky, ako aj komunikačné jazykové činnosti systematicky rozvíjať naprieč ročníkmi a cyklami – od jednoduchších k zložitejším formám komunikácie.

Príklady vyučovacích jednotiek pre anglický a nemecký jazyk sú zámerne koncipované v rámci jedného tematického okruhu, aby bolo možné sledovať postupnú gradáciu v rôznych ročníkoch. Vďaka tomu je zreteľné, ako sa obsah postupne rozširuje, porozumenie prehľbuje a nároky na jazykový prejav žiakov sa zvyšujú – od jednoduchého pomenovania predmetov cez vyjadrenia osobnej preferencie až po porovnávanie, zdôvodňovanie a formulovanie vlastného názoru.

Kvôli širšiemu kontextu a názornému zobrazeniu gradácie naprieč cyklami odporúčame nahliadnuť aj do 1. časti *Metodickej príručky pre 1. stupeň (1. a 2. cyklus) základného vzdelávania*.

Prílohy na konci príručky zase prehľadne ilustrujú vybrané zložky obsahového štandardu a umožňujú sledovať ich gradáciu vo vzdelávacom štandarde cudzích jazykov naprieč cyklami. *Príloha č. 1 – Funkcie jazyka* ukazuje, ako možno rovnaký komunikačný zámer realizovať prostredníctvom rôznych jazykových prostriedkov na komunikačných úrovniach pred-A1, A1 a A2. *Príloha č. 2 – Tematické okruhy* prezentuje, ako sa jednotlivé témy cyklicky opakujú a postupne rozširujú o nové kontexty, čím sa zvyšuje ich kvalitatívna úroveň a náročnosť jazykových aj komunikačných situácií.

6.1 Anglický jazyk: príklad vyučovacej jednotky (6. ročník/3. cyklus)

Názov	My learning process
Vyučovací predmet	anglický jazyk
Ročník/cyklus	6. ročník/3. cyklus
Tematický okruh podľa ŠVP	Vzdelávanie: moja škola – reflexia vlastného učenia sa
Témy	My learning process, Reflection on school life (čo už viem/čo ešte neviem, ako sa učím, som so sebou spokojný, v čom sa chcem zlepšiť)
Trvanie vyučovacej jednotky	90 minút (blok 2 vyučovacích hodín)
Prierezové gramotnosti	Sociálna a emocionálna gramotnosť, čitateľská a vizuálna gramotnosť, interkultúrna gramotnosť, digitálna gramotnosť
Pomôcky a materiály	<ul style="list-style-type: none"> – tabuľa/flipchart – pracovné listy, kartičky/piktogramy – farbičky, perá, papier A3 – hudba/reproduktor – šablóny/vizuálne pomôcky pre mapu učenia – Adjective Cards, Speaking Cards (Find Someone Who...) – reflexné pracovné listy („2 hviezdičky a 1 želanie“) – emoji lístočky/sticky notes

Prepojenie vyučovacej jednotky so ŠVP a ŠkVP	
Ciele vzdelávania na úrovni ŠVP	Ciele vzdelávania na úrovni ŠkVP
<ol style="list-style-type: none"> 1. Komunikovať v situáciách vzťahujúcich sa na oblasti, ktoré sa žiaka bezprostredne týkajú v ústnej a písomnej forme. 2. Rozumieť vetám a často používaným výrazom vzťahujúcim sa na oblasti, ktoré sa žiaka bezprostredne týkajú. 3. Byť schopný vnímať a reflektovať vlastný učebný proces. 4. Vnímať a rešpektovať jedinečnosť iných kultúr a jazykov. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Jednoducho opísať, čo sa učia, obľúbené predmety, metódy učenia a školské pomôcky. 2. Položiť a zodpovedať otázky týkajúce sa vlastného učenia a školského života. 3. Vyjadriť svoj názor na vlastný spôsob učenia a plán na zlepšenie. 4. Pozitívne reagovať na rôzne prístupy k učeniu a reflektovať svoje učenie.
Výkonový štandard na úrovni ŠVP	Výkonový štandard na úrovni učebných osnov ŠkVP
<p>Recepcia: čítanie/počúvanie s porozumením</p> <ul style="list-style-type: none"> – Porozumieť jednoduchej prezentácii na známu tému, ak je doplnená vizuálnymi podnetmi a konkrétnymi príkladmi. – Porozumieť usmerneniam a pokynom k bežným úlohám. 	<p>Recepcia: čítanie/počúvanie s porozumením</p> <ul style="list-style-type: none"> – Sledovať jednoduchú prezentáciu s porozumením, ak ju učiteľ doplní obrázkami alebo príkladmi. – Rozumieť bežným pokynom a inštrukciám počas hodiny.
<p>Produkcia: ústny prejav</p> <ul style="list-style-type: none"> – Tvoríť rôzne typy viet. – Komunikovať o sebe a iných ľuďoch, o ich činnostiach a veciach zo svojho prostredia. – Stručne opísať svoje plány. – Predniesť krátku, vopred pripravenú, jednoduchú prezentáciu na známu tému. 	<p>Produkcia: ústny prejav</p> <ul style="list-style-type: none"> – Používať rôzne typy viet pri rozprávaní. – Rozprávať o sebe, spolužiakoch, ich činnostiach a veciach zo svojho okolia. – Jednoducho opísať svoje plány alebo záujmy. – Predniesť krátku, pripravenú prezentáciu na známu tému.

Výkonový štandard na úrovni ŠVP	Výkonový štandard na úrovni učebných osnov ŠKVP
<p>Produkcia: písomný prejav</p> <ul style="list-style-type: none"> – Opísať svoje aktivity, ľudí a miesta z oblasti svojho záujmu. – Jednoduchými vetami vyjadriť svoje postoje a názory na témy osobného záujmu. 	<p>Produkcia: písomný prejav</p> <ul style="list-style-type: none"> – Opísať svoje aktivity, ľudí a miesta, ktoré sú žiakom blízke alebo ktoré navštevujú v škole. – Vyjadriť svoje názory a postoje k témam, ktoré žiakov zaujímajú, pomocou jednoduchých viet.
<p>Interakcia: ústna interakcia</p> <ul style="list-style-type: none"> – V rozhovore vyjadriť svoj názor s jednoduchým zdôvodnením. – Spolupracovať na jednoduchých praktických úlohách. 	<p>Interakcia: ústna interakcia</p> <ul style="list-style-type: none"> – Vyjadriť a zdôvodniť názor a vlastné pocity o učení sa (silné a slabé stránky, vyjadriť spokojnosť/nespokojnosť). – Spolupracovať pri jednoduchých praktických úlohách, navrhovať riešenia a pýtať sa na názory spolužiakov.
Obsahový štandard na úrovni ŠVP	Obsahový štandard na úrovni učebných osnov ŠKVP
<p>Funkcie jazyka</p> <p>Požiadanie a poskytnutie informácie</p> <p>Vyjadrenie názoru</p> <p>Vyjadrenie želania a pocitov: vyjadriť spokojnosť/nespokojnosť</p> <p>Vyjadrenie schopnosti: zistiť a vyjadriť znalosť/neznalosť alebo schopnosť/neschopnosť vykonať nejakú činnosť s jednoduchým zdôvodnením</p>	<p>Funkcie jazyka</p> <p>Požiadat a poskytnúť informáciu o sebe a o svojom učení sa</p> <p>Zistiť a vyjadriť názor a pocity o učení sa (silné a slabé stránky, vyjadriť spokojnosť /nespokojnosť)</p> <p>Vyjadriť schopnosť (čo vie/nevie alebo dokáže/nedokáže urobiť)</p>
<p>Jazykové prostriedky</p> <p>Akostné prídavné mená</p> <p>Stupňovanie prídavných mien</p> <p>Príslovky frekvencie: <i>always, often, usually, sometimes</i></p>	<p>Jazykové prostriedky</p> <p>Používa prídavné mená na opis seba, svojich schopností a spôsobu učenia Napr.: <i>I am organised. I am creative. I am motivated.</i></p> <p>Vie porovnať svoje správanie alebo učenie v rôznych situáciách. Napr.: <i>I am more organised than yesterday.</i></p> <p>Používa príslovky frekvencie na opis svojich učebných návykov. Napr.: <i>I usually read after school. I sometimes forget my notebook.</i></p>
<p>Sociolingválna zložka</p> <p>Oboznamovanie sa s odlišnosťami využívania a významu gest v závislosti od kultúrneho kontextu</p>	<p>Sociolingválna zložka</p> <p>Spoznávať rozdiely v používaní a význame gest v rôznych kultúrach</p>
<p>Tematické okruhy</p> <p>Vzdelávanie: moja škola a vyučovanie, reflexia vlastného učenia sa</p>	<p>Tematické okruhy/témy</p> <p>Moja škola, Reflexia vlastného učenia – čo už viem/čo ešte neviem, ako sa učím, som so sebou spokojný, v čom sa chcem zlepšiť</p>
	<p>Druhy textov</p> <p>Obrázky predmetov alebo školských činností, vizuálne obrázky = ilustrácie alebo fotografie, emoji = grafické symboly, komunikačné kartičky – vzorové štruktúry, pracovné listy</p>

Pribeh vyučovacej jednotky	
Úvod	
Motivácia (10 minút)	<p>Learning Treasure Hunt</p> <p>Učiteľ pripraví obrázky symbolizujúce predmety alebo školské činnosti a rozmiestni ich po triede tak, aby sa žiaci mohli voľne pohybovať a vybrať si obrázok, ktorý ich zaujme. Pri každom obrázku je kartička alebo miesto, kam žiak môže pripevniť svoju vetu. Pred začiatkom aktivity učiteľ vysvetlí pravidlá a čas na prechod medzi obrázkami, aby sa predišlo chaosu. Pred začiatkom aktivity učiteľ môže napísať základné formulácie na tabuľu (napr. „I am good at ...“, „I want to be better at ...“), aby sa o ne mohli niektorí žiaci oprieť a ľahšie vytvárať svoje vety. Žiaci sa pohybujú po triede, vyberú si obrázok a vytvoria vetu o sebe, napríklad: „I am good at ...“ (Som dobrý v ...) alebo „I want to be better at ...“ (Chcem sa zlepšiť v ...)</p> <p>Vetu môžu napísať alebo povedať nahlas a umiestniť pri zvolenom obrázku. Aktivitu je možné rozšíriť tak, že žiaci prechádzajú k viacerým obrázkom a vytvoria viac viet, pričom sa navzájom podporujú a dávajú spätnú väzbu.</p>
Hlavná časť	
Aktivita 1 (15 minút)	<p>Adjective Game (jazyková aktivita)</p> <p>Žiaci navrhujú a spoločne vyberajú 8 až 10 prídavných mien, ktoré podľa nich najlepšie opisujú vlastnosti spojené s učením: prostredníctvom brainstormingu prispievajú svojimi slovami, napríklad „motivated“, „organised“, „creative“, „hardworking“, „patient“ a podobne. Žiaci sa snažia porozumieť významu slov pomocou obrázkov, emoji alebo jednoduchého prekladu. Snažia sa lepšie pochopiť nové výrazy. Používajú mimiku a gestá, aby slová lepšie ilustrovali a zapamätali si ich. Následne si spoločne opakujú slová nahlas.</p> <p>Po tejto úvodnej časti učiteľ vedie krátky rozhovor, v ktorom žiaci reagujú na jednoduché otázky: „Which adjective describes you?“, „Are you hardworking or patient?“, „Who is creative in this class?“. Potom učiteľ rozdá žiakom kartičky so slovami alebo vetami s vynechaným prídavným menom, napríklad: „I am usually ... when I study.“, „My friend is ... at drawing.“, „I am more ... than yesterday.“ Žiaci dopĺňajú vhodné prídavné meno a vytvárajú tak krátke vety o sebe alebo o svojich spolužiakoch. Učiteľ počas práce obchádza triedu, sleduje žiakov, pomáha s výslovnosťou. Po vypracovaní niekoľko žiakov prečíta svoje vety nahlas. Žiaci sa navzájom povzbudzujú a oceňujú snahu i jazykovú kreativitu krátkymi komentármi, napríklad: „Good sentence!“, „Nice use of ‘motivated!’“, „You are improving!“</p> <p>Po úvodnom precvičení nasleduje pohybová a komunikačná aktivita Find someone who..., ktorá podporuje interakciu a používanie prídavných mien v praxi. Učiteľ rozdá každému žiakovi krátku tabuľku s úlohami, napríklad: Find someone who is creative. Find someone who is organised. Find someone who is hardworking. Find someone who is patient. Žiaci sa pohybujú po triede, oslovujú spolužiakov a kladú im jednoduché otázky: „Are you creative?“, „Are you organised?“ Spolužiaci odpovedajú „Yes, I am.“ alebo „Sometimes.“ Počas aktivity učiteľ povzbudzuje žiakov slovami „Great question!“, „Keep asking!“ a sleduje, ako sa zapájajú. Keď žiak nájde spolužiaka, ktorý odpovie „Yes, I am.“, zapíše si jeho meno do svojho zoznamu do riadku vedľa danej vety. Napríklad:</p> <p>Find someone who is creative – Anna Find someone who is hardworking – Peter Find someone who is patient – Lucia</p> <p>Po skončení aktivity učiteľ vyzve niekoľkých žiakov, aby zdieľali svoje zistenia: Who is creative? Who is patient?</p> <p>Tip pre učiteľa: Ako rozšírenie aktivity môže učiteľ zaradiť krátku hru Comparative Challenge, v ktorej si žiaci v dvojiciach precvičujú stupňovanie prídavných mien. Učiteľ stručne pripomenie pravidlá stupňovania a uvedie príklady. Žiaci si vytvárajú vlastné vety, ktoré porovnávajú ich vlastnosti alebo správanie. Pri tejto aktivite sa dá ešte rýchlo zopakovať pravidlo tvorby stupňovania prídavných mien, aby všetci žiaci rozumeli.</p>

Hlavná časť	
<p>Aktivita 2 (15 minút)</p>	<p>Reflection Circle: Moje učenie</p> <p>Po ukončení jazykovej aktivity si žiaci môžu pripraviť vlastné návrhy viet, ktoré budú počas tejto aktivity používať. Môžu pracovať individuálne alebo v skupinách a zapísať si vety, ktoré im pomôžu lepšie vyjadriť svoje pocity a skúsenosti. Učiteľ im môže ponúknuť vzorové frázy, napríklad: „I always ...“, „I am good at ...“, „I want to be better at ...“ a podobne. Následne sa žiaci usadia do kruhu, čo vytvára otvorené a bezpečné prostredie na zdieľanie vlastných skúseností a pocitov. Každý žiak si vyberie kartičku a dokončí vetu podľa jej obsahu, napríklad:</p> <p>„I always ...“ – I always do my homework after school. „I am good at ...“ – I am good at maths. „I want to be better at ...“ – I want to be better at spelling.</p> <p>Učiteľ môže pripraviť aj svoje vlastné kartičky, ktoré sú umiestnené v strede kruhu spolu s kartičkami, ktoré si žiaci pripravili. Žiaci si tak môžu vybrať kartičky zo svojich alebo z tých, ktoré ponúka učiteľ a pracovať s nimi podľa aktuálnej potreby, prípadne si ich navzájom podávať, čím sa ďalej podporuje spolupráca a rozmanitosť v reflexii. Učiteľ cielene podnecuje používanie jazykových štruktúr a fráz, aby žiaci reflektovali učenie sa a rozvíjali sebavedenie a komunikačné kompetencie. Používané vety môžu zahŕňať:</p> <p>I usually .../I sometimes ... – hovoria o pravidelnosti návykov. I am more ... than ... – stimulujú porovnávanie svojho pokroku. I enjoy .../I want to practice ... – vyjadrujú záujem a motiváciu učiť sa.</p> <p>Podpora žiakov so ŠVVP: Žiaci, ktorí majú ťažkosti s ústnym prejavom, si môžu svoje myšlienky najprv napísať alebo nakresliť, prípadne využiť jednoduché piktogramy, aby sa cítili sebavedome pri zdieľaní.</p> <p>Tip pre učiteľa: Aktivitu je možné doplniť grafickým záznamom, kde žiaci zaznamenajú svoje silné stránky a oblasti zlepšenia do farebnej tabuľky alebo mapy. Pre motiváciu môže trieda vytvoriť „Learning Wall“, kde žiaci postupne pririevajú svoje vety, a trieda tak vizuálne sleduje kolektívny pokrok.</p>
<p>Aktivita 3 (10 minút)</p>	<p>Freeze Game</p> <p>V tretej aktivite učiteľ pustí hudbu a žiaci sa voľne pohybujú po triede (tanec, chôdza, skákanie, pohyb podľa hudby). Keď hudba prestane, učiteľ vyzve jedného žiaka, aby povedal jedno z prídavných mien, ktoré si pamätajú z predchádzajúcich aktivít. Žiaci sa musia zastaviť a ukázať pohybom alebo pózou, ktorá podľa nich zodpovedá danému slovu: kreatívny – držia „maľujúci“ pohyb rukou, opatrný – stoja, akoby sa báli spadnúť, sebavedomý – postaví sa vzpriamene a usmievajú sa. Následne tento žiak vyzve ďalšieho spolužiaka, aby povedal ďalšie prídavné meno, a tak aktivita pokračuje, kým sa do hry zapoja viacerí žiaci.</p>
<p>Aktivita 4 (20 minút)</p>	<p>My Learning Map (úloha podporujúca spoluprácu)</p> <p>Učiteľ rozdelí žiakov do malých skupín po 3–4 členoch: každému žiakovi prideli číslo od 1 do 4 (alebo podľa požadovaného počtu členov skupiny). Všetci žiaci s rovnakým číslom tvoria jednu skupinu. Tento spôsob je rýchly, spravodlivý a umožňuje okamžité vytvorenie skupín. Vysvetlí úlohu: skupiny majú vytvoriť „My learning Map“ – vizuálnu mapu, ktorá ukazuje: V čom som dobrý? Ako sa najlepšie učím? V čom sa chcem zlepšiť?</p> <p>Môže ukázať aj príklad takejto mapy alebo vzorového formátu na flipcharte či papieri A3. Poskytne potrebné pomôcky: papier formátu A3, farbičky, piktogramy, pracovné listy alebo jednoduché šablóny učenia sa. Motivuje žiakov, aby používali jazykové štruktúry z aktivity 2 (Reflection Circle), napr.:</p> <p>I am good at ... /I want to get better at ... I usually .../I sometimes ... I enjoy .../I want to practice ...</p> <p>Žiaci diskutujú v rámci svojej skupiny o tom, v čom sú dobrí, ako sa najlepšie učia a v čom sa chcú zlepšiť. Zaznamenávajú tieto informácie do mapy vizuálnou formou – farbičky, piktogramy alebo text. Používajú modelované jazykové štruktúry pri prezentácii svojich myšlienok. Spolupracujú, delia si úlohy a diskutujú o tom, čo každý člen skupiny vie a chce zlepšiť. Po dokončení mapy každá skupina stručne predstaví výsledky pred triedou.</p>

<p>Hlavná časť</p>	<p><i>Úlohy učiteľa počas prezentácie:</i> Povzbudzuje žiakov, aby hovorili v angličtine a používali naučené štruktúry. Poskytuje pozitívnu spätnú väzbu a vyzdvihuje spoluprácu, kreativitu a správne používanie jazykových štruktúr. Dbá na rovnomerné zapojenie všetkých členov skupiny do prezentácie.</p>
<p>Aktivita 5 (5 minút)</p>	<p>Move and Share</p> <p>Učiteľ vysvetlí žiakom, že sa budú pohybovať po triede a rozprávať sa s rôznymi spolužiakmi. Každý žiak si vyberie jednu naučenú jazykovú štruktúru, napríklad „I am good at ...“, „I enjoy ...“ alebo „I want to get better at ...“. Na povel „Go!“ sa žiaci pohybujú po triede a hľadajú spolužiaka, s ktorým si krátko povedia svoju vetu. Po približne 30–40 sekundách učiteľ povie „Switch!“, žiaci nájdu nového partnera a použijú inú vetu. Žiaci počas aktivity krátko zdieľajú svoje vety s viacerými spolužiakmi, používajú naučené jazykové štruktúry a snažia sa počúvať aj odpoveď druhého žiaka. Aktivita je rýchla a dynamická a každý žiak má počas piatich minút možnosť povedať aspoň dve až tri vety.</p> <p><i>Úlohou učiteľa</i> je sledovať, či žiaci používajú správne jazykové štruktúry, povzbudzovať ich k sebavedomému hovorenému prejavu, a zároveň dbať na bezpečný pohyb žiakov po triede. Aktivitu je možné zakončiť rýchlym „WAU momentom“, kedy žiaci ukážu rukou alebo papierikom jednu vec, ktorá ich dnes prekvapila alebo potešila. Na zvýšenie zábavy a dynamiky môže učiteľ počas pohybu zapojiť aj hudbu.</p> <p>Tip pre učiteľa: Pohyb a zdieľanie: Učiteľ pripraví krátky rýchly kvíz s otázkami alebo úlohami súvisiacimi s učením sa žiakov a vlastnou reflexiou. Každý žiak dostane papierik alebo používa interaktívnu digitálnu platformu (napr. Kahoot, Mentimeter) a odpovedá na otázky typu: „What am I good at?“, „What do I want to improve?“, „How do I learn best?“. Otázky sú jednoduché, krátke, aby mohli žiaci reagovať slovnou alebo jednou vetou. Učiteľ môže priebežne čítať odpovede a poskytovať krátku pozitívnu spätnú väzbu. Po skončení kvízu učiteľ zhrnie odpovede a diskutuje s triedou o rôznych stratégiách učenia, čo podporuje sebauvedomenie a aktivitu celej triedy. Táto aktivita umožňuje rýchle a interaktívne sebahodnotenie, bez potreby pohybu po triede, a zároveň motivuje žiakov premýšľať o vlastnom učení sa.</p>
<p>Aktivita 6 (10 minút)</p>	<p>My Learning Process (pracovný list)</p> <p>Učiteľ rozdá žiakom pracovný list s úlohami zameranými na prídavné mená opisujúce učenie, príslovy frekvencie, dopĺňovanie viet a tvorbu vlastného textu. Na začiatku stručne vysvetlí jednotlivé úlohy a pripomenie žiakom, aby používali jazykové štruktúry, ktoré sa naučili počas predchádzajúcich aktivít.</p> <p>Spôsob hodnotenia pracovného listu – formatívne počas hodiny: Učiteľ obchádza triedu a priebežne kontroluje vyplnené časti. Poskytuje krátku pozitívnu spätnú väzbu: „Great example!“, „I like how you described your study habits! Pomáha žiakom, ktorí majú problémy s doplnením slov alebo vytvorením viet.</p>
<p>Reflexia a spätná väzba (5 minút)</p>	<p>Dve hviezdičky, jedno želanie</p> <p>Učiteľ rozdá pracovný list s formátom „2 hviezdičky a 1 želanie“. Žiaci napíšu:</p> <p>2 hviezdičky (★) – dve veci, ktoré sa im dnes podarili alebo páčili.</p> <p>1 želanie – jednu vec, ktorú chcú zlepšiť alebo naučiť sa nabudúce.</p> <p>Učiteľ žiakom vysvetlí, že krátke vety alebo jednoduché kresby sú úplne vhodné. Aktivita je záverečným momentom hodiny, kde každý žiak reflektuje svoje úspechy a nastavuje si malý cieľ do budúcnosti.</p> <p>Alternatíva: Emoji lístočky – žiaci si nakreslia alebo vyberú jednoduchý emoji na malý lepiaci papierik, ktorý vyjadruje, ako sa im darilo: pochopil som, trochu potrebujem pomoc, nerozumiem. Následne si svoj papierik nalepia na vopred určené miesto na tabuli alebo nástenke. Učiteľ si potom môže prezrieť, kto sa ako počas hodiny cítil a podľa toho poskytnúť spätnú väzbu alebo podporu.</p>

Hlavná časť	
Hodnotenie	<p>Hodnotenie počas hodiny prebieha priebežne a formatívne. Učiteľ sleduje, ako žiaci rozumejú zadaniam, ako sa zapájajú do aktivít, ako spolupracujú a ako využívajú naučené jazykové štruktúry. Hodnotí sa nielen samotný výkon, ale aj snaha, angažovanosť a prístup k úlohám. Priebežné sledovanie umožňuje učiteľovi rýchlo upraviť tempo, poskytnúť podporu alebo prispôbiť úlohy potrebám jednotlivcov či celej triedy. Počas hodiny môžu žiaci využívať sebahodnotenie – jednoducho pri svojej práci vyjadrujú, ako sa im darí, pomocou symbolov: palec hore znamená „I understood this“ a palec dole znamená „I need more practice“. Okrem toho sa žiaci môžu navzájom hodnotiť, poskytovať si spätnú väzbu a povzbudzovať sa slovami ako: „Good job!“, „Nice question!“, „You tried hard!“, „Great teamwork!“.</p> <p>Učiteľ zároveň poskytuje krátku pozitívnu spätnú väzbu a sleduje celkový priebeh. Takéto priebežné formatívne hodnotenie podporuje motiváciu žiakov, rozvoj sebavedomia a aktívne osvojovanie si anglického jazyka.</p>
Poznámky pre učiteľa	
<p>Aktivita 1</p> <p>Adjective Game: “Learning adjectives” Adjective Cards – príklady viet na kartičkách alebo papierikoch Fill in the blank.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. I am usually ... when I study. 2. My friend is ... at drawing. 3. Today I feel more ... than yesterday. 4. I am ... when I do my homework. 5. Our teacher is very ... and patient. 6. I am sometimes ... in the morning. 7. My classmate is ... when we work in a group. 8. I try to be ... when I write a test. 9. I am ... when I learn something new. 10. I think I am more ... than my friend. <p>Find Someone Who... Speaking Cards – príklady viet na kartičkách alebo papierikoch</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Find someone who is creative. 2. Find someone who is organised. 3. Find someone who is hardworking. 4. Find someone who is lazy sometimes. 5. Find someone who is patient. 6. Find someone who is motivated to learn. 7. Find someone who is careful with their homework. 8. Find someone who is shy in class. 9. Find someone who is confident when speaking English. 10. Find someone who is helpful to classmates. 	

1. Vyplň pravý stĺpec:

Prídavné meno popisujúce učenie	Príslovka frekvencie alebo príklad vety
organised (organizovaný)	
creative (kreatívny)	
motivated (motivovaný)	
careful (opatrný)	
focused (sústredený)	

2. Dopln chýbajúce časti:

I am _____ when I prepare for tests because I make notes and plans.

I finish my homework on time because I am _____ .

My friend is very _____ and asks questions in class.

I am a _____ learner because I like to try new ways of studying.

3. Vyber správnu možnosť:

I am _____ at Maths now than I was last year.

- A. best
- B. good
- C. better
- D. more good

My study habits are _____ than my brother's.

- A. most organised
- B. organiseder
- C. organised
- D. more organised

4. Odpovedz vlastnými slovami:

Popíš svoje učebné návyky. Aký typ žiaka si? Použi aspoň dve prídavné mená a dve príslovky frekvencie.

Reflexia a spätná väzba

2 stars and 1 wish

1 Na dnešnej hodine sa mi páčilo _____

1 Na dnešnej hodine sa mi páčilo _____

1 **želanie** Na ďalšej hodine by som si želal _____

Alternatíva 1

 Star 1: Today I learnt that I am _____

 Star 2: I am good at _____

 Wish: I want to be better at _____

Alternatíva 2:

Peer feedback form

2 Stars & A Wish

Feedback for: _____

 Star 1: _____
_____

 Star 2: _____
_____

 Wish: _____
_____

6.2 Anglický jazyk: príklad vyučovacej jednotky (9. ročník/3. cyklus)

Názov	Moje budúce povolanie/My future job
Vyučovaci predmet	anglický jazyk
Ročník/cyklus	9. ročník/3. cyklus
Tematický okruh podľa ŠVP	Vzdelávanie
Témy	Moje budúce povolanie, voľba povolania, moja vysnívaná práca
Trvanie vyučovacej jednotky	45 minút
Prierezové gramotnosti	Čitateľská a vizuálna gramotnosť, digitálna gramotnosť, občianska gramotnosť, sociálna a emocionálna gramotnosť
Pomôcky a materiály	<ul style="list-style-type: none"> – kartičky s povolaniami – lepiace papieriky – tabuľa, modelové vety na tabuľu – pieseň What Do You Want To Be? (zdroj Youtube) – reproduktor – pracovné listy, zošity, perá – slovníky/mobil – kocka na reflexiu

Prepojenie vyučovacej jednotky so ŠVP a ŠkVP	
Ciele vzdelávania na úrovni ŠVP	Ciele vzdelávania na úrovni ŠkVP
<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozumieť vetám a často používaným výrazom vzťahujúcim sa na oblasti, ktoré sa žiaka bezprostredne týkajú. 2. Zachytiť hlavnú myšlienku a konkrétne informácie z vypočutého textu. 3. Čítať s porozumením primerané súvislé texty. 4. Zapojiť sa do základnej sociálnej interakcie v ústnej a písomnej forme. 5. Komunikovať v situáciách vzťahujúcich sa na oblasti, ktoré sa žiaka bezprostredne týkajú v ústnej a písomnej forme. 6. Vyjadriť svoje myšlienky, názory a postoje na primeranej úrovni v ústnej a písomnej forme. 7. Byť motivovaný k učeniu sa cudzích jazykov 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Porozumieť vetám a základnej slovnej zásobe týkajúcej sa povolani a ich charakteristík. 2. Zachytiť hlavnú myšlienku a konkrétne informácie z vypočutých a prečítaných textov o rôznych profesiách. 3. Čítať s porozumením jednoduchý súvislý text opisujúci typický deň v rôznych povolaniach. 4. Inicovať a aktívne sa zapájať do komunikácie so spolužiakmi, kľásť otázky a odpovedať, pracovať v skupinách a dvojiciach na porovnávaní povolani. 5. Komunikovať o svojich názoroch, plánoch a predstavách týkajúcich sa budúcich povolani v ústnej a písomnej forme, používať vhodné gramatické štruktúry a slovnú zásobu. 6. Vyjadrovať jednoduché myšlienky a postoje v rámci tém povolani a budúcnosti, primerane jazykovej úrovni. 7. Prejaviť motiváciu k učeniu sa anglického jazyka prostredníctvom interaktívnych hier, počúvania piesní a tvorivej práce.
Výkonový štandard na úrovni ŠVP	Výkonový štandard na úrovni učebných osnov ŠkVP
<p>Recepcia: čítanie/počúvanie s porozumením</p> <ul style="list-style-type: none"> – Porozumieť jednoduchej prezentácii na známu tému, ak je doplnená vizuálnymi podnetmi a konkrétnymi príkladmi. 	<p>Recepcia: čítanie/počúvanie s porozumením</p> <ul style="list-style-type: none"> – Sledovať a porozumieť jednoduchej prezentácii na tému – Moje budúce povolanie, doplnenej obrázkami alebo konkrétnymi príkladmi.

Výkonový štandard na úrovni ŠVP	Výkonový štandard na úrovni učebných osnov ŠKVP
<ul style="list-style-type: none"> – Pochopiť hlavnú myšlienku jednoduchých správ a oznámení. – Porozumieť usmerneniam a pokynom k bežným úlohám. – Porozumieť jednoduchým textom obsahujúcim frekventovanú slovnú zásobu. 	<ul style="list-style-type: none"> – Pochopiť hlavnú myšlienku krátkych správ a oznámení. – Porozumieť jednoduchým pokynom a návodom pri bežných školských úlohách a aktivitách. – Porozumieť jednoduchým textom obsahujúcim základnú slovnú zásobu o povolaniach a pracovných činnostiach.
<p>Produkcia: ústny prejav</p> <ul style="list-style-type: none"> – Tvoríť rôzne typy viet. – Komunikovať o sebe a iných ľuďoch, o ich činnostiach, miestach a veciach zo svojho prostredia. – Zrozumiteľne a s primeranou intonáciou vyslovovať slová a vety. – Stručne opísať svoje plány. – Vyjadriť svoj názor s jednoduchým zdôvodnením. 	<p>Produkcia: ústny prejav</p> <ul style="list-style-type: none"> – Používať rôzne typy viet (oznamovacie, opytovacie) na komunikáciu o povolaniach, činnostiach a prostredí. – Zrozumiteľne vyslovovať základné slovné spojenia a vety, dbať na správnu intonáciu počas komunikácie o profesiách. – Stručne opísať svoje budúce plány týkajúce sa povolania a vzdelávania. – Vyjadriť svoj názor na vybrané povolania a zdôvodniť ho jednoduchými vetami v komunikácii.
<p>Produkcia: písomný prejav</p> <ul style="list-style-type: none"> – Opísať svoje aktivity, ľudí a miesta z oblasti svojho záujmu. – Napísať jednoduchý príbeh. – Jednoduchými vetami vyjadriť svoje postoje a názory na témy osobného významu. 	<p>Produkcia: písomný prejav</p> <ul style="list-style-type: none"> – Opísať svoje aktivity, záujmy a osobnostné črty v súvislosti s budúcim povolaním. – Napísať jednoduchý text alebo krátky príbeh o svojich predstavách a plánoch do budúcnosti. – Jednoduchými vetami vyjadriť svoje postoje a názory na výber povolania a pracovné činnosti. – Uplatniť správny pravopis pri tvorbe textu.
<p>Interakcia: ústna interakcia</p> <ul style="list-style-type: none"> – V rozhovore vyjadriť svoj názor s jednoduchým zdôvodnením. – Komunikovať v jednoduchých a bežných situáciách, ktoré si vyžadujú priamu výmenu informácií. – Spolupracovať na jednoduchých praktických úlohách. – Sprostredkovať kľúčové informácie z krátkeho bežného textu. 	<p>Interakcia: ústna interakcia</p> <ul style="list-style-type: none"> – Jednoduchým spôsobom vyjadriť svoj názor a zdôvodniť ho v rozhovore. – Komunikovať v jednoduchých situáciách, ktoré si vyžadujú priamu výmenu informácií. – Spolupracovať na jednoduchých praktických úlohách (napr. navrhnuť povolanie alebo diskutovať o jeho výhodách a nevýhodách). – Identifikovať a sprostredkovať kľúčové informácie z krátkeho textu.
Obsahový štandard na úrovni ŠVP	Obsahový štandard na úrovni učebných osnov ŠKVP
<p>Funkcie jazyka</p> <p>Požiadanie a poskytnutie informácie Opis Vyjadrenie názoru Vyjadrenie schopnosti Vyjadrenie želaní a pocitov</p>	<p>Funkcie jazyka</p> <p>Požadovať a poskytnúť informácie – jednoducho požiadať o informáciu a reagovať na ňu v situáciách týkajúcich sa budúceho povolania.</p> <p>Stručne opísať vybrané povolanie, pracovnú činnosť alebo svoj plán do budúcnosti.</p> <p>Vyjadriť svoj názor na budúce povolanie alebo pracovnú činnosť jednoduchým spôsobom a zdôvodniť ho.</p> <p>Spolupracovať na jednoduchých praktických úlohách v skupine a vo dvojiciach.</p> <p>Vyjadriť schopnosť vykonať určité činnosti súvisiace s povolaniami.</p> <p>Jednoducho vyjadriť svoje pocity, želania a plány do budúcnosti.</p>

Obsahový štandard na úrovni ŠVP	Obsahový štandard na úrovni učebných osnov ŠKVP
<p>Jazykové prostriedky</p> <p>Počítateľné a nepočítateľné podstatné mená Neurčitý a určitý člen, nulový člen Zámená Prítomný čas jednoduchý plnovýznamových sloviac Vyjadrenie budúceho deja pomocou will a to be going to Oznamovacie a opytovacie vety Spojky</p>	<p>Jazykové prostriedky</p> <p>Podstatné mená a členy: počítateľné podstatné mená (teacher, doctor, engineer), neurčitý a určitý člen (a/an, the), prívlastňovacie tvary podstatných mien (teacher's desk) Zámená: osobné (I, you, he, she), prívlastňovacie (my/mine, your/yours, his/hers), opytovacie (who, what, which, how) Prídavné mená: opisné a akostné (creative, responsible, hardworking), stupňovanie (more/less creative, the most responsible) Príslovky Slovesá a časy: prítomný čas jednoduchý, vyjadrenie budúcnosti pomocou will a to be going to, modálne slovesá (can, must, should) Vety a spojky: oznamovacie a opytovacie vety, spojky and, but, because</p>
<p>Sociolingválna zložka</p> <p>Využívanie vhodných stratégií v komunikácii s ohľadom na komunikačného partnera, tému a sociokultúrny kontext, odvodenie významu slova zo sprievodného obrázka, ikony alebo piktogramu</p>	<p>Sociolingválna zložka</p> <p>Vyvodí význam slov a výrazov na základe obrázkov a vizuálnych pomôcok pri práci s kartičkami a textom</p>
<p>Tematické okruhy</p> <p>Vzdelávanie: moje budúce povolanie</p>	<p>Tematické okruhy/témy</p> <p>Vzdelávanie: moje budúce povolanie</p>
	<p>Druhy textov</p> <p>Opisy, podcast/audio a poznámky</p>

Priebeh vyučovacej jednotky	
<p>Úvod</p>	
<p>Motivácia (10 minút)</p>	<p>Guess my job</p> <p>Učiteľ privíta žiakov a vysvetlí pravidlá hry na hádanie povolání. Každý žiak dostane kartičku s povolaním (teacher, doctor, firefighter, nurse, driver, baker, police officer, ...), ktorú mu učiteľ nalepí na čelo tak, aby ju žiak nevidel, ale videli ju ostatní. Cieľom je zistiť, aké povolanie má prilepené na čele, bez pozerania. Učiteľ zadá inštrukcie v angličtine: „Your goal is to find out what your job is. You can only ask Yes/No questions to your classmates.“</p> <p>Hádanie prebieha v malých skupinách (4 – 5 žiakov), každý sa strieda s otázkou, ostatní odpovedajú „Yes/No“.</p> <p>Učiteľ sleduje priebeh, pomáha s formuláciou otázok a zapisuje niektoré pomocné otázky na tabuľu – napr. Do I work with my hands? Do I need to go to university? Do I work with animals/children/computers? Is my job dangerous? Do I work at night?</p> <p>Na záver žiaci tipujú svoje povolanie a overia si správnosť zložením kartičiek z čela. Učiteľ vedie krátku reflexiu v angličtine: Was it easy or difficult to guess your job? Why? Which question helped you the most?</p>

Hlavná časť	
Aktivita 1 (4 minúty)	<p>Listening for a job</p> <p>Učiteľ púšťa pieseň What Do You Want To Be? od Planet Pop a vysvetlí, že žiaci majú počas nej zapisovať slová súvisiace s profesiami. Po počúvaní porovnajú svoje zoznamy vo dvojiciach, doplnia chýbajúce slová a vysvetlia ich význam. Možné slová: police officer, teacher, firefighter, nurse, chef, vet, scientist, astronaut, doctor. Pieseň sa púšťa iba raz.</p> <p>Zdroj: Planet Pop. (2020, September 15). What Do You Want To Be? – Careers Song for Kids [Video]. YouTube. https://www.youtube.com/watch?v=eejZ4UvMqoc</p>
Aktivita 2 (10 minút)	<p>Reading</p> <p>Žiaci pracujú s textom „A Day in the Life of Different Jobs“, ktorý opisuje typický deň niekoľkých profesií. Ich úlohou je prečítať text a vyhľadať základné informácie: čo človek v danom povolani robí a kde pracuje. Pred čítaním si spoločne pripomenú rozdiel medzi adjectives a adverbs – iba krátko, ako jazykovú miniprehrádzku (nie ako hlavnú časť aktivity).</p> <p>Adjectives opisujú ľudí alebo veci: a talented game designer (Lucy).</p> <p>Adverbs opisujú spôsob vykonávania činnosti: She works comfortably from home.</p> <p>Následne žiaci čítajú text a dopĺňajú jednoduchú tabuľku uvedenú v časti podklady k aktivitám. Ak ostane čas, učiteľ vyzve žiakov, aby vymysleli vlastnú vetu o svojom vysnívanom povolaní s použitím adjective aj adverb.</p>
Aktivita 3 (5 minút)	<p>Comparing Jobs (pairwork)</p> <p>Učiteľ rozdelí žiakov do dvojíc. Ich úlohou je vytvoriť dve porovnávacie vety o povolaniach, ktoré poznajú. Môžu použiť povolania z tabule alebo si zvolíť iné, ktoré poznajú. Učiteľ povzbudzuje žiakov, aby použili slovnú zásobu z predchádzajúcej aktivity a stupňovanie prídavných mien (comparatives). Zadanie pre žiakov:</p> <p>„In pairs, create three sentences comparing different jobs. Use adjectives like interesting, difficult, creative, responsible. For example: I think an engineer has a more interesting job than a chef./I think an engineer’s job is more interesting than a chef’s job. Počas práce učiteľ monitoruje činnosť žiakov, v prípade potreby pomáha s formuláciou viet alebo s doplnením vhodnej slovnej zásoby.</p> <p>Ak majú žiaci problém s porovnávaním, učiteľ môže na tabuľu napísať niekoľko modelových viet: Teacher’s job is more difficult than chef’s job. A doctor’s job is more responsible than a waiter’s job.</p> <p>Na záver aktivity môže učiteľ vyzvať niekoľko dvojíc, aby prečítali svoje vety nahlas a trieda môže krátko diskutovať, s ktorými výrokmi súhlasí.</p>
Aktivita 4 (15 minút)	<p>My Future Self – Plans and Reasons</p> <p>Učiteľ napíše na tabuľu tri vety (bez komentára):</p> <p>I want to be a mechanic because I like fixing cars.</p> <p>I am going to study medicine. I have already chosen my school.</p> <p>I think I will become a journalist one day because I can write interesting stories.</p> <p>Pýta sa žiakov: What do you notice? Which words talk about the future? What is different between “will” and “be going to”?</p> <p>Žiaci hľadajú vzorce – zisťujú, že všetky hovoria o budúcnosti, ale používajú sa v rôznych situáciách. Učiteľ ich vedie otázkami, nie výkladom.</p> <p>Príklad: When do we use “will”? When we decide now, or when we already have a plan? Which one sounds like a plan?</p> <p>Žiaci prichádzajú na to, že “be going to” = plán, “will” = rozhodnutie alebo predpoveď.</p> <p>Učiteľ len parafrázuje a potvrdzuje: “Yes, so you noticed — ‘will’ is often used for decisions or predictions, and ‘be going to’ for things we already plan.”</p> <p>Potom nasleduje spoločné tvorenie: Učiteľ povie: Now, let’s talk about your future!</p>

Hlavná časť	<p>Na tabuľu napíše začiatky viet (bez prekladu, intuitívne): I want to be a/an ... because I like ... I'm going to study ... because ... I'm good at ... I will become a/an ... because I ...</p> <p>Žiaci v skupinách alebo vo dvojiciach dopĺňajú konce viet podľa seba. Môžu použiť nápovedu na tabuli (slovná zásoba: professions, skills, subjects, adjectives). Učiteľ počas trvania aktivity podporuje rozhovor otázkami: Why do you want to be that? What are you good at? Which subjects do you need? Týmto spôsobom gramatiku používajú v kontexte, nie ako poučku.</p> <p>Každý žiak napíše do zošita tri vlastné vety o svojich budúcich plánoch. Môže pridať aj mini kresbu alebo symbol svojho povolania. Učiteľ počas písania len pozoruje a poskytuje jazykovú podporu (napr. opraví tvar slovesa jemne, opakovaním správneho tvaru).</p>
Reflexia a spätná väzba (3 minúty)	<p>Hod kockou</p> <p>Každý žiak hodí kockou (alebo si vyberie číslo od 1 do 6, ak je veľa žiakov). Číslo na kocke určuje otázku/reflexiu: Žiak odpovedá nahlas alebo zapíše svoju odpoveď do zošita. Učiteľ povzbudzuje žiakov k rozprávaniu a prípadne napíše niektoré odpovede na tabuľu ako motiváciu pre ostatných.</p> <p>Tip pre učiteľa: Ak je v triede veľa žiakov, hádžu kockou po skupinách a odpovedá len jeden z každého tímu. Reflexiu je možné zakončiť spoločnou krátkou vetou: "Great work today! We practiced English and thought about your future jobs!"</p>
Hodnotenie	<p>Hodnotenie je formatívne počas celej hodiny. Učiteľ pozoruje porozumenie, komunikáciu, aktívne zapojenie a tvorbu textov, poskytuje okamžitú spätnú väzbu, kontroluje správne používanie slovnej zásoby, prídavných mien, prísloviak a štruktúr „will“, „be going to“ a počas reflexie počúva sebahodnotenie žiakov.</p>
Poznámky pre učiteľa	
<p>Formatívne hodnotenie počas tejto hodiny môže prebiehať takto:</p> <p>Motivačná časť hodiny: Guess my job – Učiteľ sleduje aktivitu žiakov v otázkach a odpovediach (Yes/No), používanie anglických slovných spojení, gramatiky a správne otázky a zapojenie všetkých žiakov do komunikácie.</p> <p>Formatívne hodnotenie – príklady:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Učiteľ povzbudzuje žiakov slovami: "Good question! Can you ask it a little differently?" 2. Poznomenáva, kto aktívne hovorí, kto sa drží v pasívnej role a jemne motivuje tichších žiakov. 3. Nahradí známky slovnou spätnou väzbou: "Excellent use of 'Do I work inside?' You asked clearly and correctly!" <p>Aktivita 1: Listening – What Do You Want To Be? Učiteľ sleduje schopnosť žiakov zachytiť kľúčové slová súvisiace s povolaniami.</p> <p>Formatívne hodnotenie – príklady:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Krátke komentáre: "I see you wrote 'astronaut'— good job listening carefully!" 2. Povzbudenie žiakov, aby opravili chýbajúce slová v zozname: "Can you find another profession you heard?" 3. Hodnotenie spolupráce v dvojici: "Great teamwork, you checked each other's lists." <p>Aktivita 2: Reading – A Day in the Life of Different Jobs Učiteľ sleduje, ako žiaci porozumeli textu a ich schopnosť vyhľadať hlavné informácie (čo robí, kde pracuje, zručnosti, spôsob práce), používanie adjectives a adverbs.</p> <p>Formatívne hodnotenie – príklady:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Spätná väzba pri tabuľke: "Yes, a doctor works carefully — good job noticing the adverb!" 2. Podpora pri tvorbe vlastných viet: "Try using 'creative' and 'quickly' in one sentence about your dream job." 	

Poznámky pre učiteľa

Aktivita 3: Comparing Jobs

Učiteľ sleduje používanie porovnávacích prídavných mien (comparatives), správne a prirodzené vyjadrenie v angličtine a spoluprácu a tvorivosť dvojíc.

Formatívne hodnotenie – príklady:

1. Modelové vety ako referenčný bod: "Your sentence is correct, but let's try a different comparative: 'A teacher's job is more responsible than a baker's job.'"
2. Pochváli aktívne použitie slovnej zásoby: "Great! You used 'interesting' and 'difficult' correctly."

Aktivita 4: My Future Self – Plans and Reasons

Učiteľ sleduje schopnosť žiakov formulovať vlastné plány do budúcnosti, používanie správnej štruktúry „will“ vs „be going to“, využitie slovnej zásoby (professions, skills, subjects, adjectives).

Formatívne hodnotenie – príklady:

1. Jemná korekcia gramatiky v kontexte: "Good sentence! Let's say: 'I am going to study medicine...' instead of 'I will study medicine...' if it's a plan."
2. Podpora kreativity: "Nice idea! Can you add one adjective or adverb to describe your future job?"

Reflexia: Hod kockou

Učiteľ sleduje schopnosť žiakov vyjadriť svoj názor a sebareflexiu, používanie angličtiny v jednoduchých vetách, pozitívnu interakciu a spätnú väzbu

Formatívne hodnotenie – príklady:

1. Komentáre pri odpovediach: "Great reflection! You learned a new word and remembered it!"
2. Povzbudenie na vyjadrenie emócií alebo názorov: "Good! You said this job is difficult — can you explain why in one sentence?"

What Do You Want To Be? – Planet Pop (lyrics/text piesne)

I want to be a police officer and work at the police station.

I want to be a teacher and work at a school.

I want to be a firefighter and work at the fire station,

I want to be a nurse and work at the hospital.

I want to be a chef or a vet.

I want to be a scientist.

Can you tell me? Can you tell me? What do you want to be?

What do you want to be? What do you want to be?

What do you want to be? Can you tell me?

A chef, a teacher, a firefighter?

A scientist or an astronaut?

A police officer, a doctor or a nurse?

What do you want to be?

I want to be a doctor and help people every day.

I want to be an astronaut and fly my rocket into space.

I want to be a chef or a vet.

I want to be a scientist.

Can you tell me? Can you tell me? What do you want to be?

What do you want to be? What do you want to be?

What do you want to be? Can you tell me?

A chef, a teacher, a firefighter?

A scientist or an astronaut?

A police officer, a doctor or a nurse?

What do you want to be?

What do you want to be? What do you want to be?

What do you want to be? Can you tell me?

A chef, a teacher, a firefighter?

A scientist or an astronaut?

A police officer, a doctor or a nurse?

Nahrávka: Planet Pop. (2020, September 15). What Do You Want To Be? – Careers Song for Kids [Video]. YouTube.

Dostupné: <https://www.youtube.com/watch?v=eejZ4UvMqoc><https://www.youtube.com/watch?v=eejZ4UvMqoc>

Profession	What do they do?	Where do they work?	What skills or qualities do they need?	Adjective	Adverb
Teacher					
Doctor					
Chef					
Game designer					

A Day in the Life of Different Jobs (text bol generovaný nástrojom umelej inteligencie)

Teacher

Mrs. Smith is a good teacher. She wakes up early at 6:30 a.m. and carefully prepares her lessons. She teaches English and Maths. During the lesson, she clearly explains new things, helps students with their questions, and checks their homework. After school, she often meets other teachers to talk about next week.

Doctor

Dr. Brown is a kind doctor. He works in a big hospital. He carefully examines patients, gives them the right medicines, and helps them feel better. Sometimes he has to stay late if a patient needs urgent care. He happily helps people and likes to see them recover quickly.

Chef

Mr. Green is a creative chef in a busy restaurant. He starts cooking at 9 a.m. He carefully prepares breakfast, lunch, and dinner. He tastes every dish to make sure it is perfect. He enjoys creating new recipes and trying different flavours.

Game Designer

Designer Lucy is a talented game designer. She works comfortably from home on her computer. She carefully draws characters, thoughtfully plans levels, and thoroughly tests games. Sometimes she works closely with a team of skilled programmers and creative artists.

Reflexia: Hod kockou

Číslo na kocke	Otázka
1	One new word I learned today is ...
2	One thing I liked about today's lesson is ...
3	One thing I found difficult is ...
4	One job I would like to have is ...
5	One skill I want to improve is ...
6	One question I still have about jobs or English is ...

6.3 Nemecký jazyk: príklad vyučovacej jednotky (6. ročník/3. cyklus)

Názov	Mein Lieblingstier/Mein Haustier
Vyučovaci predmet	nemecký jazyk
Ročník/cyklus	6. ročník/3. cyklus
Tematický okruh podľa ŠVP	Príroda a životné prostredie: zvieratá a rastliny (druhy zvierat a rastlín, starostlivosť o zvieratá a rastliny)
Témy	Moje obľúbené zviera, čo domáce zvieratá jedia, starostlivosť o zvieratá
Trvanie vyučovacej jednotky	3 vyučovacie jednotky
Prierezové gramotnosti	Environmentálna gramotnosť
Pomôcky a materiály	– výkresy, fixky, farbičky – pracovné listy č. 1, 2, 3

Prepojenie vyučovacej jednotky so ŠVP a ŠKVP	
<p>Ciele vzdelávania na úrovni ŠVP</p> <ol style="list-style-type: none"> Zachytiť hlavnú myšlienku a konkrétne informácie z vypočutého textu. Zapojiť sa do základnej sociálnej interakcie v ústnej a písomnej forme. Čítať s porozumením primerané súvislé texty. 	<p>Ciele vzdelávania na úrovni ŠKVP</p> <ol style="list-style-type: none"> Získať informácie jednoduchými otázkami – pýtať sa na potravu, tvoriť otázky k textu. Primerane reagovať na jednoduché otázky. Čítať s porozumením jednoduché texty.
<p>Výkonový štandard na úrovni ŠVP</p> <p>Recepcia: čítanie/počúvanie s porozumením</p> <ul style="list-style-type: none"> Porozumieť jednoduchým textom, ktoré obsahujú frekventovanú slovnú zásobu. Nájsť konkrétne, predvídateľné informácie a pochopiť súvislosti medzi nimi v jednoduchých textoch. 	<p>Výkonový štandard na úrovni učebných osnov ŠKVP</p> <p>Recepcia: čítanie/počúvanie s porozumením</p> <ul style="list-style-type: none"> Sledovať rozprávanie partnera o domácom zvieratku. Pri čítaní v texte identifikovať konkrétne informácie.
<p>Produkcia: ústny prejav</p> <ul style="list-style-type: none"> Zrozumiteľne a s primeranou intonáciou vyslovovať slová a vety. Predniesť krátku, vopred pripravenú, jednoduchú prezentáciu na známu tému. 	<p>Produkcia: ústny prejav</p> <ul style="list-style-type: none"> Zrozumiteľne reprodukovvať hlásky, prízvuk a intonáciu v slovách, slovných spojeniach a vetách, ktoré žiak používa. Predstaviť veľmi krátku, väčšinou vopred pripravenú prezentáciu o domácom zvieratku. Používať prirodzenú gestikuláciu na podporu vlastného vyjadrovania.
<p>Produkcia: písomný prejav</p> <ul style="list-style-type: none"> Tvoriť rôzne druhy textov s dodržaním pravopisných pravidiel. Opísať svoje aktivity, ľudí a miesta z oblasti svojho záujmu. 	<p>Produkcia: písomný prejav</p> <ul style="list-style-type: none"> Správne napísať známe slová, správne používať základné interpunkčné znamienka (napr. bodky, otázniky). Poskytovať informácie o domácich zvieratách (o vzhľade, potrave, starostlivosti) pomocou jednoduchých slov a základných výrazov.

Výkonový štandard na úrovni ŠVP	Výkonový štandard na úrovni učebných osnov ŠKVP
Interakcia: ústna interakcia – Jednoduchým jazykom sa porozprávať o bežných témach. – Komunikovať v jednoduchých a bežných situáciách, ktoré si vyžadujú priamu výmenu informácií.	Interakcia: ústna interakcia – V rozhovore reagovať na jednoduché otázky o faktoch o domácich zvieratách.
Obsahový štandard na úrovni ŠVP	Obsahový štandard na úrovni učebných osnov ŠKVP
Funkcie jazyka Požiadanie a poskytnutie informácie: požiadať o informáciu, poskytnúť informáciu, potvrdiť informáciu/žiadať potvrdenie informácie, identifikovať niekoho/niečo Opis: jednoducho opísať osobu/predmet/miesto/činnosť	Funkcie jazyka Poskytnúť informáciu o prečítanom texte Tiere sind ein Teil unseres Lebens alebo Wie kümmern wir uns um Haustiere? Opísať svoje domáce alebo obľúbené zviera – vzhľad, starostlivosť a potravu Opýtať sa, čo domáce zvieratá jedia
Jazykové prostriedky Používanie členov: určitý/neurčitý člen podstatných mien (der/ein, die/eine, das/ein) Skloňovanie podstatných mien s neurčitým, určitým členom Modálne slovesá: müssen, dürfen, können, sollen, wollen, mögen (möchten) Oznamovacia veta s modálnym slovesom Opytovacia veta: doplňovacie otázky, zisťovacie otázky Intonácia viet	Jazykové prostriedky Akuzatív podstatných mien, napr. Ich habe einen Hund. Používanie určitého člena, napr. Der Hund, die Katze... Modálne sloveso können, napr. Der Fisch kann schwimmen. Opytovacia veta, napr. Wer frisst Obst?
Sociolingválna zložka Odvodenie významu slova/gesta zo sprievodného obrázka, ikonky alebo piktogramu Oboznamovanie sa s odlišnosťami využívania a významu gest v závislosti od kultúrneho kontextu	Sociolingválna zložka Žiak dokáže odvodiť význam slova z kontextu a pri komunikácii využíva gestá a očný kontakt na podporu komunikácie.
Tematické okruhy Príroda a životné prostredie: ročné obdobia, klimatické zmeny, druhy zvierat a rastlín, starostlivosť o zvieratá a rastliny; životné prostredie a jeho ochrana	Tematické okruhy/témy Domáce zvieratá, starostlivosť o zvieratá
	Druhy textov Krátky príbeh

Priebeh vyučovacej jednotky	
Úvod	
Motivácia (5 minút)	Opýtajte sa žiakov, či majú domáce zvieratko, ak áno, ako sa oň starajú alebo či majú obľúbené zvieratko: Hast du ein Haustier? Welches Tier magst du am liebsten? Warum magst du dieses Tier? Žiaci odpovedajú krátko vetami: Ich habe einen Hund. Mein Lieblingstier ist die Katze. Die Katze ist klein und freundlich. Mein Lieblingstier ist die Katze, weil sie klein und freundlich ist. Ak žiaci ešte nemajú dostatočnú slovnú zásobu, môžu pracovať s obrázkami. Zapište odpovede žiakov na tabuľu (v nemeckom jazyku).

Hlavná časť	
<p>Aktivita 1 (15 minút)</p>	<p>Opakovanie slovnej zásoby k téme domáce zvieratá</p> <p>V prípade, že žiaci ešte nepreberali slovnú zásobu k téme domáce zvieratá, môžete na začiatku ukázať obrázky zvierat (alebo premietnuť na interaktívnej tabuli) a pomenovať po nemecky. Aj rôzne aplikácie ponúkajú možnosť precvičenia slovnej zásoby napr. Learning apps alebo Mentimeter. Môžete sa zahrať aj hru „Kto nájde správne slovo najrýchlejšie?“ Na tabuli/na interaktívnej tabuli sú napísané názvy zvierat. Ukazujte kartičky s obrázkami zvierat a žiaci ich musia rýchlo pomenovať po nemecky.</p> <p>Tip pre učiteľa: Alternatívnou aktivitou môže byť hra Bingo – je to pre žiakov zábavné a motivujúce.</p> <p>Potrebujete bingo kartičky (9 alebo 12 prázdnych políčok). Napíšte na tabuľu nasledovné slová: der Hund, die Katze, der Hamster, das Kaninchen, der Fisch, der Vogel, die Schildkröte, das Meerschweinchen, der Hase, der Papagei, die Maus, die Eidechse, der Fisch, die Schildkröte.</p> <p>Rozdajte žiakom kartičky s prázdnyimi políčkami (políčka musia byť väčšie, aby sa dlhšie názvy dali do nich napísať). Žiaci si vyplnia ľubovoľne svoje kartičky. Potom vysvetlite žiakom jednoducho po nemecky: „Ihr habt eine Bingo-Karte mit euren Tieren. Ich lese Wörter und später auch Sätze. Hört gut zu! Wenn ihr ein Tier auf eurer Karte habt, macht ein Kreuz. Wenn ihr eine ganze Reihe voll habt (waagrecht, senkrecht oder diagonal), ruft laut: „Bingo!“ Ich kontrolliere die Wörter. Wenn alles richtig ist, bekommt ihr einen Punkt.“ Na tabuli ukážte vzor. V prvom kole čítajte len jednotlivé slová: der Hund die Katze das Kaninchen... Žiaci počúvajú, hľadajú slovo a označia políčko, ak sa v ňom nachádza dané slovo. Keď má niekto rad/riadok, zvolá: „Bingo!“ Skontrolujte slová nahlas.</p> <p>V druhom kole čítajte/hovorte jednoduché vety, napríklad: Ich habe einen Hund. Meine Freundin hat eine Katze. Das Kaninchen frisst Karotten. Der Vogel ist klein. Žiaci musia rozpoznať zviera z kontextu. Víťaz musí nahlas prečítať svoje slová.</p> <p>Ďalšou možnosťou precvičovania slovnej zásoby je hra pexeso (Memory). Žiaci pracujú s kartičkami, ktoré tvoria dvojice. V prvej fáze môže byť dvojicou obrázok domáceho zvierata a jeho názov v nemčine. V ďalšej fáze môžu žiaci spájať obrázok zvierata s jeho krmivom.</p>
<p>Aktivita 2 (30 minút)</p>	<p>Tiere sind ein Teil unseres Lebens (Lesetext) / Wie kümmern wir uns um Haustiere? (Lesetext)</p> <p>Rozdeľte žiakov do dvojíc. Rozdajte pracovný list č.1 a povedzte, že každý bude pracovať len s jedným textom – s textom A (Tiere sind ein Teil unseres Lebens) alebo textom B (Wie kümmern wir uns um Haustiere?). V každej dvojici jeden žiak dostane za úlohu pracovať s textom A, druhý žiak s textom B. Žiaci si texty nevymieňajú. Každý žiak si individuálne potichu prečíta svoj text a podčiarkne 3 – 4 kľúčové slová, označí hlavnú myšlienku textu. Každý žiak odpovedá na jednoduché otázky len k svojmu textu: Text A – Prečo sú zvieratá dôležité pre ľudí? Aké domáce zvieratá sa v texte spomínajú? Text B – Čo potrebujú domáce zvieratá? Ako sa o ne máme starať?</p> <p>Žiaci si navzájom vysvetlia obsah svojho textu jednoduchými vetami v nemčine. Ako pomôcku napíšte žiakom pomocné vety na tabuľu: In meinem Text geht es um ... Der Text sagt, dass ... Každý žiak sa stáva „expertom“ na svoj text.</p> <p>Aktivita „Dva kruhy“ – automatizovanie a plynulé hovorenie – je zameraná na rozvoj plynulého hovorenia; je veľmi užitočné, keď žiaci opakujú obsah textu viackrát.</p> <p>Požiadajte žiakov, aby sa postavili a vytvorili dva kruhy: vnútorný kruh tvoria žiaci, ktorí čítali text A, vonkajší kruh tvoria žiaci, ktorí čítali text B. Žiaci stoja oproti sebe, čím vzniknú dvojice. V každej dvojici si žiaci navzájom porozprávajú obsah svojho textu. Každý žiak je „expertom“ na svoj text. Keď všetky dvojice skončia, vonkajší kruh sa posunie o jedno miesto doprava. Tak vzniknú nové dvojice. Žiaci opäť rozprávajú obsah textu novému partnerovi. Aktivitu môžete niekoľkokrát zopakovať podľa času a úrovne triedy. Touto aktivitou si automatizujú jazykové štruktúry a zlepšujú plynulosť hovorenia.</p> <p>Na tabuľu môžete napísať pomocné vety, ktoré žiaci používajú pri rozprávaní: „V mojom texte sa píše o ...“ „Dôležité je, že ...“ „Zvieratá potrebujú ...“/In meinem Text geht es um ... Wichtig ist, dass ... Tiere brauchen ...</p> <p>Následne si každá dvojica do zošita urobí tabuľku „Tiere Futter Pflege“ a spoločne ju vyplní, doplní informácie z oboch textov a vytvorí 3 vety, ktoré spájajú oba texty: napr. Tiere sind wichtig. Sie brauchen Futter und Pflege. Wir haben Verantwortung.</p> <p>Niekoľko dvojíc v závere aktivity prezentuje svoje výsledky.</p>

<p>Hlavná časť</p> <p>Aktivita 3 (20 minút)</p>	<p>Was fressen die Haustiere?</p> <p>Ukážete žiakom obrázky domácich zvierat alebo ich napíšete na tabuľu. Pýtajte sa po nemec-ky: Was frisst der Hund? Was frisst die Katze? Ak žiaci nepoznajú sloveso fressen, vysvetlite ho na jednoduchom príklade: Die Kinder essen, die Tiere fressen. Význam upevníte krátkym zopakovaním.</p> <p>Prečítajte text. Žiaci počúvajú a snažia sa spojiť zviera s krmivom. Neznáme slová vysvetlite pomocou obrázkov, gest alebo prekladu, zapíšte ich na tabuľu.</p> <p>Text čítajte po druhýkrát. Žiaci opakujú celé vety zborovo, napr.: Der Hund frisst Fleisch. Cieľom je upevniť správnu vetnú štruktúru a výslovnosť.</p> <p>Rozdajte žiakom pracovný list č. 2. Žiaci samostatne dopĺňajú vety o zvieratách a ich potrave. Pomáhajte slabším. Vytvorte dvojice. Jeden žiak sa pýta: Was frisst ... ?, druhý odpovedá: Der / Die ... frisst ...</p> <p>Tip pre učiteľa: Hra – „Kto som?“ Jeden žiak povie: Ich fresse Karotten und Salat. Trieda háda: Das Kaninchen!</p> <p>Ďalšie možnosti: Bingo alebo Pexeso (Memory) – jednoduché spoločenské hry s kartičkami. Žiaci napíšu 2 – 3 vety: Mein Lieblingstier ist ... Es frisst ... Svoje vety ústne predstavia spolužiakovi.</p> <p>Diferenciácia: Slabší žiaci pracujú s obrázkami, používajú modelové vety, ostatní môžu rozšíriť vetu (napr. Es frisst gern ...).</p> <p>Príklady:</p> <p>Was fressen die Haustiere?</p> <p>der Hund – Hundefutter, Fleisch, Reis. Der Hund frisst Fleisch.</p> <p>die Katze – Katzenfutter, Fisch, Fleisch. Die Katze frisst Fisch.</p> <p>der Hamster – Körner, Samen, Gemüse. Der Hamster frisst Körner.</p> <p>das Kaninchen – Karotten, Salat, Gras. Das Kaninchen frisst Karotten.</p> <p>der Vogel/der Papagei – Körner, Samen, Obst. Der Vogel frisst Körner.</p> <p>der Fisch – Fischfutter, Algen. Der Fisch frisst Fischfutter.</p> <p>die Schildkröte – Gemüse, Salat, Obst. Die Schildkröte frisst Gemüse.</p>
<p>Aktivita 4 (20 minút)</p>	<p>Hádanky</p> <p>Možnosti precvičovania:</p> <p>1. možnosť: Prečítajte postupne nahlas vety a žiaci hádajú a odpovedajú celou vetou: „Das ist ein Hund.“</p> <p>2. možnosť: Triedu rozdeľte na dve skupiny a dávajte otázky striedavo jednej skupine a druhej skupine. Ak skupina odpovie správne, získava bod. Ak odpovie nesprávne, možnosť odpovedať má druhá skupina. Vyhráva skupina, ktorá získa najviac bodov.</p> <p>Potom rozdajte žiakom pracovný list č.3. Žiaci pracujú samostatne. Po vypracovaní spoločne skontrolujte riešenie:</p> <p>Dieses Tier hat lange Ohren. Es hüpf sehr schnell. Es frisst Karotten und Gras. Welches Tier ist das? (der Hase)</p> <p>Dieses Tier ist klein und grau. Es lebt im Haus oder im Feld. Es mag Käse und Körner. Welches Tier ist das? (die Maus)</p> <p>Dieses Tier ist sehr langsam. Es trägt sein Haus auf dem Rücken. Es lebt im Garten. Welches Tier ist das? (die Schnecke)</p> <p>Dieses Tier ist groß oder klein. Es ist sehr treu. Es geht jeden Tag spazieren. Es frisst Fleisch. Welches Tier ist das? (der Hund)</p> <p>Dieses Tier ist klein. Es schläft viel. Es mag Milch. Welches Tier ist das? (die Katze)</p> <p>Dieses Tier ist klein. Es lebt in einem Käfig. Es frisst Körner. Welches Tier ist das? (der Hamster)</p> <p>Dieses Tier ist ein Vogel. Es ist bunt. Es kann sprechen. Es frisst Samen. Welches Tier ist das? (der Papagei)</p> <p>Dieses Tier lebt im Wasser. Es kann schwimmen. Es hat Flossen und Schuppen. Welches Tier ist das? (der Fisch)</p> <p>Dieses Tier ist klein oder mittelgroß. Es hat lange Ohren. Es frisst Karotten. Welches Tier ist das? (das Kaninchen)</p>

<p>Hlavná časť</p>	<p>Dieses Tier lebt im Wasser aber auch an Land. Es hat ein Haus auf dem Rücken. Welches Tier ist das? (die Schildkröte)</p> <p>Dieses Tier ist klein. Es fliegt. Es singt schön. Welches Tier ist das? (der Vogel /der Kanarienvogel)</p> <p>Dieses Tier kann fliegen. Es hat Federn und einen Schnabel. Es singt oft am Morgen. Welches Tier ist das? (der Vogel)</p>
<p>Aktivita 4 (20 minút)</p>	<p>Moje domáce zviera/Moje obľúbené zviera – plagát</p> <p>Rozdeľte triedu na 4 skupiny. Každá skupina si vyberie jedno domáce zviera (napr. pes, mačka, králik, škrečok). Každá skupina vytvorí plagát o svojom zvieratku. Plagát má obsahovať nasledovné body: vzhľad (Aussehen), krmivo (Futter), starostlivosť (Pflege).</p> <p>Aussehen – Wie sieht das Tier aus? z. B.: Es ist klein/groß, braun, weiß und freundlich. Futter – Was frisst das Tier? z. B.: Es frisst Karotten/Fleisch/Körner. Pflege – Wie kümmern wir uns um das Tier? z. B.: Man muss es füttern, sauber halten und bürsten.</p> <p>Žiaci môžu zviera nakresliť, alebo nalepiť obrázok. Na záver, každá skupina prezentuje svoj plagát pred triedou: „Unser Haustier ist der Hund. Er ist groß und braun. Er frisst Fleisch. Wir gehen jeden Tag mit ihm spazieren.“ Trieda môže klásť jednoduché otázky: „Was frisst euer Haustier?“ „Wie sieht es aus?“</p> <p>Alternatívou aktivitou môže byť úloha na samostatné písanie. Zadaťte žiakom úlohu, aby opísali svojho domáceho miláčika alebo svoje obľúbené zviera.: Schreibaufgabe – Beschreibe dein Haustier oder dein Lieblingstier. (Name, Aussehen, Futter, Pflege).</p>
<p>Reflexia a spätná väzba (10 minút)</p>	<p>Žiaci vyznačia alebo povedia:</p> <ol style="list-style-type: none"> Rozumiem slovám ako der Hund, die Schildkröte, der Hamster, fressen, Fleisch.../Ich verstehe Wörter wie der Hund, die Schildkröte, der Hamster, fressen, Fleisch ... ja ein bisschen noch nicht Rozumiem vetám ako/Ich verstehe Sätze wie: Der Hund frisst Fleisch. ja ein bisschen noch nicht Viem sa opýtať a odpovedať/Ich kann fragen und antworten: Was frisst ... ? ja ein bisschen noch nicht Viem povedať vetu o mojom domácom zvierati alebo obľúbenom zvierati./Ich kann einen Satz über mein Haustier/mein Lieblingstier sagen ja nein Viem povedať, čo zvieratá jedia./Ich kann sagen, was Tiere fressen. ja nein Rozumiem textu/Ich verstehe den Text ja nein <p>Alternatívou môže byť, že si do zošita nakreslia semafor a ak rozumejú a vedia povedať, vyfarbia na semafore zelenú farbu; ak rozumejú, ale potrebujú ešte pomoc, vyfarbia žltú farbu a ak nerozumejú, tak zase červenú farbu.</p> <p>Ďalšia možnosť je, že žiaci doplnia vety:</p> <p>Dnes som sa naučil/a: Najviac sa mi darilo: Ešte potrebujem precvičiť: Spolupracoval/a som so spolužiakom. áno nie Pokúsil/a som sa hovoriť po nemecky. áno trochu</p>
<p>Hodnotenie (5 minút a priebežne počas hodiny)</p>	<p>Formatívne hodnotenie (počas hodiny) je priebežné a bez známkovania. Pozorovanie žiakov: zapojenie do aktivít, správne používanie slovnnej zásoby (Hund, Katze, frisst), snaha komunikovať v nemčine.</p> <p>Ústna spätná väzba: „Sehr gut!“ „Richtig.“ „Versuch es noch einmal.“ Okamžitá oprava chýb formou zopakovania správnej vety. Vhodné najmä pri práci v dvojiciach, hrách (Bingo, Kto som?) alebo opakovaní viet zborovo.</p> <p>Sebahodnotenie žiakov má byť rýchle (2 – 3 minúty), bez stresu, ideálne na konci hodiny.</p>

Text A: Tiere sind ein Teil unseres Lebens

Viele Kinder mögen Tiere, denn Tiere sind freundlich und treu. Viele Familien haben ein Haustier zu Hause. Sehr beliebt sind Hunde, Katzen und kleine Tiere wie Hamster oder Meerschweinchen. Ich habe einen Hund. Er heißt Max und ist drei Jahre alt. Max ist mittelgroß und sehr aktiv. Jeden Morgen gehe ich mit ihm spazieren, auch wenn das Wetter nicht gut ist. Am Nachmittag spielt er gern im Garten oder mit einem Ball. Meine Schwester hat ein Kaninchen. Es lebt in einem großen Käfig und frisst gern Karotten, Salat und Gras. Das Kaninchen braucht viel Platz und frisches Wasser. Meine Schwester kümmert sich jeden Tag um ihr Tier. Tiere machen uns glücklich, aber sie brauchen Zeit, Liebe und Verantwortung. Wir müssen gut auf sie aufpassen, denn sie sind von uns abhängig.

Text B: Wie kümmern wir uns um Haustiere?

Haustiere sind unsere Freunde. Sie machen uns glücklich, aber sie brauchen auch viel Pflege und Aufmerksamkeit.

Zuerst brauchen Haustiere Futter und frisches Wasser. Wir müssen darauf achten, dass das Futter gesund ist. Jedes Tier braucht anderes Futter. Hunde und Katzen brauchen nicht das gleiche Essen.

Haustiere brauchen auch Bewegung und Platz. Hunde müssen jeden Tag spazieren gehen. Kleine Tiere wie Hamster oder Kaninchen brauchen einen sauberen Käfig.

Sehr wichtig ist auch die Pflege. Wir sollen die Tiere sauber halten und sie regelmäßig bürsten. Wenn ein Tier krank ist, müssen wir mit ihm zum Tierarzt gehen.

1. Was fressen die Haustiere?

der Hund – Hundefutter, Fleisch, Reis: Der Hund frisst Fleisch.

die Katze – Katzenfutter, Fisch, Fleisch:

der Hamster – Körner, Samen, Gemüse:

das Kaninchen – Karotten, Salat, Gras:

der Vogel/der Papagei – Körner, Samen, Obst:

der Fisch – Fischfutter, Algen:

die Schildkröte – Gemüse, Salat, Obst:

2. Ordne zu (Verbinde) Verbinde das Tier mit dem richtigen Futter:

der Hund _____ die Katze _____ der Hamster _____

das Kaninchen _____ der Vogel _____ der Fisch _____

die Schildkröte _____

3. Richtig oder falsch?

Schreib R (richtig) und F (falsch).

Die Katze frisst Gras. _____

Der Vogel frisst Fleisch. _____

Der Fisch frisst Fischfutter. _____

Der Hamster frisst Körner. _____

Das Kaninchen frisst Karotten. _____

4. Mein Lieblingstier

Mein Lieblingstier ist _____. Es frisst _____.

Zeichne dein Lieblingstier!

Rate das Tier – Welches Tier ist das?

1. Dieses Tier hat lange Ohren. Es hüpf sehr schnell. Es frisst Karotten und Gras.
Welches Tier ist das?
2. Dieses Tier ist klein und grau. Es lebt im Haus oder im Feld. Es mag Käse und Körner.
Welches Tier ist das?
3. Dieses Tier ist sehr langsam. Es trägt sein Haus auf dem Rücken.
Es lebt im Garten. Welches Tier ist das?
4. Dieses Tier ist groß oder klein. Es ist sehr treu. Es geht jeden Tag spazieren.
Es frisst Fleisch. Welches Tier ist das?
5. Dieses Tier ist klein. Es schläft viel. Es mag Milch. Welches Tier ist das?
6. Dieses Tier ist klein. Es lebt in einem Käfig. Es frisst Körner. Welches Tier ist das?
7. Dieses Tier ist ein Vogel. Es ist bunt. Es kann sprechen. Es frisst Samen.
Welches Tier ist das?
8. Dieses Tier lebt im Wasser. Es kann schwimmen. Es hat Flossen und Schuppen.
Welches Tier ist das?
9. Dieses Tier ist klein oder mittelgroß. Es hat lange Ohren. Es frisst Karotten.
Welches Tier ist das?
10. Dieses Tier lebt im Wasser aber auch an Land. Es hat ein Haus auf dem Rücken.
Welches Tier ist das?
11. Dieses Tier ist klein. Es fliegt. Es singt schön. Welches Tier ist das?
12. Dieses Tier kann fliegen. Es hat Federn und einen Schnabel.
Es singt oft am Morgen. Welches Tier ist das?

6.4 Nemecký jazyk: príklad vyučovacej jednotky (9. ročník/3. cyklus)

Názov	Príroda okolo nás
Vyučovaci predmet	nemecký jazyk
Ročník/cyklus	9. ročník/3. cyklus
Tematický okruh podľa ŠVP	Príroda a životné prostredie: ochrana životného prostredia
Témy	Moje Naturerkudungen/Objavovanie prírody Unseren Wald schützen/Ochrana nášho lesa
Trvanie vyučovacej jednotky	4 vyučovacie jednotky/bloková výučba
Prierezové gramotnosti	Environmentálna gramotnosť
Pomôcky a materiály	– rám 1x1 – výkresy, fixky, farbičky – pracovné listy č. 1, 2, 3, 4

Prepojenie vyučovacej jednotky so ŠVP a ŠKVP

Ciele vzdelávania na úrovni ŠVP	Ciele vzdelávania na úrovni ŠKVP
<ol style="list-style-type: none"> Čítať s porozumením primerané súvislé texty. Zachytiť hlavnú myšlienku a konkrétne informácie z vypočutého textu. Vyjadriť svoje myšlienky, názory a postoje na primeranej úrovni v ústnej a písomnej forme. Komunikovať v situáciách vzťahujúcich sa na oblasti, ktoré sa žiaka bezprostredne týkajú v ústnej a písomnej forme. 	<ol style="list-style-type: none"> Čítať s porozumením súvislý text. Porozumieť dôležitým bodom príbehu a sledovať jeho dej. Vyjadriť svoje myšlienky, názory a postoje na primeranej úrovni v ústnej a písomnej forme. Napísať jednoduchý opis činnosti. Kriticky hodnotiť informácie o ochrane prírody/znečisťovaní lesov.
Výkonový štandard na úrovni ŠVP	Výkonový štandard na úrovni učebných osnov ŠKVP
<p>Recepcia: čítanie/počúvanie s porozumením</p> <ul style="list-style-type: none"> Pochopiť dej príbehu, pokiaľ je príbeh rozprávaný pomaly a zreteľne. Porozumieť jednoduchej prezentácii na známu tému, ak je doplnená vizuálnymi podnetmi a konkrétnymi príkladmi. 	<p>Recepcia: čítanie/počúvanie s porozumením</p> <ul style="list-style-type: none"> Porozumieť príbehu/prečítanému textu. Sledovať s porozumením prezentácie príbehov o lese.
<p>Produkcia: ústny prejav</p> <ul style="list-style-type: none"> Tvoríť rôzne typy viet. Komunikovať o sebe a iných ľuďoch, o ich činnostiach, miestach, veciach zo svojho prostredia. Zrozumiteľne a s primeranou intonáciou vyslovovať slová a vety. Predniesť krátku, vopred pripravenú, jednoduchú prezentáciu na známu tému. Vyjadriť svoj názor s jednoduchým zdôvodnením. 	<p>Produkcia: ústny prejav</p> <ul style="list-style-type: none"> Používať rôzne typy viet (oznamovacie, opytovacie, rozkazovacie) a komunikovať o činnostiach (čo žiaci robia v lese), o miestach (opísať ako vyzerá v lese), Zrozumiteľne vyslovovať slová a vety a používať správnu intonáciu. Predniesť krátku, vopred pripravenú, jednoduchú prezentáciu na tému ochrana prírody. Vyjadriť svoj názor k textu Ein Tag für die Natur a zdôvodniť ho jednoduchým spôsobom. Vyjadriť svoj názor k téme ochrany prírody.

Výkonový štandard na úrovni ŠVP	Výkonový štandard na úrovni učebných osnov ŠKVP
<p>Produkcia: písomný prejav</p> <ul style="list-style-type: none"> – Tvorí rôzne druhy textov s dodržaním pravopisných pravidiel. – Napísať súvislý text a tvoriť súvetia spojkami, ako napr. „a“, „ale“, „pretože“. 	<p>Produkcia: písomný prejav</p> <ul style="list-style-type: none"> – Napísať príbeh o lese, pokračovať v príbehu Ein Tag für die Natur, uplatniť správny pravopis.
<p>Interakcia: ústna interakcia</p> <ul style="list-style-type: none"> – Jednoduchým jazykom sa porozprávať o bežných témach. – V rozhovore vyjadriť svoj názor s jednoduchým zdôvodnením. 	<p>Interakcia: ústna interakcia</p> <ul style="list-style-type: none"> – Vyjadriť svoj názor k prečítanému textu a zdôvodniť ho v rozhovore.
Obsahový štandard na úrovni ŠVP	Obsahový štandard na úrovni učebných osnov ŠKVP
<p>Funkcie jazyka</p> <p>Porozprávanie príbehu a reakcia naň: vyjadriť, či sa mi príbeh páči/nepáči s jednoduchým zdôvodnením, začať/rozvinúť/ukončiť príbeh, tvorivo prerozprávať príbeh, zhrnúť príbeh, jednoducho zhodnotiť príbeh</p> <p>Vyjadrenie návrhu a reakcia naň</p> <p>Opis: opísať osobu/predmet/miesto/činnosť s použitím detailov</p>	<p>Funkcie jazyka</p> <p>Napísať a porozprávať príbeh a reagovať naň: vyjadriť, či sa mi príbeh páči/nepáči a zdôvodniť svoj názor, samostatne porozprávať príbeh, tvorivo prerozprávať príbeh, zhrnúť príbeh, jednoducho zhodnotiť príbeh</p> <p>Opísať prostredie – les, vyjadriť pocity, povedať svoj názor, dať návrh na riešenie</p>
<p>Jazykové prostriedky</p> <p>Slovosled v hlavnej vete, vo vedľajšej vete</p> <p>Oznamovacia veta v perfekto, s modálnym slovesom</p> <p>Opytovacia veta: doplňovacie otázky, zisťovacie otázky</p> <p>Rozkazovacia/Zvolacia veta; vety s dass</p> <p>Vedľajšia veta príčinná: weil; vedľajšia veta podmienková: wenn; vedľajšie vety účelové so spojkou damit</p>	<p>Jazykové prostriedky</p> <p>Slovosled v hlavnej vete, vo vedľajšej vete</p> <p>Oznamovacia veta v perfekto, s modálnym slovesom (sollen)</p> <p>Opytovacia veta: doplňovacie otázky, zisťovacie otázky, rozkazovacia/zvolacia veta</p> <p>Vety s dass; vedľajšia veta príčinná: weil; vedľajšia veta podmienková: wenn; vedľajšie vety účelové so spojkou damit</p>
<p>Sociolingválna zložka</p> <p>Využívanie vhodných stratégií v komunikácii s ohľadom na komunikačného partnera, tému a sociokultúrny kontext</p>	<p>Sociolingválna zložka</p> <p>Žiaci využívajú vhodné stratégie v komunikácii, prebieha neformálna komunikácia medzi žiakmi a formálna medzi učiteľom a žiakmi.</p>
<p>Tematické okruhy</p> <p>Príroda a životné prostredie</p>	<p>Tematické okruhy/témy</p> <p>Príroda a životné prostredie: ochrana prírody</p>
	<p>Druhy textov</p> <p>Súvislý text, príbeh, dialógy</p>

Priebeh vyučovacej jednotky	
Úvod	
Motivácia (10 minút)	V úvode hodiny diskutujte so žiakmi, kto chodí rád do prírody, na lúku, k jazeru, do lesa, čo tam robia, čo tam videli... Ako sa im v lese páči. Prečo sú pre nás lesy dôležité.
Hlavná časť	
Aktivita 1 (15 minút)	Opakovanie slovnej zásoby k téme príroda Rozdeľte žiakov do troch skupín – skupina A, skupina B a skupina C. Každá skupina dostane plagát a fixky. Úlohou skupín je zapísať čo najviac slov v nemčine k téme príroda (zvieratá, hmyz).

<p>Hlavná časť</p>	<p>Povedzte žiakom, aby si plagát rozdelili na dve polovice. Na jednu budú písať zvieratá (len tie, ktoré žijú v našich lesoch) a na druhú stranu budú písať chrobáky alebo drobný hmyz. Po 2 minútach si skupiny vymenia plagáty: A → B, B → C, C → A. V každom kole si žiaci prečítajú slová spolužiakov, doplnia nové slovíčka vlastnou farbou. Po trefom kole sa plagáty vrátia pôvodným skupinám. Žiaci reflektujú, o koľko sa ich slovná zásoba rozšírila. Plagáty zostanú vyvesené v triede ako jazyková podpora počas projektu a priebežne sa budú dopĺňať o nové slovíčka.</p> <p>Na začiatku alebo na záver aktivity rozdajte žiakom pracovný list č. 1, v ktorom sú schované slová, názvy zvierat alebo chrobákov (vodorovne alebo zvisle). Úlohou žiakov je nájsť a vypísať všetky zvieratá a chrobáky a následne ich roztriediť na zvieratá a na chrobáky, drobný hmyz.</p>
<p>Aktivita 2 (45 minút)</p>	<p>Pozorovanie v prírode</p> <p>Vysvetlite žiakom, že dnes budú pozorovať prírodu na malom priestore a uvidia rozmanitosť života v konkrétnom prostredí.</p> <p>Postup práce:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Príroda v jednom štvorcovom metri – terénne pozorovanie (40 minút): Žiaci pracujú v skupinách po štyroch. Každá skupina má jeden rám s rozmermi 1 × 1 meter. 2. Na školskom dvore alebo v blízkom prírodnom prostredí si vyberú miesto, kde rám položia. Úlohou žiakov je pozorovať iba to, čo sa vnútri rámu deje, všimnúť si detaily – rastliny, hmyz, pôdu, kamienky, listy. Potom si rám rozdelia na štyri rovnaké časti. (Voliteľné: Urobte fotografiu rámu ako dokumentáciu.) 3. Každý člen skupiny graficky zakreslí jednu časť pozorovaného priestoru, alebo si objekty odfotí a neskôr ich spracuje výtvarne. Dobré je urobiť si detailnejšie fotografie z rámu ako dokumentáciu. 4. Počas práce žiaci zapisujú pozorovania v nemčine, napríklad: Wir sehen grüne Pflanzen und trockenes Gras. Im Quadrat gibt es einen Käfer und eine Spinne. Der Boden ist trocken und braun. 5. Potom žiaci spoja jednotlivé časti kresieb do jedného obrazu, doplnia nemecké pomenovania k jednotlivým objektom, pripraví krátku prezentáciu (3 – 5 viet). <p>Jazyková opora (scaffolding): Wir sehen ... Es gibt ... Im Quadrat befindet sich ... Das ist ein / eine ... Každá skupina následne prezentuje svoj projekt pred triedou v nemčine. Môžu si urobiť aj výstavku na chodbe školy.</p> <p>Počas aktivity môžete viesť so žiakmi ešte rozhovor o ich dojmoch a pozorovaniach. Napr.: Čo vás pri pozorovaní vymedzeného priestoru najviac prekvapilo? Aké druhy rastlín alebo živočíchov ste zaznamenali? Prečo si myslíte, že sa práve tieto organizmy nachádzali na tomto mieste? Ako by sa život v tomto priestore zmenil, keby sa pozorovanie uskutočnilo v inom ročnom období alebo počas iného počasia? Aký význam má detailné pozorovanie prírody pre jej ochranu?</p> <p>Výstup projektu sú výtvarné práce a plagáty vystavené v triede alebo na chodbe, rozšírená tematická slovná zásoba, prepojenie jazykového a prírodovedného učenia.</p>
<p>Aktivita 3 (30 minút)</p>	<p>Ein Tag für die Natur</p> <p>Povedzte žiakom, že budete čítať krátky text. Napíšte na tabuľu nadpis: Ein Tag für die Natur a žiaci hádajú, o čom bude text. Prečo je to für die Natur? Potom napíšte na tabuľu 3 – 5 kľúčových slov. Napr. Müll, im Wald, Kinder, sammeln, Tiere, füttern. Worum geht es im Text? Was könnte passieren?</p> <p>Otázka na osobnú skúsenosť (Kennst du das? Hast du das schon erlebt?) Dôležité je, aby žiaci ešte text nečítali. Cieľom je aktivovať predchádzajúce vedomosti, motivovať žiakov a podľa potreby pripraviť slovnú zásobu.</p> <p>Rozdajte pracovný list č. 2 s krátkym textom Ein Tag für die Natur. Povedzte žiakom, aby si text najprv prečítali potichu a vyriešili úlohu č. 1. Následne sa ich opýtajte: Worum geht es im Text? Cieľom je porozumieť obsahu príbehu.</p> <p>Potom nechajte žiakov text ešte raz prečítať. Žiaci by mali už detailnejšie porozumieť príbehu. Po druhom čítaní žiaci riešia úlohy 2 až 4. (konkrétne otázky k textu, dopĺňanie viet, hľadanie informácií v texte). Pri práci s textom je hlavným cieľom aktívne používať jazyk, a to ústne aj písomne.</p>

<p>Hlavná časť</p>	<p>Vytvorte dvojice alebo skupiny s niekoľkými žiakmi. Povedzte žiakom, aby vyjadrili svoj názor na text.</p> <p>Was denkst du darüber? Wie findest du die Idee von Viktor? Gut/schlecht? Warum?</p> <p>Následne si žiaci v dvojiciach pripravujú dialóg medzi Filipom a Viktorom a nechajte ich tento dialóg zahrať.</p> <p>Ďalšia úloha bude trénovať písomný prejav.</p> <p>Čo sa stalo na druhý deň? Povedzte žiakom, aby napísali pokračovanie príbehu. Žiaci môžu pracovať v dvojiciach. Dvojice, ktoré vedú pekne kresliť a majú záujem, môžu vytvoriť komiks alebo plagát. Na záver žiaci prezentujú svoje práce.</p> <p>Tip pre učiteľa: Text môžete využiť aj na jazykovú prácu. Napríklad napísať príbeh v minulom čase, ako Viktor rozprával spolužiakom na druhý deň v škole, čo všetko robili v lese alebo vyhľadanie konkrétneho javu (čas, slovesá, predložky), tvorba viet podľa vzoru z textu.</p>
<p>Aktivita 4 (30 minút)</p>	<p>Dialóg v lese</p> <p>Aktivita rozvíja komunikačné zručnosti, ekologické povedomie, spoluprácu vo dvojiciach a podporuje zážitkové učenie.</p> <p>Žiaci premenia triedu na lesné prostredie. Po celej triede rozložia rôzne druhy odpadu – plastové a sklenené fľaše, papier, plastové tašky, obaly od potravín a iný odpad, čím vznikne simulácia znečisteného lesa. Žiaci sa rozdelia do dvojíc. Pohybujú sa po „lese“, pozorujú okolie a komentujú situáciu, vyjadrujú svoje pocity a názory na znečistenie prírody. V rozhovoroch môžu používať jednoduché aj rozvité vety, opisovať, čo vidia, hodnotiť správanie ľudí a navrhovať riešenia, ako prírodu chrániť. Funkcie jazyka a jazykové prostriedky, ktoré si žiaci precvičujú:</p> <p>Opis/Beschreibung: Im Wald gibt es viel Müll. Auf dem Boden liegen Plastikflaschen.</p> <p>Vyjadriť pocity/Gefühle ausdrücken: Ich bin traurig. Ich habe Angst. Es ärgert mich, dass die Leute den Müll nicht mitnehmen.</p> <p>Vyjadriť svoj názor/Meinung sagen: Die Menschen sollten die Natur nicht verschmutzen. Das ist sehr gefährlich für die Tiere.</p> <p>Návrhy na riešenie pomocou modálnych sloves sollen, müssen/Lösungsvorschläge (Modalverben): Wir sollten den Müll sammeln und trennen. Wir müssen unsere Wälder schützen. Wir sollten keinen Müll in die Natur werfen. Wir müssen sie wegräumen.</p>
<p>Aktivita 5 (30 minút)</p>	<p>Príroda/Les – kreatívne písanie</p> <p>Rozdelte žiakov do dvojíc. Každý žiak povie jedno slovo z témy „príroda/les“ v nemčine. Zapište všetky slová na tabuľu. Žiaci majú napísať krátky príbeh v nemčine, v ktorom použijú čo najviac slov z tabule. Príbeh by mal byť zrozumiteľný, logický a tematicky zameraný na prírodu.</p> <p>Postup pri písaní (pomocné kroky pre žiakov):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Pozrite si slová na tabuľu a vyberte si tie, ktoré chcete použiť. 2. Dohodnite sa, kto bude písať, kto bude kontrolovať správnosť viet. 3. Odpovedzte si na základné otázky: Wo spielt die Geschichte? (Kde sa príbeh odohráva?) Wer kommt in der Geschichte vor? (Kto v príbehu vystupuje?) Was passiert? (Čo sa stane?) 4. Napíšte krátky úvod (1 – 2 vety). 5. Rozviňte dej – použite čo najviac slov z tabule. 6. Na záver príbeh spoločne skontrolujte – slovosled, slovesá, veľké písmená podstatných mien. <p>Keď si žiaci skontrolovali svoje texty, poprosť ich, aby si sadli do kruhu. Každá dvojica/autori prečíta svoj príbeh nahlas. Z textov sa môže vytvoriť spoločná kniha krátkych príbehov o lese. Názov knihy vymyslia žiaci spoločne.</p>

Hlavná časť	
Reflexia a spätná väzba (10 minút)	<p>V rámci skupiny sa členovia vzájomne hodnotia, napr. hodnotia spoluprácu, používanie nemeckého jazyka v ústnej forme.</p> <p>Písomne žiaci doplnia vety:</p> <p>Dnes som sa naučil/a:</p> <p>Najviac sa mi darilo:</p> <p>Ešte potrebujem precvičiť:</p> <p>Čo by som nabudúce urobil inak:</p> <p>Spolupracoval/a som so spolužiakom/spolužiačkou: áno nie</p> <p>Pokúsil/a som sa hovoriť po nemecky: áno trochu</p>
Hodnotenie	<p>Na začiatku hodiny oboznámte žiakov s kritériami hodnotenia. Napríklad:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Kritériá hodnotenia (max. 10 bodov) – Aktívna účasť v skupine: 0 – 2 body – Presnosť a detailnosť pozorovania a vyjadrenie v nemeckom jazyku: 0 – 3 body – Grafické spracovanie (prehľadnosť, zrozumiteľnosť): 0 – 2 body – Spolupráca v skupine: 0 – 2 body – Reflexia a odpovede na otázky: 0 – 1 bod
Poznámky pre učiteľa	
<p>Žiaci v treťom cykle, najmä v 8. a 9. ročníku, prechádzajú výrazným vývinovým obdobím, ktoré ovplyvňuje ich motiváciu, záujmy aj spôsob učenia. Vyučovanie nemeckého jazyka preto musí reflektovať ich potrebu samostatnosti, sociálneho kontaktu a praktického využitia jazyka. V nasledujúcich bodoch sú uvedené hlavné špecifiká tejto vekovej skupiny a návrhy aktivít, ktoré ich dokážu zaujať a podporiť efektívne učenie.</p> <p>Vývinové a motivačné špecifiká žiakov 12 – 14 rokov:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Žiaci majú silnú potrebu socializácie – skupinová práca je pre nich prirodzená, radi komunikujú a porovnávajú sa s rovesníkmi. – Hľadajú si identitu – chcú sa odlíšiť, vyjadriť názory, prezentovať svoje záujmy. – Sú veľmi citliví na kritiku – potrebujú povzbudenie a pocit úspechu. – Majú radi konkrétne a praktické veci – jazyk ich zaujme najmä vtedy, ak vidia jeho využitie v realite. Vhodné je striedať aktivity a používať viac dynamických prvkov. – Témy, ktoré ich zaujmú, vychádzajú z reálnych životných situácií napr. nákupy, jedlo, móda, škola, kamarátstva, konflikty, cestovanie, dovolenky, výlety, technológie, internet, sociálne siete, osobné záujmy: hudba, videá, YouTube, šport, online aj spoločenské hry, domáce zvieratá, životný štýl, kultúra a aktuálne trendy, tiktok, influenceri, ekologické témy, mestský život vs. dedina. <p>Preto je dôležité všetky uvedené body zohľadniť a využívať činnostný prístup a čo najviac hovorenia už od začiatku hodiny: krátke rozhovory, rolové hry, mini-scénky a používanie fráz, ktoré môžu uplatniť v reálnom živote.</p> <p>Ďalšími možnosťami sú projektové a tvorivé aktivity, kde pracujú v tímoch – rozdelenie úloh podľa schopností žiakov: tvorba videí (napr. „Mein Tag“, „Mein Haustier“, „Unsere Schule“), tvorba posterov, komiksov, krátkych prezentácií. Pre žiakov je zaujímavé a radi pracujú s digitálnymi nástrojmi, ako Kahoot, Quizizz, Wordwall – opakovanie slovnej zásoby, Padlet – zbieranie nápadov, prezentácie projektov, Canva – tvorba moderných plagátov alebo infografík v nemčine. Nezabudnite zaradiť do vyučovania aj krátke 2 – 3 minútové pohybové a aktivizačné aktivity alebo didaktické hry: „Finde jemanden, wer.....“, „Steh auf, wenn...“ práca s kartičkami, obrázkami, rýchle súťaže.</p> <p>Dôležitá je aj možnosť diferencovanej výučby. Pripravte úlohy podľa úrovne, aby si žiaci mohli vyberať z viacerých úloh, a tak sa môžu zapojiť aj slabší žiaci cez podporu v skupinách.</p> <p>Ešte pár nápadov – aktivít, ktorými zaujmete žiakov pri učení sa nemčiny:</p> <ul style="list-style-type: none"> – „Môj svet na 1 minútu“: Žiak hovorí 1 minútu o téme (hudba, šport, škola, jedlo). – Mini-projekt „Náš triedny vlog“: Skupiny pripravia 1 – 2 minútové video o škole, prestávkach alebo aktivitách. – Hra „Živý komiks“: Žiaci dostanú obrázky a musia ich pantomímou zahrať, ostatní hádajú nemecké slovesá a frázy. – „Speed-Dating v nemčine“: Žiaci sedia oproti sebe a každých 60 – 90 sekúnd menia partnera. Rozprávajú o jednoduchej téme. 	

Poznámky pre učiteľa

- Tvorba playlistov a opis hudby: Každý žiak si vyberie nemeckú pesničku, predstaví ju, uvedie 5 slov, ktoré sa naučil.
- Digitálna nástienka „Meine Woche“: Žiaci nahrávajú krátke vety, fotky alebo emoji opisujúce ich týždeň.
- Zóna čítania a zóna hovorenia: V triede sa vytvoria 2 zóny ☒ zóna čítania a zóna hovorenia. Žiaci dostanú krátky text, ktorý prečítajú v zóne čítania a keď to už vedia porozprávať, prejdú do zóny hovorenia, kde si nájdu partnera/ku a navzájom si porozprávajú, o čom čítali.
- Tvorba krátkeho videa – „Influencer-Challenge“: Žiaci si predstavia, že sú influenceri a vytvoria 30 – 60 sekundové video v nemčine. Môžu si vybrať tému: Mein Lieblingssport (môj obľúbený šport), Mein Outfit heute (môj outfit dnes), Mein Hobby kurz erklärt (vysvetlenie môjho koníčka), Tipps für die Schule (tipy do školy). Cieľ: krátke, jednoduché, autentické vety; budovanie sebavedomia pri hovorení.
- Hranie rolí „Deutsches Café“: Trieda sa mení na malé nemecké bistro. Žiaci pracujú v skupinách: čašníci (učia sa frázy typu: Was möchten Sie?, Hier bitte, Macht zusammen ... Euro.), zákazníci (trénujú objednávanie: Ich nehme ..., Für mich bitte ...), tvorcovia lístka (tvoria menu v Canve). Cieľ: praktická komunikácia, prehrávanie situácií z reálneho života.
- Fotopríbeh „Meine Woche in Bildern“: Každý žiak prinesie 5 fotografií zo svojho týždňa (alebo nájde obrázky online) a vytvorí krátky príbeh. Môže použiť emoji, jednoduché vety a spojky: und, aber, dann, danach. Cieľ: rozprávanie o zážitkoch, budovanie slovnej zásoby.
- „Wir machen ein Comic-Heft!“: Žiaci pracujú vo dvojiciach a vytvoria 1 – 2 strany komiksu. Môžu použiť aplikácie (Canva, Pixton) alebo papier. Téma môže byť: školský vtipný príbeh, superhrdina v našej obci, rozhovor dvoch spolužiakov. Cieľ: tvorivosť a jednoduché rozhovory „v bubline“.
- Mini-expo „Deutschland entdecken“: Každá skupina si vyberie jedno po nemecky hovoriace mesto (Berlin, Hamburg, Dresden...). Pripraví si krátku prezentáciu napr. 5 zaujímavostí, mapku, odporúčanie pre turistu. Na konci sa usporiada „prechádzka“ po triede ako v galérii. Cieľ: kultúrne povedomie, prezentácia informácií.
- Hudobná aktivita „Song Quiz“: Učiteľ vyberie krátku ukážku z nemeckej piesne (Max Giesinger, Wincent Weiss, Mark Forster...). Žiaci dopĺňajú chýbajúce slová, spájajú slovnú zásobu s obrázkami alebo hľadajú rýmujúce sa slová. Cieľ: sluchová pamäť, motivácia, kontakt s modernou nemčinou.

Pre žiakov 3. cyklu funguje jazyk, ktorý je živý, praktický a prepojený s ich svetom. Keď môžu tvoriť, hýbať sa, prezentovať seba, používať technológie a pracovať v tímoch, nemčina sa pre nich stáva príležitosťou – nie povinnosťou.

Aktivita 1: Pracovný list č. 1

V tabuľke je ukrytých 20 slov – názvy zvierat, chrobákov. Napísané sú buď vodorovne alebo zvisle. Nájdi všetky názvy a vypíš ich. Potom ich roztried' do dvoch skupín: zvieratá – chrobáky.

E	K	G	L	O	P	B	V	L	H	A	S	K	P	O	M	L	M
I	B	Ä	R	Q	A	H	U	S	R	E	H	T	Z	Y	H	K	A
C	R	E	G	E	N	W	U	R	M	T	C	X	N	M	I	L	R
H	E	R	J	B	L	A	T	T	K	Ä	F	E	R	H	L	Z	I
H	K	A	X	V	G	K	I	O	P	R	O	R	O	K	B	I	E
Ö	I	F	U	C	H	S	G	H	S	A	S	P	I	N	N	E	N
R	L	R	R	J	L	K	M	N	B	P	R	W	G	I	V	P	K
N	M	O	M	Z	I	T	W	O	L	F	K	A	R	V	E	L	Ä
C	W	S	D	Z	O	E	F	I	L	I	P	K	I	O	A	F	F
H	I	C	F	K	T	P	T	E	K	B	A	W	L	I	M	T	E
E	K	H	R	M	A	U	L	W	U	R	F	O	L	E	N	J	R
N	H	K	T	A	K	O	K	L	S	A	F	K	E	D	Y	H	S
H	B	J	K	T	H	E	U	S	C	H	R	E	C	K	E	N	D
W	I	L	D	S	C	H	W	E	I	N	C	D	L	K	Q	D	H
B	E	O	S	C	H	M	E	T	T	E	R	L	I	N	G	S	L
V	N	W	E	S	P	E	X	B	D	H	I	R	S	C	H	U	K
P	E	Z	U	W	I	L	D	H	A	S	E	A	B	L	P	Y	L

Riešenie tabuľky:

E																	M
I	B	Ä	R						R	E	H						A
C	R	E	G	E	N	W	U	R	M								R
H				B	L	A	T	T	K	Ä	F	E	R				I
H			W														E
Ö		F	U	C	H	S					S	P	I	N	N	E	N
R		R	R										G				K
N		O	M				W	O	L	F			R				Ä
C		S											I				F
H		C											L				E
E		H		M	A	U	L	W	U	R	F		L				R
N													E				
	B				H	E	U	S	C	H	R	E	C	K	E	N	
W	I	L	D	S	C	H	W	E	I	N							
	E		S	C	H	M	E	T	T	E	R	L	I	N	G		
	N	W	E	S	P	E				H	I	R	S	C	H		
	E			W	I	L	D	H	A	S	E						

Prečítaj text Ein Tag für die Natur/Lies den Text Ein Tag für die Natur.

Ein Tag für die Natur

Schüler der 9. Klasse der Grundschule beschließen, einen Tag für die Natur zu organisieren. Sie wollen im Wald Müll sammeln und Tiere füttern. Die Idee kommt von Viktor. „Wir lernen viel über Umweltschutz“, sagt Viktor im Unterricht. „Aber wir sollten auch etwas Praktisches machen.“ Filip antwortet: „Du hast Recht. Wir können der Natur helfen.“ Die Lehrerin findet die Idee sehr gut. Zusammen planen die Schüler den Tag. Sie machen eine Liste mit Dingen, die sie brauchen. „Wir brauchen Müllsäcke und Handschuhe“, sagt Filip. „Und auch Futter für die Tiere“, ergänzt Viktor. „Aber nur gesundes Futter.“ Am Freitag treffen sich Viktor und Filip nach der Schule. Sie kontrollieren alles. „Ist alles bereit?“, fragt Filip. „Ja“, sagt Viktor. „Wir können morgen starten.“ Am Samstag fahren die Schüler früh am Morgen in ein Naturschutzgebiet. Zuerst sammeln sie Müll im Wald und am Weg. Die Säcke werden schnell voll. „Es ist traurig, wie viel Müll hier liegt“, sagt Filip. Viktor antwortet: „Ja, aber wir machen jetzt etwas dagegen.“ Nach der Arbeit füttern sie die Tiere. Sie legen Körner für die Vögel und Karotten für andere Tiere an sichere Plätze. „Man muss vorsichtig sein“, sagt Viktor. „Das habe ich heute gelernt“, antwortet Filip. Am Ende des Tages sind alle müde, aber zufrieden. Die Lehrerin sagt: „Ihr habt sehr gut gearbeitet.“ Viktor sagt zu Filip: „Das war ein wichtiger Tag.“ „Ja“, sagt Filip. „Wir haben Verantwortung gezeigt.“

Wortschatz: beschließen – rozhodnúť, die Müllsäcke – vrecia na smeti, das Futter – potrava, füttern – krmiť, die Körner – zrná, die Verantwortung – zodpovednosť

1. Správne alebo chybné? Napiš R (správne) a F (nesprávne)/Richtig oder falsch Schreibe R (richtig) oder F (falsch).

Die Idee für den Naturtag kommt von Filip. _____ Viktor und Filip planen den Tag alleine ohne Lehrerin. _____

Die Schüler fahren am Samstag in die Natur. _____ Die Schüler sammeln Müll und füttern Tiere. _____

Am Ende sind die Schüler unzufrieden. _____

2. Odpovedaj na otázky./Beantworte die Fragen.

Was wollen die Schüler für die Natur tun? _____

Was brauchen sie für den Tag? (Nenne zwei Dinge/Sachen.) Was nehmen sie mit? _____

Warum sagt Filip, dass der Tag wichtig war? _____

3. Slovná zásoba/Wortschatz – Ergänze die Sätze Setze ein

Müllsäcke – Natur – Verantwortung – planen – Tiere

Die Schüler wollen der _____ helfen. Viktor und Filip _____ den Tag gemeinsam. Sie bringen _____ zum Müllsammeln mit. Die Schüler füttern die _____. Am Ende zeigen sie _____.

4. Úloha na písanie/Schreibaufgabe (8 – 15 Sätze)

Stell dir vor, du bist dabei. Was hast du gemacht? Wie hast du dich gefühlt? Würdest du so einen Tag wieder organisieren? Warum?

Tieto vety by ti mohli pomôcť pri hovorení/rozprávaní:

Opis/Beschreibung:

Im Wald gibt es viel Müll. Auf dem Boden liegen Plastikflaschen.

Vyjadriť pocity/Gefühle ausdrücken:

Ich bin traurig.

Ich habe Angst.

Es ärgert mich, dass die Leute den Müll nicht mitnehmen.

Vyjadriť názor/Meinung sagen:

Die Menschen sollten die Natur nicht verschmutzen.

Das ist sehr gefährlich für die Tiere.

Návrhy na riešenie pomocou modálnych slovies sollen, müssen/Lösungsvorschläge (Modalverben):

Wir sollten den Müll sammeln und trennen.

Wir müssen unsere Wälder schützen.

Wir sollten keinen Müll in die Natur werfen.

Wir müssen sie wegräumen.

Napište vo dvojiciach krátky príbeh v nemčine, v ktorom použijete čo najviac slov z tabule. Príbeh by mal byť zrozumiteľný, logický a tematicky zameraný na prírodu.

Ako postupovať?

1. Pozrite si slová na tabuli a vyberte si tie, ktoré chcete použiť.
2. Dohodnite sa, kto bude písať, kto bude kontrolovať správnosť viet.
3. Odpovedzte si na základné otázky: Wo spielt die Geschichte? (Kde sa príbeh odohráva?)
Wer kommt in der Geschichte vor? (Kto v príbehu vystupuje?) Was passiert? (Čo sa stane?)
4. Napište krátky úvod (1–2 vety).
5. Rozviňte dej – použite čo najviac slov z tabule.
6. Na záver príbeh spoločne skontrolujte – slovosled, slovesá, veľké písmená podstatných mien.
7. Potom si rozdeľte časti, ktoré budete pred publikom (triedou) nahlas čítať.

Príloha č. 1: Funkcie jazyka

ANGLICKÝ JAZYK

Funkcie jazyka umožňujú úspešne zvládnuť rôzne komunikačné situácie. Pri učení sa jazyka prirodzene dochádza k ich cyklickému opakovaniu a osvojovaniu. Príklady uvádzané kurzívou ilustrujú, akú slovnú zásobu a gramatické javy je možné použiť pri vyjadrení danej funkcie v súlade s komunikačnou úrovňou stanovenou pre každý cyklus. Z príkladov je zjavné, že na každej úrovni (pred-A1, A1, A2) je možné vyjadriť rovnakú funkciu jazyka inak (pomocou iných jazykových prostriedkov).

Nadviazanie kontaktu pri stretnutí		
1. cyklus (pred-úroveň A1)	2. cyklus (A1)	3. cyklus (A2)
Osloviť niekoho Pozdraviť Odpovedať na pozdrav Predstaviť sa Rozlúčiť sa	Upútať pozornosť Pozdraviť Odpovedať na pozdrav Predstaviť sa Predstaviť niekoho Rozlúčiť sa	Upútať pozornosť Pozdraviť Odpovedať na pozdrav Predstaviť sa Predstaviť niekoho Reagovať pri predstavovaní Privítať niekoho Rozlúčiť sa s rešpektom k rôznym zvyklostiam
<i>Miss/Sir (oslovenie učiteľky/a), excuse me. Good morning. Good afternoon. Good evening. Good night. Hello. I'm Silvia. Goodbye.</i>	<i>Excuse me, please. Miss/Sir, Ms Kováčová/ Mr Kováč (oslovenie učiteľky/a),... Hello. I'm Ada. This is my sister Ela. Good morning. I'm John. And this is my friend Luke. Good bye. See you.</i>	<i>Excuse me. Is that you, Kate? Ms Kováčová/ Mr Kováč (oslovenie učiteľky/a),.. Good afternoon, Mrs. Smith. How are you? (I am) fine, thanks. I'm Kate and this is Barbara. Barbara, this is Lucy. Nice to meet you, (too). Come in, John. Welcome! Bye-bye! See you soon. Have a nice weekend!</i>
Požiadanie a poskytnutie informácie		
Požiadajte o informáciu Poskytnúť informáciu	Požiadajte o informáciu Poskytnúť informáciu Potvrdiť informáciu Žiadať potvrdenie informácie Identifikovať niekoho/niečo	Požiadajte o informáciu Poskytnúť informáciu Potvrdiť informáciu Žiadať potvrdenie informácie Vyjadriť neporozumenie Požiadajte o zopakovanie/vysvetlenie informácie Upozorniť na niečo Identifikovať niekoho/niečo
<i>Is she your friend? Yes, she is. Where's Grandma? She's in the house. Is it a bag? No, it's a book.</i>	<i>What lessons have we got today? We've got Slovak, English, Science and PE. Are you good at English? Yes, I am. Excuse me, where's the library? Is it in this building? Yes, it is. It's on the second floor.</i>	<i>Could anyone tell me...? Whose phone is this? Ask Jenny. I think it is hers. You sit next to John, don't you? Yes, I sit next to him. We went there in June – I mean July. Sorry, I don't understand. What are you trying to say? Give me an example, please. Be careful! If you don't turn it down, you will hurt your ears. This is my grandmother. C is the correct answer.</i>

Opis		
1. cyklus (pred-úroveň A1)	2. cyklus (A1)	3. cyklus (A2)
	Jednoducho opísať osobu/predmet/miesto/činnosť	Opísať osobu/predmet/miesto/činnosť s použitím detailov
	<i>My grandma is very kind and polite. Jim is wearing blue jeans, a green T-shirt and trainers. In my bedroom there's a bookcase, next to my bed.</i>	<i>Mary is as smart as Albert Einstein. My best friend Jane is cheerful and a very positive person. A mobile phone is a device that we use to communicate with other people. In the summer, I visited the Island of Seal with my parents. There are many beautiful beaches where the water is clear and dark blue most months of the year. Watching films in the cinema is always so much fun/better than watching at home. You can eat popcorn while you are watching the film.</i>
Vyjadrenie názoru		
	Zistiť a vyjadriť názor Vybrať si z ponúkaných možností	Zistiť a vyjadriť názor/presvedčenie/ stupne istoty Vybrať si z ponúkaných možností s jednoduchým zdôvodnením
	<i>OK. Yes. What do you think? I think you are right. No. I don't think so. Do you think it's important to take care of animals? I think it's very important. I want to read this book about nature. I don't want to watch TV.</i>	<i>What do you think? Do you think that...? In my opinion... Yes, I agree with you. Exactly! Yes, but... I am sure you can do it. Experts believe we will lose many languages this century. Perhaps, you are right. It might be difficult. It could be in Britain. I'll download Zet. It is a great app because it's free and very easy to use.</i>
Vyjadrenie schopnosti		
	Zistiť a vyjadriť znalosť/neznalosť alebo schopnosť/neschopnosť vykonať nejakú činnosť	Zistiť a vyjadriť znalosť/neznalosť alebo schopnosť/neschopnosť vykonať nejakú činnosť s jednoduchým zdôvodnením
	<i>I can sing. I can't swim. Can he dance? Yes, he can.</i>	<i>Do you know...? I have no idea. What does this word mean? I don't know. Let's look it up in the dictionary. Could you swim when you were five?</i>
Vyjadrenie želaní a pocitov		
Vyjadriť radosť Vyjadriť smútok	Vyjadriť radosť/smútok/lútosť Vyjadriť fyzickú bolesť Zistiť pocity iných	Vyjadriť radosť/smútok/lútosť Vyjadriť fyzickú bolesť Utešiť/podporiť/dodať odvalu Vyjadriť želanie/nádej/sklamanie Vyjadriť strach/znepokojenie Vyjadriť spokojnosť/nespokojnosť Zistiť pocity iných

Vyjadrenie želaní a pocitov		
1. cyklus (pred-úroveň A1)	2. cyklus (A1)	3. cyklus (A2)
<i>I'm happy. She's sad.</i>	<i>Today I am happy. Yesterday I was sad. I am sorry. Ouch, my leg hurts! What's wrong? Are you OK?</i>	<i>How happy I am! She was sad because her friend forgot to say goodbye before he left. I'm so sorry to hear that. Poor, you! He is sorry (that) he can't come. I'm sorry but I can't come. Ouch! It hurts badly. I have a sore throat. Come on! You'll be fine. I will help you. Don't worry – you can do it. I get angry when people ignore me. I would like to go to Italy. I am afraid of the dark. I can't believe! This is amazing! You've done a great job. You look sad! Are you ok? What's wrong?</i>
Predstavenie záľub a preferencií		
Vyjadriť, čo mám/nemám rád Vyjadriť, čo sa mi páči/nepáči	Vyjadriť, čo mám/nemám rád Vyjadriť čo sa mi páči/nepáči Zistiť a vyjadriť, čo niekto má/nemá rád, Zistiť a vyjadriť, čo sa niekomu páči/nepáči	Vyjadriť, čo mám/nemám rád Vyjadriť čo sa mi páči/nepáči Zistiť a vyjadriť, čo niekto má/nemá rád Zistiť a vyjadriť, čo sa niekomu páči/nepáči Vyjadriť, čo uprednostňujem a zdôvodniť to Zistiť a vyjadriť, čo niekto uprednostňuje
<i>I like pizza. I don't like summer.</i>	<i>I like travelling by bus but I don't like planes. I like swimming. I don't like skating. Do you like hot weather? No, I don't like hot weather.</i>	<i>It's the best film I have ever seen. The actress who played the queen was excellent. What does she like? She likes reading fantasy stories. When we travel abroad, we usually book our accommodation online. We love meeting new people and talking to them. I don't like cities. I prefer living in the country. I prefer basketball to tennis. Basketball is a team sport so I can play it with my friends. It's fun. Do you prefer to do sports alone, or in a team?</i>
Zaujatie postoja		
Požiadajte o povolenie a súhlas Vyjadriť súhlas/nesúhlas	Dať pokyn/príkaz Vyjadriť zákaz Požiadajte o povolenie a súhlas Vyjadriť súhlas/nesúhlas Ospravedlniť sa	Dať pokyn/príkaz Vyjadriť zákaz Požiadajte o povolenie a súhlas Vyjadriť súhlas/nesúhlas Sľúbiť Ospravedlniť sa
<i>Can I open the window, please? Yes, you can. No, you can't.</i>	<i>Come here, please. Don't play next to traffic. Can you give me the book? Yes, here you are. No, I can't. I'm sorry.</i>	<i>Open the window, please. Sit down! You have to wear a special hat when you go horse riding. Stop! You mustn't drink that! Pets not allowed! Can I borrow your pen? May I? Nope, sorry! Yeah, I promise. Believe me – I will come on time. Sorry. It was all my fault. I am really sorry. It was an accident.</i>

Vyjadrenie návrhu a reakcia naň		
1. cyklus (pred-úroveň A1)	2. cyklus (A1)	3. cyklus (A2)
Požičať o niečo Poďakovať sa	Požičať o niečo Odpovedať na požiadavky Poďakovať sa Ponúknuť pomoc	Navrhnuť niekomu niečo Odpovedať na návrh Požičať o niečo Odpovedať na požiadavky Poradiť Poďakovať sa Ponúknuť pomoc
<i>Can I have an apple? Thank you. Can I play a game? Yes, you can.</i>	<i>What can we do? Let's go to the skate park. That's a good idea. That sounds nice. Thank you. I can help you.</i>	<i>Why don't we go shopping? Let's watch the game together. Sure! Let's go. I'd love to go but I don't have time. Can you give me some advice about...? No problem! How about...? Thanks. You're welcome. If you are always tired, you should get more sleep. I think you should/must... Thanks for telling me! May I help you? What can I do for her? Let me know if she needs help.</i>
Korešpondencia		
	Porozumieť krátkej písomnej správe (receptia) Vytvoriť krátku súkromnú správu Vhodne začať a ukončiť krátku súkromnú správu	Porozumieť krátkej súkromnej/formálnej správe (receptia) Vytvoriť krátku súkromnú/formálnu správu Vhodne začať a ukončiť správu Napísať jednoduchý e-mail
	<i>Dear Jana, How are you? I'm writing to tell you about.... With best wishes, Kate</i>	<i>Dear Liz/Dear Mr or Ms Smith, Guess what? I am coming next week/I am writing to ... With love/Best regards, ... /I look forward to hearing from you soon. Hi! What's up? I haven't heard from you for a week. How are you?</i>
Reagovanie na udalosť		
Blahoželať	Vyjadriť záujem/nezáujem Blahoželať Pozvať a reagovať na pozvanie	Vyjadriť záujem/nezáujem Vyjadriť prekvapenie Pripomenúť niekomu niečo Blahoželať Pozvať a reagovať na pozvanie Jednoducho zhodnotiť udalosť
<i>Happy birthday! Merry Christmas! Happy Name Day!</i>	<i>That's very interesting. That's great. How boring. I don't like it. All the best for your birthday! Hope you have a great birthday! Best wishes for the New Year. Please, come to my party on Saturday. Thanks for the invitation.</i>	<i>I'd be happy to go to your party. I'd love to come! I would love to, but I am afraid I can't. Oh, really? What a surprise! Wow! OMG! Remember to come on time. Say hello to her when you see her. Wish you all the best! Congrats! Great job! Join us to celebrate Jane's 15th birthday. I would like to invite you to my birthday party. Thanks for inviting me. I'll be there at five. We had a wonderful time!</i>

Reagovanie na príbeh (1. cyklus)/Porozprávanie príbehu a reakcia naň (2. a 3. cyklus)		
<p>Vyjadriť, či sa mi príbeh páči/nepáči</p> <p>Vyjadriť verbálne aj neverbálne porozumenie príbehu</p>	<p>Vyjadriť, či sa mi príbeh páči/nepáči</p> <p>Začať/rozvinúť/ukončiť príbeh</p> <p>Reprodukovať príbeh</p>	<p>Vyjadriť, či sa mi príbeh páči/nepáči s jednoduchým zdôvodnením</p> <p>Začať/rozvinúť/ukončiť príbeh</p> <p>Tvorivo prerozprávať príbeh</p> <p>Zhrnúť príbeh</p> <p>Jednoducho zhodnotiť príbeh</p>
<p><i>The story is great! I like it. It's not good.</i></p>	<p><i>The story was great. It was fun. It was boring. I did not like it. Once upon a time, there was... This is a story about... It was... There were... The story was about...</i></p>	<p><i>Wow! The story was great! I really liked the part about vampires. Max wanted to make a cake for his mom's birthday. First, he went to the supermarket to buy some eggs, butter and flour. Then, he mixed everything together and put it in the oven. When his mother came home, the cake was ready. She was so excited! We finally met late at night. Luckily, it all turned out well in the end. It was boring at the beginning but... It was amazing! I think that this film is good because it is the same as the book.</i></p>
Uskutočnenie audio/video hovoru		
		<p>Vhodne začať a ukončiť audio/video hovor</p> <p>Vyjadriť neporozumenie</p> <p>Požiadat' o zopakovanie/vysvetlenie povedaného</p>
		<p><i>Hello. This is Kate. Is John around? I can't reach him on his phone. Excuse me, I didn't catch your name. Could you repeat your name, please? Could you spell it for me? What did you say? Did you just say...? Could you repeat that, please? I've just told you that John is not at home. Weren't you listening? Take care! I'll call (you) back later.</i></p>

NEMECKÝ JAZYK

Funkcie jazyka umožňujú úspešne zvládnuť rôzne komunikačné situácie. Pri učení sa jazyka prirodzene dochádza k ich cyklickému opakovaniu a osvojovaniu. Príklady uvádzané kurzívou ilustrujú, akú slovnú zásobu a gramatické javy je možné použiť pri vyjadrení danej funkcie v súlade s komunikačnou úrovňou stanovenou pre každý cyklus. Z príkladov je zjavné, že na každej úrovni (pred-A1, A1, A2) je možné vyjadriť rovnakú funkciu jazyka inak (pomocou iných jazykových prostriedkov).

Nadviazanie kontaktu pri stretnutí		
1. cyklus (pred-úroveň A1)	2. cyklus (A1)	3. cyklus (A2)
Osloviť niekoho Pozdraviť Odpovedať na pozdrav Predstaviť sa Rozlúčiť sa	Upútať pozornosť Pozdraviť Odpovedať na pozdrav Predstaviť sa Predstaviť niekoho Rozlúčiť sa	Upútať pozornosť Pozdraviť Odpovedať na pozdrav Predstaviť sa Predstaviť niekoho Reagovať pri predstavovaní Privítať niekoho Rozlúčiť sa s rešpektom k rôznym zvyklostiam
<i>Bitte. Hallo, Alex! Guten Morgen! Guten Tag! Ich bin Susi. Tschüss, Filip! Auf Wiedersehen!</i>	<i>Hallo, ich bin Filip. Guten Tag! Ich heiße... und komme aus der Slowakei. Das ist mein Freund/meine Freundin. Tschüss Viktor! Bis bald. Auf Wiedersehen, Frau.../Herr...!</i>	<i>Entschuldigung! Guten Morgen Frau/Herr Müller. Wie geht es Ihnen? Mein Name ist... Darf ich dir/Ihnen... vorstellen? Es freut mich. Herzlich willkommen! Bis bald. Bis Montag.</i>
Požiadanie a poskytnutie informácie		
Požiadajte o informáciu Poskytnúť informáciu	Požiadajte o informáciu Poskytnúť informáciu Potvrdiť informáciu Žiadať potvrdenie informácie Identifikovať niekoho/niečo	Požiadajte o informáciu Poskytnúť informáciu Potvrdiť informáciu Žiadať potvrdenie informácie Vyjadriť neporozumenie Požiadajte o zopakovanie/vysvetlenie informácie Upozorniť na niečo Identifikovať niekoho/niečo
<i>Kommst du aus Bratislava? Ja. / Nein, aus Dunajská Streda. Wie alt bist du? Ich bin 7 Jahre alt.</i>	<i>Wo ist meine Tasche? Im Schrank. Was machst du heute? Ich gehe schwimmen. Bist du gut in Deut-sch? Ja, sehr gut. /Nein, nicht so gut. Stimmt das so? Entschuldigung, wo ist hier eine Post? Hier rechts? Ja, hinter der Bank. Ondrej ist der Junge mit der Brille.</i>	<i>Wie ist das Wetter morgen? Wahrscheinlich regnet es den ganzen Tag. Morgen kann man nicht Fußball spielen. Ich bin ziemlich/ganz sicher. Das habe ich falsch verstanden. Ich habe dich nicht verstanden. Kannst du mir das bitte noch einmal sagen? Schau, da ist... Der Junge, da rechts, ist das nicht dein Freund Filip? Ja, das ist er.</i>

Opis		
1. cyklus (pred-úroveň A1)	2. cyklus (A1)	3. cyklus (A2)
	Jednoducho opísať osobu/predmet/miesto/činnosť	Opísať osobu/predmet/miesto/činnosť s použitím detailov
	<i>Viktor ist... Jahre alt. Er hat braune Augen und schwarze Haare. Der Ball ist rot und klein. Der Garten ist sehr schön. Im Garten sind viele Bäume und Blumen. Ich stehe jeden Tag um 7 Uhr auf. Dann frühstücke ich.</i>	<i>Unser Lehrer ist sehr nett/streng/nervös. Er hat große blaue Augen. Wie ist dein Zimmer? Mein Zimmer ist nicht so groß. Mein Schreibtisch steht unter dem Fenster. Mein Bett steht zwischen dem Fenster und der Tür. Das Regal steht in der Ecke. Vor dem Regal liegt ein Teppich. An der Wand hängen Poster. Zuerst waren wir auf dem... Platz, dann sind wir zum Flughafen/zum Bahnhof gefahren.</i>
Vyjadrenie názoru		
	Zistiť a vyjadriť názor Vybrať si z ponúkaných možností	Zistiť a vyjadriť názor/presvedčenie/stupne istoty Vybrať si z ponúkaných možností s jednoduchým zdôvodnením
	<i>Ja, das stimmt. Ja, genau. Das stimmt nicht. Das ist nicht so schlimm. Wie findest du...? Ich finde, dass ... toll / interessant/langweilig... Ich möchte dieses Buch lesen. Ich möchte heute nicht lesen.</i>	<i>Was denkst du darüber? Das ist in Ordnung. Ja, klar! Ich bin auch der Meinung. Ich bin nicht einverstanden. So ein Quatsch! Machst du Witze? So ein Unsinn. Ich bin überzeugt, dass ... Das ist sicher so. Glaubst du wirklich? Ich bin für/gegen..., weil...</i>
Vyjadrenie schopnosti		
	Zistiť a vyjadriť znalosť/neznalosť alebo schopnosť/neschopnosť vykonať nejakú činnosť	Zistiť a vyjadriť znalosť/neznalosť alebo schopnosť/neschopnosť vykonať nejakú činnosť s jednoduchým zdôvodnením
	<i>Ich kann gut Deutsch sprechen. Ich kenne ihn sehr gut./Ich kenne ihn nicht. Das weiß ich nicht. Kannst du schwimmen? Ich kann sehr gut schwimmen. /Ich kann nicht schwimmen.</i>	<i>Bist du sicher? Ich weiß es. Ich weiß, dass ... Das kenne ich gut. Das weiß ich doch nicht. Ich habe wirklich keine Ahnung/keine Idee. Kannst du...? Ich kann... gut/sehr gut...</i>
Vyjadrenie želaní a pocitov		
Vyjadriť radosť Vyjadriť smútok	Vyjadriť radosť/smútok/lútosť Vyjadriť fyzickú bolesť Zistiť pocity iných	Vyjadriť radosť/smútok/lútosť Vyjadriť fyzickú bolesť Utešiť/podporiť/dodať odvalu Vyjadriť želanie/nádej/sklamanie Vyjadriť strach/znepokojenie Vyjadriť spokojnosť/nespokojnosť Zistiť pocity iných

Vyjadrenie želaní a pocitov		
1. cyklus (pred-úroveň A1)	2. cyklus (A1)	3. cyklus (A2)
<i>Ich bin glücklich. Ich bin traurig.</i>	<i>Ich bin heute glücklich! Gestern war ich traurig. Das tut mir leid. Mein Kopf tut weh. Wie geht es dir? Danke gut. Nicht so gut.</i>	<i>Ich freue mich sehr über ... Wie fühlst du dich? Ich habe mich mit meinem Freund gestritten. Ich ha-be mich geärgert. Wie fühlst du dich? Ich fühle mich so allein. Ich wünsche mir... Wie geht es dir? Ich habe große Schmerzen und hohes Fieber. Das tut mir wirklich leid. Ich hoffe... Ich bin enttäuscht. Ich habe Angst vor... Zum Glück ist es nicht so schlimm.</i>
Predstavenie záľub a preferencií		
Vyjadriť, čo mám/nemám rád Vyjadriť, čo sa mi páči/ nepáči	Vyjadriť, čo mám/nemám rád Vyjadriť čo sa mi páči/nepáči Zistiť a vyjadriť, čo niekto má/nemá rád Zistiť a vyjadriť, čo sa niekomu páči/nepáči	Vyjadriť, čo mám/nemám rád Vyjadriť čo sa mi páči/nepáči Zistiť a vyjadriť, čo niekto má/nemá rád Zistiť a vyjadriť, čo sa niekomu páči/nepáči Vyjadriť, čo uprednostňujem a zdôvodniť to Zistiť a vyjadriť, čo niekto uprednostňuje
<i>Ich liebe Deutsch. Ich mag Mathe nicht.</i>	<i>Ich esse gern Pizza. Šimon mag keine Hunde. Magst du Deutsch? Zita mag Geschichte. Gefällt dir diese Bluse? Warum gefällt dir die Hose nicht?</i>	<i>Ich finde...toll/super... ... ist mir wirklich unsympathisch. Magst du Pizza? Gefällt dir dieser Film? Dieser Film hat mir sehr gut/nicht so gut gefallen. Was möchtest du? Einen Fisch oder eine Pizza? Möchtest du lieber ein Eis oder einen Kuchen essen? Ich möchte lieber Eis essen. Im Sommer möchte mein Bruder in die Berge, aber ich möchte lieber ans Meer.</i>
Zaujatie postoja		
Požiadat' o povolenie a súhlas Vyjadriť súhlas/nesúhlas	Dať pokyn/príkaz Vyjadriť zákaz Požiadat' o povolenie a súhlas Vyjadriť súhlas/nesúhlas Ospravedlniť sa	Dať pokyn/príkaz Vyjadriť zákaz Požiadat' o povolenie a súhlas Vyjadriť súhlas/nesúhlas Slúbiť Ospravedlniť sa
<i>Darf ich ins Kino gehen? Ja, du darfst /Nein, du darfst nicht.</i>	<i>Lies laut! Sprich leise! Hier darf man nicht telefonieren/parken. Darf ich...? Bitte sehr. Gut, in Ordnung. Du darfst nicht ins Kino gehen. Entschuldigung.</i>	<i>Lies den Text! Räume dein Zimmer auf! Du darfst heute nicht ins Kino gehen! Hier darf man nicht fotografieren. Das ist verboten. Hier darf man kein Eis essen. In diesem Punkt gebe ich dir recht. Ich werde noch heute meine Hausaufgaben machen. Entschuldige, bitte.</i>

Vyjadrenie návrhu a reakcia naň		
1. cyklus (pred-úroveň A1)	2. cyklus (A1)	3. cyklus (A2)
Požičať o niečo Poďakovať sa	Požičať o niečo Odpovedať na požiadavky Poďakovať sa Ponúknuť pomoc	Navrhnuť niekomu niečo Odpovedať na návrh Požičať o niečo Odpovedať na požiadavky Poradiť Poďakovať sa Ponúknuť pomoc
<i>Spielst du mit? Nein, ich habe keine Zeit. Kannst du mir bitte helfen? Ja, gern. Danke/Danke sehr.</i>	<i>Kannst du mir helfen? Na klar. Möchtest du spielen? Ja, ich möchte. Nein, ich habe keine Lust. Möchtest du den Ball haben? Ja, danke. Kann ich dir helfen?</i>	<i>Ich helfe dir. Danke sehr. Wollt ihr ins Kino gehen? Super Idee! Kann ich dich heute anrufen? Esst keinen Kuchen im Wohnzimmer. Seid pünktlich und gebt mir den Schlüssel. Natürlich. Das kannst du so machen. Vielen Dank. Brauchst du Hilfe? Womit kann ich dir helfen?</i>
Korešpondencia		
	Porozumieť krátkej písomnej správe (receptia) Vytvoriť krátku súkromnú správu Vhodne začať a ukončiť krátku súkromnú správu	Porozumieť krátkej súkromnej/formálnej správe (receptia) Vytvoriť krátku súkromnú/formálnu správu Vhodne začať a ukončiť správu Napísať jednoduchý e-mail
	<i>Hallo, Zita, ich bin in Zvolen. Das Wetter ist sehr schön. Die Sonne scheint. Am Sonntag gehen wir wandern. Wir fahren am Montag wieder nach Hause. Bis Montag Liebe Grüße Viktor</i>	<i>Liebe/Sehr geehrte Frau .../Lieber/Sehr geehrter Herr... Hallo Alex! Wie geht es Dir/Ihnen? Ich muss Dir/Ihnen einige sehr wichtige Neuigkeiten mitteilen. /Ich möchte Dich/Sie über... informieren. Ich habe seit einer Woche nichts von dir gehört. Viele Grüße... Mit freundlichen Grüßen. Kannst du mich heute um 18.00 in der ...Straße 5 abholen? Danke sehr.</i>
Reagovanie na udalosť		
Blahoželanie	Vyjadriť záujem/nezáujem Blahoželanie Pozvať a reagovať na pozvanie	Vyjadriť záujem/nezáujem Vyjadriť prekvapenie Pripomenúť niekomu niečo Blahoželanie Pozvať a reagovať na pozvanie Jednoducho zhodnotiť udalosť
<i>¡Feliz cumpleaños!</i>	<i>Das war sehr interessant. Das ist mir egal. Mich interessiert das nicht. Herzlichen Glückwunsch zum Geburtstag. Frohe Weihnachten! Frohe Ostern! Ich lade dich zu meiner Geburtstagsparty ein. Ich freue mich auf dich! Danke sehr, ich komme gern.</i>	<i>Das ist aber eine Überraschung! Hast du das nicht vergessen? Könntest du bitte deine Lautsprecher mitbringen? Ich wünsche dir alles Gute! Ich möchte dich zu meiner Party einladen. Die Party ist am Samstag bei mir zu Hause. Danke für die Einladung. Ich komme gern/Ich kann leider nicht kommen. Die Party hat Spaß gemacht. Die Party war langweilig.</i>

Reagovanie na príbeh (1. cyklus)/Porozprávanie príbehu a reakcia naň (2. a 3. cyklus)		
1. cyklus (pred-úroveň A1)	2. cyklus (A1)	3. cyklus (A2)
<p>Vyjadriť, či sa mi príbeh páči/nepáči</p> <p>Vyjadriť verbálne aj neverbálne porozumenie príbehu</p>	<p>Vyjadriť, či sa mi príbeh páči/nepáči</p> <p>Začať/rozvinúť/ukončiť príbeh</p> <p>Reprodukovať príbeh</p>	<p>Vyjadriť, či sa mi príbeh páči/nepáči s jednoduchým zdôvodnením</p> <p>Začať/rozvinúť/ukončiť príbeh</p> <p>Tvorivo prerozprávať príbeh</p> <p>Zhrnúť príbeh</p> <p>Jednoducho zhodnotiť príbeh</p>
<p><i>Die Geschichte ist interessant/langweilig.</i></p>	<p><i>Ich war am Bodensee, wir hatten viel Spaß. Die Kinder waren sehr lustig. Nur ein Junge war immer traurig. Er hat viel geweint. Und mein Zimmer hat mir auch nicht gefallen. Wir haben viel gespielt.</i></p>	<p><i>Die Geschichte war großartig! Die Geschichte hat mir gut gefallen/hat mir nicht gefallen, weil... Am besten war... Filip wollte seiner Mutter zum Geburtstag einen Kuchen backen. Zuerst ging er in den Supermarkt. Er kaufte Eier, Butter und Mehl. Dann machte er aus allen Zutaten ein Teig. Zum Schluss schob er den Kuchen in den Ofen. Als seine Mutter nach Hause kam, war der Kuchen fertig. Sie war so glücklich! Es war ein herrlicher Tag. Das Wetter war sehr schön, die Vögel sangen. Am Anfang war es langweilig, aber... Es war unglaublich! Der Film war spannend. Ich finde diesen Film gut, weil...</i></p>
Uskutočnenie audio/video hovoru		
		<p>Vhodne začať a ukončiť audio/video hovor</p> <p>Vyjadriť neporozumenie</p> <p>Požiadat' o zopakovanie/vysvetlenie povedaného</p>
		<p><i>Hallo, hier ist.../Ist Susi zu Hause? Kann ich Alex sprechen? Ich verstehe nicht. Kannst du das noch einmal sagen? Entschuldigung, du sprichst so schnell. Kannst du bitte langsam und deutlich sprechen? Wie sagt man das auf Deutsch? Dann bis morgen. Auf Wiederhören!</i></p>

Príloha č. 2: Tematické okruhy

Tematické okruhy sú spoločné pre všetky cudzie jazyky. Slúžia na vytváranie rôznych komunikačných situácií a tvoria kontext pre praktické používanie jazyka v každodenných situáciách žiakov s využívaním primeranej slovnej zásoby a gramatických javov. Zároveň vytvárajú priestor na aktívne uplatnenie prierezových gramotností. Tvoria iba širší rámec obsahového štandardu a ich zastúpenie by malo byť vyvážené, primerané veku a záujmom žiakov. Jednotlivé tematické okruhy sa cyklicky opakujú, avšak v každom cykle sú obohatené o nové témy a kontexty, ktoré okruh rozširujú a prehlbujú, čím sa postupne zvyšuje jeho kvalitatívna úroveň a náročnosť použitia jazykových prostriedkov v rôznych komunikačných situáciách.

Rodina a spoločnosť		
1. cyklus	2. cyklus	3. cyklus
Ja a ľudia okolo mňa – rodina, priatelia	Ja a ľudia okolo mňa – rodina, priatelia, spolužiaci Osobné údaje Vonkajšia a vnútorná charakteristika osôb	Ja a ľudia okolo mňa Osobné údaje Vonkajšia a vnútorná charakteristika osôb Pozitívne a negatívne vzory Medziľudské vzťahy
Domov a bývanie		
Môj domov Byt/dom, kde bývam	Môj domov Byt/dom, kde bývam Interiér a exteriér bytu/domu Bývanie v meste a na dedine	Môj domov Interiér a exteriér bytu/domu Bývanie v meste a na dedine Ideálne bývanie s ohľadom na životné prostredie
Ľudské telo, starostlivosť o zdravie		
Ľudské telo Jedlo a stravovanie – základné potraviny, zdravé potraviny, ovocie, zelenina	Ľudské telo – časti tela, vonkajšia charakteristika Jedlo a stravovanie Starostlivosť o zdravie – životospráva, pohyb	Ľudské telo Jedlo a stravovanie Starostlivosť o duševné a fyzické zdravie Vyšetrenie u lekára
Svet a cestovanie		
	Moja krajina/región/mesto/dedina Zaujímavé miesta Miesto, ktoré by som rád navštívil Dopravné prostriedky Cesta do školy	Krajiny, mestá a miesta Zaujímavé miesta mojej krajiny a regiónu Dopravné prostriedky, ich využitie a vplyv na životné prostredie Turistika a cestovný ruch
Vzdelávanie		
Moja škola a trieda	Moja škola a trieda Interiér a exteriér školy Vyučovacie predmety Pomôcky Rozvrh hodín Učители a žiaci	Moja škola a vyučovanie Školský rok Reflexia vlastného učenia sa Trieda ako tím Osoby v škole Moje budúce povolanie

Príroda a životné prostredie		
1. cyklus	2. cyklus	3. cyklus
Ročné obdobia Počasie Zvieratá a rastliny	Ročné obdobia Počasie Druhy zvierat a rastlín Príroda okolo nás	Ročné obdobia Klimatické zmeny Druhy zvierat a rastlín – starostlivosť o zvieratá a rastliny Životné prostredie a jeho ochrana Udržateľnosť životného štýlu
Voľný čas a záľuby		
Záujmy a záľuby Aktivity voľného času	Knihy, film, divadlo, hudba, tanec, hry Zimné a letné športy Mimoškolské aktivity, krúžky Voľný deň, prázdniny	Knihy, film, divadlo, hudba, tanec, hry Zimné a letné športy Individuálne a kolektívne športy, fair-play Odlišnosti pracovného a voľného dňa, plánovanie voľného času
Multikultúrna a viacjazyčná spoločnosť		
Sviatky v rodine a krajine Narodeniny Jazyky v mojom živote	Sviatky, zvyky a tradície v rôznych rodinách a krajinách Význam učenia sa cudzích jazykov	Sviatky, zvyky a tradície v rôznych regiónoch, krajinách a kultúrach Význam učenia sa cudzích jazykov Zbližovanie kultúr a rešpektovanie rozmanitosti
Komunikácia a jej formy		
	Komunikačné prostriedky a sociálne siete	Typy a formy komunikácie Komunikačné prostriedky a sociálne siete Kultúra komunikácie Masmédiá
Obchod a služby		
Jedlo Oblečenie Farby Jednoduchá komunikácia pri nakupovaní	Jedlo Oblečenie Obchody, prevádzky a stravovacie zariadenia Komunikácia pri nakupovaní a platení	Jedlo Oblečenie Obchody, prevádzky a stravovacie zariadenia Druhy tovaru Osobná a online komunikácia pri nakupovaní a platení
Veda a technika		
		Veda a technika v mojom živote Objavy a vynálezy, ktoré pozitívne/negatívne ovplyvňujú/ovplyvnili život ľudí Umelá inteligencia

Cudzíe jazyky (Časť 1)

Všeobecné východiská pre vyučovanie cudzích jazykov Námety pre prax – anglický a nemecký jazyk

Metodická príručka pre 2. stupeň (3. cyklus) ZŠ

Autori:

prof. Zuzana Straková, PhD.
prof. PaedDr. Silvia Pokrivčáková, PhD.
prof. PhDr. Gabriela Lojová, PhD.
Ing. Beata Menzlová
PaedDr. Dominika Tuššová
Mgr. Anna Krnáčová

Recenzenti:

prof. PaedDr. Ivana Cimermanová, PhD.
Mgr. Ľubica Korečková

Jazyková úprava:

doc. PhDr. Hana Hlôšková, CSc.

Grafické spracovanie:

Miroslav Lukačovič

Vydal: NIVaM
Vydanie: prvé
Formát: elektronický
Rok vydania: 2026

ISBN: 978-80-565-1696-6
EAN: 9788056516966

